

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

44'üncü Toplantı
14 Mart 2018 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım ve Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın milletvekilliklerinin düşürülmesini kınadığına, toplantının ertelenmesinin telefonla bildirilmesi ve toplantı yeter sayısının olup olmadığı konusunda Komisyon Başkanının takdirlerini ortaya koyması gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Komisyonunda ve Genel Kurulda görüşülecek olan tasarı ve tekliflerin takip edilebilmesi ve katılımın sağlanabilmesi için Komisyon çalışma saatlerinin düzenlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

3.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (1/926) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Komisyon üyeliğine seçilen Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'ya "Hoş geldiniz" dediğine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/926)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

44'üncü Toplantı

14 Mart 2018 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 14.08'de açılarak üç oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Garo Paylan,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım ve Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın milletvekilliklerinin düşürülmesini kınadığına, toplantının ertelenmesinin telefonla bildirilmesi ve toplantı yeter sayısının olup olmadığı konusunda Komisyon Başkanının takdirlerini ortaya koyması gerektiğine,

Komisyonunda ve Genel Kurulda görüşülecek olan tasarı ve tekliflerin takip edilebilmesi ve katılımın sağlanabilmesi için Komisyon çalışma saatlerinin düzenlenmesi gerektiğine;

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç,

İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Komisyon üyeliğine seçilen Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'ya "Hoş geldiniz" dediğine;

Giresun Milletvekili Cemal Öztürk, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (1/926) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/926) tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanarak maddeleri üzerindeki görüşmelere devam edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 22.40'ta toplantıya son verildi.

14 Mart 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.08

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)**BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)**

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Maliye Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 44'üncü Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (1/926) esas numaralı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Şimdi, sunumlarını yapmak üzere Maliye Bakanımız Sayın Naci Ağbal'a söz vereceğim ama öncesinde usul hakkında bir söz talebi var.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım ve Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın milletvekilliklerinin düşürülmesini kınadığına, toplantının ertelenmesinin telefonla bildirilmesi ve toplantı yeter sayısının olup olmadığı konusunda Komisyon Başkanının takdirlerini ortaya koyması gerektiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada bulunan herkesi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, biliyorsunuz, Grup Başkan Vekilimiz, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım Komisyonumuza bir buçuk yıl hizmet verdi. Ve geçenlerde on beş gün önce, milletvekilliği yalnızca bir “padişah bozuntusu” dedi diye düşürüldü.

Aynı şekilde, Komisyonumuza hizmet veren Urfa Milletvekilimiz İbrahim Ayhan'ın, bir sosyal medya paylaşımı sebebiyle, milletvekilliği düşürüldü arkadaşlar, yalnızca bir sosyal medya paylaşımı yüzünden.

Şimdi, biz burada milletin iradesini temsil ediyoruz ve “Milletin iradesi bir bütündür.” diyoruz. Yani iktidar bunu böyle tanımlamasa da, kendilerini yerli ve millî tanımlayıp onun dışında kalan her şeyi öteki olarak tanımlasa da Millet Meclisinin esası milletin iradesinin bir bütün olduğudur, 550 milletvekiliyle, yerel yönetimleriyle, yerel meclisleriyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 550 üyesiyle milletin iradesinin bir bütün olduğunu ortaya koyuyoruz. Eğer siz milletin iradesinin bir bölümünün, böyle uyduruk gerekçelerle milletvekilliklerini düşürürseniz, bilin ki gün olup devran döndüğünde başka muktadir hissedenler sizin milletvekilliklerinizi böyle uyduruk gerekçelerle düşürürler ki geçmişte bunu her mahalle yaşadı. Ben, bu anlamda, Komisyonumuza da hizmet veren 2 milletvekilimizin milletvekilliklerinin düşürülmesini kınıyorum ve Sayın Başkan, İbrahim Ayhan Vekilimizin tabelasını

kaldırma hızınıza da hayranım yani İbrahim Ayhan Vekilimizin tabelası şu anda burada yok, kaldırılmış, yerine ne tabela konulduğunu da bilmiyorum. Bu anlamda, ben bu arkadaşlarımızla ilgili bir açıklama yapmanızı en azından beklerim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Diğer bir konu: Dün ben uçağa bindiğim anda, uçağın kapıları kapandığı anda bir mesajla toplantının ertelendiğini öğrendim. Eminim ki başka arkadaşlarımız da başka yerlerden yola çıkmış olabilirler. Bu toplantıların ertelenmesinin en azından grup başkan vekillerine mesajla değil, bir telefonla bildirilmesi, bununla ilgili istişare yapılması, erteleneceği gün ve saat konusunda öneri alınmasını öneriyorum, en azından siyasi nezaket çerçevesinde bunun gerekli olduğunu düşünüyorum.

Diğer bir konu: Toplantı yeter sayımız var mıdır yok mudur, bu konudaki takdirlerinizi de ortaya koyun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Ayhan'ın milletvekilliğinin düşürülmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca onaylandı ve takdir edersiniz de Komisyon çalışmalarına Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri katılabiliyor ya da direkt olarak Komisyonumuzun üyeleri katılıyor. Biz bu çerçevede, alınan karar doğrultusunda yapmamız gerekeni yaptık.

Ayrıca, Halkların Demokratik Partisinin 2 üyesinin milletvekilliği düştüğü için Komisyon dağılımında da partinize düşen üye sayısı 3'e inmiştir. Milliyetçi Hareket Partisinin Komisyon üye sayısında 1 artış olmuş ve gene Genel Kurulun iradesiyle de buraya Milliyetçi Hareket Partisinin Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya seçilmiştir. Bu bilgiyi de sizinle paylaşmış olayım.

Malum, Genel Kurul çalışmaları dün sabah ona on kalaya kadar sürdü. Saat dokuz buçukta artık yapacak bir şey olmadığı için ve arkadaşlarımızın tekrar 15.30'da gelip burada çalışmaları sürdürebilmeleri de mümkün olmadığı için bu erteleme kararı verildiği anda bu mesaj size gönderildi. Öncesinde yapılmış, karar alınmış bir tasarruf değildi ama bundan sonra daha dikkatli olur, öncelikle grup sözcülerine telefonla bilgilendirme memnuniyetle yaparım, onu da kendim direkt olarak yaparım.

Teşekkür ediyorum.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/926)

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurunuz lütfen sunumunuzu yapmak üzere.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere söz aldım. Sözlerimin başında Sayın Başkanım sizleri ve Komisyon üyelerimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, otuz üç yıldır yürürlükte olan Katma Değer Vergisi Kanunu'nda reform niteliğinde değişiklikleri öngören bir kanun tasarısının görüşmelerine başlıyoruz. Görüşmeler çerçevesinde sizlerin yapacağı değerli katkılar, eleştiriler ve öneriler bu tasarının daha da gelişmesine ve Genel Kurula hızlı bir şekilde gönderilmesine de vesile olacak. Ben bu açıdan yapılacak bütün katkılara, değerlendirmelere şimdiden teşekkür ediyorum.

Hakikaten, Katma Değer Vergisi Kanunu'nda uzun zamandır beklenti olarak konuşulan fakat bir türlü hayata geçmeyen birçok konuyu bu kanun tasarısı içerisinde düzenleme imkânına da kavuşuyoruz. Kanun tasarısının hazırlıkları aşamasında Bakanlık olarak yaptığımız çalışmalar dışında sivil toplum örgütleriyle, meslek örgütleriyle çok sayıda toplantılar tertip ettik, bütün görüşleri topladık, derledik, diğer ülkelerdeki KDV uygulamalarını gözden geçirdik ve yatırımı, üretimi ve ihracatı Katma Değer Vergisi Kanunu bağlamında da desteklemek, teşvik etmek, katma değer vergisine uyumu kolaylaştırmak; yine, hakka ve hakkaniyete uygun olan, adaletli bir katma değer vergisi uygulaması bakımından gerekli olan değişiklikleri, vergiye uyumu kolaylaştıran değişiklikleri de bu tasarıda düzenlemiş olacağız.

Burada, tasarı içerisinde birçok konu olmakla birlikte tabii ki devreden KDV'nin iadesinin mümkün hâle getirilecek olması bu tasarının içinde en çok ön plana çıkan düzenleme olacak. Biliyorsunuz, 1985 yılında yürürlüğe giren ve otuz üç yıldır uygulanan katma değer vergisi sisteminde sonraki döneme devreden katma değer vergisinin hiçbir şekilde iade edilemeyeceği yönünde bir düzenleme var. Bu düzenleme, getirildiği dönem itibarıyla ve prensipleri itibarıyla doğru bir düzenleme ama Türkiye'nin dışa açılması, ekonomik aktivitelerin genişlemesi, yatırımların artması, iktisadi faaliyetler içerisinde zaman zaman işletmelerin indirilecek katma değer vergisinin hesaplanan KDV'den indiriminin zaman alması gibi nedenlerle yıllar itibarıyla sonraki döneme devreden KDV birikmiş, bilançolar içindeki yekünü artmış ve toplam rakamlar itibarıyla da yaklaşık 160 milyar liraya kadar çıkan bir sonraki döneme devreden KDV var. Bunların detaylarını ilgili maddeler gelince tabii ki sizlere arz edeceğiz ama gelinen noktada, mevcut devredilen KDV'nin iade edilmemesi kuralının sürdürülemez olduğu da aşikâr. Çünkü işletmeler bilançolarında biriken bu katma değer vergisi nedeniyle ciddi bir finansman yüküyle karşı karşıya kalıyorlar. Aslında bir noktada devletten alacaklı olarak telakki edilebilecek bu alacakları teminat olarak dahi kullanamadıkları için de işletmelerimiz üzerinde ayrıca bir zorluk oluşturuyor.

Bu nedenle yapmış olduğumuz değerlendirmede birçok ülke örneğini de inceledik. Farklı ülkelerde farklı dönemlerde iade öngören düzenlemeler var. Bunların içerisinde belki de en mükellef lehine olan düzenleme İngiltere örneği. Yani bir ay içerisinde indirim yoluyla gideremediğiniz katma değer vergisi İngiltere'de ertesi ay, hangi kaynaktan olursa olsun, iade ediliyor. Ama bunu üç ay olarak uygulayan ülkeler var; altı ay, on iki ay, yirmi dört ay olarak uygulayan ülkeler var. Biz de yaptığımız değerlendirmede temel kural olarak on iki aylık bir dönemde iade öngörüyoruz ama burada bu süreyi üç aya kadar indirme konusunda Maliye Bakanlığına yetki veriyoruz. Maliye Bakanlığı burada farklı sektörler için, zaman içerisinde mali imkânlarımızı da değerlendirmek suretiyle üç aya kadar bir sürede iadeyi yapma imkânına da kavuşmuş olacak.

Bu bağlam içerisinde yıllar itibarıyla oluşan stok KDV'nin, devreden KDV'nin iadesiyle ilgili de bir yetki düzenlemesi yapıyoruz. Esasında mevcut Katma Değer Vergisi Kanunu içerisinde bu biriken KDV'nin hiçbir şekilde iade edilemeyeceği yönünde kural var. Biz tasarıda bu kuralı aynen koruyoruz yani sonraki döneme devreden KDV'nin hesaplanan KDV'yle indirilmediği sürece nakden veya mahsuben iade edilemeyeceği kuralını koruyoruz. Ama burada Maliye Bakanlığına, esas kural bu olmakla birlikte, bütçe imkânlarını dikkate almak suretiyle, kanaatimce de her yıl orta vadeli programda ve bütçe içerisinde tutarı da belirlenmek üzere belirli kriterler esas alınarak geçmiş dönem katma değer

vergisinin iadesini de nakden veya mahsuben imkân getiriyoruz. Burada şu anlaşılmasın, 31/12/2018 tarihi itibarıyla bilançolarda var olan sonraki döneme devreden KDV bundan sonraki dönemlerde de bugünkü sistemde olduğu gibi hesaplanan KDV'den indirim konusu yapılabilir. Burada vatandaşın veya işletmelerin 31/12/2018 tarihi itibarıyla var olan sonraki döneme devreden KDV'siyle ilgili kısıtlayıcı bir düzenleme getirmiyoruz. Bundan sonraki dönemlerde de bugünkü kurallar çerçevesinde indirim hakkı devam ediyor. Burada ekonominin ihtiyaçlarını dikkate alarak, bütçenin imkânlarını dikkate alarak istisnai olarak Maliye Bakanlığına katma değer vergisinden bu şekilde birikenlerin iadesi imkânını da getirmiş oluyoruz.

Katma Değer Vergisi Kanunu Tasarısı içerisinde yer alan önemli bir düzenleme de küçük esnafımıza ilişkin uygulanan KDV sisteminde bir kolaylık getiriyoruz. Normalde küçük ölçekli işletmeler, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler veya serbest meslek erbabı bütün mükellefler gibi her ay katma değer vergisi beyannamesini veriyor, hesaplanan KDV'den indirilebilen KDV'sini düşüyor, aradaki farkı ya ödüyor ya da sonraki döneme devreden KDV olarak beyan ediyor. Burada yapmış olduğumuz düzenlemede işletme hesabına göre defter tutan mükellefler için ve serbest meslek erbabı için hesaplanan KDV üzerinden belirli bir oranda -ki bu oranı Bakanlar Kurulu belirleyecek- bu oranda bir katma değer vergisini aylık olarak öderse indirim KDV'sini... Yine, tabii ki ilgili ay içerisinde alınmış olan bütün belgelerde yer alan KDV'sini defterlere kaydedecek, indirim KDV hesabında gösterecek ama indirim KDV hesabında biriken tutarın ne olduğuna bakmaksızın hesaplanan KDV üzerinden Bakanlar Kurulunca belirlenen bir oranda KDV'yi öderse indirilebilir KDV daha düşük bile olsa veya daha yüksek bile olsa ona bakmaksızın çok basit bir yöntemle katma değer vergisini ödeme imkânına kavuşacak. Bu, özellikle İngiltere'de çalışmalar sırasında gördüğümüz bir örnek, aslında ilk başlangıç döneminde Türkiye'de de bir ara uygulanmış ama şu anda geline nokta da birçok esnafımız için, küçük işletmeler için böyle basitleştirilmiş hasılat esaslı bir katma değer vergi sisteminin de uygulanabileceğini görüyoruz.

Tasarıda yer alan düzenlemelerden bir diğeri de yine esnafımızın yani küçük işletmelerin katma değer vergisi ödeme süresini iki ay erteliyoruz. Normalde bir mükellef herhangi bir aya ilişkin beyannamesini ertesi ayın yirmi dördünde veriyor, yirmi altısında da ödüyor. Bizim burada yapmış olduğumuz düzenlemede bir aya ilişkin katma değer vergisi ertesi ayın yirmi dördünde verilecek ama ödemesi iki gün sonra değil iki ay sonra yapılacak. Böylelikle küçük ölçekli işletmelerimiz için de katma değer vergisi ödeme süresini iki ay uzatmak suretiyle onlara da bu yolla bir kolaylık sağlamış olacağız.

Tasarı içerisinde ihracatçılara yapılacak katma değer vergisinin daha hızlı bir şekilde yapılmasını sağlayacak bir düzenlememiz de var. Burada biliyorsunuz, ihracatçılarımız ihracat yaptıkları zaman yaptıkları ihracata ilişkin yüklenim KDV'lerini indirim konusu ve iade konusu yapabiliyorlar ama stokta olan mallara ilişkin KDV'yi veya diğer KDV hesaplarındaki indirim KDV'lerini ise yüklenim KDV'si içerisinde olmadığı sürece indirim ve iade konusu yapamıyorlar. Burada yaptığımız düzenlemeyle belirlenecek belirli oranlara kadarki -bu oran en fazla yüzde 18 olabilir tabiiyle- diğer KDV hesaplarında, indirim KDV hesaplarında yer alan katma değer vergisinin de ihracatçılarımıza iadede dâhil edilmesinin önünü açmış oluyoruz.

Kanun tasarısı içerisinde istisnaların kapsamını genişleten düzenlemeler de yapıyoruz. AR-GE, yenilik ve tasarım faaliyetlerine yönelik makine ve teçhizat alımlarında katma değer vergisi istisnasını kalıcı olarak bu tasarıyla getiriyoruz. Yine teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyette bulunanların bu bölgelerde ürettikleri oyun yazılımlarına katma değer vergisi istisnası getiriyoruz. Yine adi ortaklıkların sermaye şirketlerine dönüşmesi işlemini kurumsallaşmayı teşvik etmek amacıyla katma

değer vergisinden istisna ediyoruz. Yine hayırseverlerin belirli kamu kurumlarına yapmış oldukları belirli inşaatlarda da katma değer vergisini ödemedi bu inşaatları yapabilmelerinin önünü açıyoruz. Yine yabancılara sunulan sağlık hizmetlerinde özellikle sağlık turizmini teşvik etmek amacıyla katma değer vergisi istisnası getiriyoruz.

Tasarıda yer alan bir diğer düzenleme de kısmi istisna olarak ifade ettiğimiz belirli mal ve hizmet teslimlerinde kısmi istisna olsa bile mükellefe indirim hakkı vermeyip gider yazılmasını istediğimiz durumlar var, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun mevcut yasası içerisinde. Burada tabii ki hakkaniyete uygun olan da, sisteme uygun olan da eğer devlet olarak bir alanda KDV'yi istisna yapmışsanız bu malın veya hizmetin üretilmesi için yüklenilen KDV'nin de gider olarak yazılması değil tabii ki mükellefe indirim olarak yazma imkânının getirilmesidir. Bu anlamda bakıldığında özel okulların, üniversite ve yüksekokulların verdiği bedelsiz eğitim öğretim hizmetlerinde kısmi istisna var ama bu hizmetlere ilişkin yüklenilen KDV bugün gider yazılması isteniyor, yapılan düzenlemeyle mükellefler bu eğitim öğretim hizmetleri nedeniyle yüklendikleri katma değer vergisini önce indirim, on iki aylık süreç içerisinde de indirim yoluyla gideremezlerse iade hakkına da kavuşmuş olacaklar. Yine özel öğrenci yurtları tarafından verilen bedelsiz yurt hizmetleri, kanunların zorunlu kıldığı bedelsiz mal teslimleri ve hizmet ifaları, kamu kurumlarına yapılan bedelsiz mal teslimleri ve hizmet ifaları, gıda bankalarına yapılan bedelsiz malzeme teslimleri gibi -diğer birtakım teslimler de var, onları tek tek detaylı söylemeyeyim- burada gider yazmak yerine doğrudan doğruya indirim hakkını da getirmiş oluyoruz.

KDV indirim hakkının kapsamını teknoparklarda ve serbest bölgelerde genişletiyoruz, bir başka düzenleme bu. Yine katma değer vergisi sisteminde indirim hakkına ilişkin bazı kolaylıklar getiriyoruz. Özellikle katma değer vergisinde indirim hakkı biliyorsunuz, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı içinde ancak kullanılabilir ama yasada yapmış olduğumuz düzenlemeyle artık vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılını takip eden takvim yılı sonuna kadar da KDV indirim hakkını sağlıyoruz. Yine değersiz hâle gelen alacaklara ilişkin teslim ve hizmetler nedeniyle hesaplanmış olan katma değer vergisinin indirim konusu yapılabilmesine imkân sağlıyoruz. Zayi olan amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin de indirime konu edilmesinin önünü açıyoruz.

Tasarıda özellikle grup şirketlerinin katma değer vergilerini birleştirilmiş katma değer vergisi sistematigi içerisinde vermelerinin önünü açıyoruz. Biliyorsunuz zaman zaman birbirleriyle yüzde 50'den fazla sermaye ilişkisi olan grup şirketleri var. Yani bir holding şirket var, onun altında farklı şirketler var, holding şirket bunların hepsinin yüzde 50'sinden fazlasına sahipse bu durumda birleştirilmiş katma değer vergisinin önünü açıyoruz. Arsa karşılığı inşaat işlerinde katma değer vergisini yeniden düzenliyoruz. Katma değer vergisini ikinci elde taşınmazlarda ve araçlarda katma değer vergisi matrahını yeniden tanımlıyoruz. Üç ay içerisinde yapılmayan katma değer vergisi iadesine faiz ödemesi düzenlemesi getiriyoruz ve böylelikle gerçekten birçok alanda vatandaşlarımıza, işletmelerimize katma değer vergisi uygulamalarında önemli kolaylıklar getiriyoruz.

Tabii, sistem, temeli itibarıyla baştan sonra yeniden değiştiriyor. Her ne kadar devreden KDV'nin indirilememesi kuralı bir madde içerisinde üç kelimeyle ifade edilmiş olsa da sonuçları gerçekten olağanüstü. Dolayısıyla biz, şimdi, madem on iki ay içerisinde indirilemeyen katma değer vergisini artık iade noktasında önemli bir düzenleme yapıyorsak o zaman katma değer vergisine ilişkin indirim, iade, denetim süreçlerinin de yeniden tanımlanması lazım. Bu amaçla katma değer vergisi uygulamasına ilişkin olarak denetim noktasında idari kapasiteyi artırmak üzere Vergi Denetim Kurulu bünyesinde münhasıran katma değer vergisi iadeleriyle meşgul olacak yeni grup başkanlıkları kuruyoruz. Bu grup

başkanlıklarının tek görevi katma değer vergisi iade incelemelerini yapmak olacak. Neden böyle bir ihtiyaç duyuyoruz? Çünkü yeni sistem içerisinde KDV iadesi talep edecek mükellef sayısı artacak. Şu anda yıllık yaklaşık 70 bin KDV iade talebi incelemeye konu ediliyor veya yeminli mali müşavirler tarafından inceleniyor. Yani bu sayıya ilişkin tahmini bir rakam ifade ediyor ama hani bire bir doğruluğunu test etmiş bir rakam olarak da değerlendirmemek lazım. Bir varsayımına göre 500 bine kadar yıllık KDV iade talebi olabilecek dolayısıyla burada bu taleplerin hızlı bir şekilde incelenmesi lazım. Biliyorsunuz, bu kanunun içerisinde bir düzenleme yapıyoruz. Bundan sonra Maliye Bakanlığı eğer KDV iade incelemesi yapacaksa kural olarak üç ay içerisinde bu iade incelemelerini tamamlamak zorunda, üç ay içerisinde tamamlamazsa faiz ödemek zorunda. Dolayısıyla bu düzenlemeler mükellefin lehine olan düzenlemeler ama diğer taraftan da bu düzenlemeler içerisinde bu işlerin çok daha iyi bir şekilde yapılabilmesi için bir idari kapasite oluşturulması gerekiyor. Bu açıdan Vergi Denetim Kurulu bünyesinde grup başkanlıkları kuracağız. Burada bin kişilik bir kadro ihdas ediyoruz, vergi müfettiş yardımcısı kadrosu ihdas ediyoruz. Yine, Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesi içerisinde bin kişilik bir devlet gelir uzmanı kadrosu ihdas ediyoruz. Burada 2020 yılına kadar idare olarak çok yoğun bir çalışma dönemimiz olacak. Ankara’da yaklaşık 2 bin kişinin çalışacağı yeni bir risk analiz merkezi kuruyoruz. Bundan sonra, mükellefin işe başlama bildiriminden iş yerini kapatma sürecine kadar hem genel olarak hem de sektörel düzeyde hem de belge düzeyinde bütün mal ve hizmet hareketlerini Maliye idaresi olarak günlük, anlık takip edeceğiz. Özellikle belge düzeni bakımından, fatura düzeni bakımından geriye dönük inceleme sistematüğinden vazgeçiyoruz; anlık, dönemlik cari dönem incelemelerine geçiyoruz. Böylelikle...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, toparlayabilirsek sevinirim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok önemli bir noktada temas ediyorum çünkü herhâlde bu konuda...

BAŞKAN – Ben de tam orada müdahale ettim zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, fark ettiniz benim çok genişlettiğimi. Teşekkür ediyorum.

Dolayısıyla bunu maddeler geldiğinde de söylerim. Bunu yapıyoruz.

Yine, iadeler bağlamında serbest muhasebeci, mali müşavirlere de katma değer vergisi iade süreci içerisinde bir yetki veriyoruz. Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Birlik Başkanımızla da sabahleyin görüştük, kendilerinin de olumlu değerlendirmelerini burada söyleyebilirim. Bu sistemin daha da gelişmesi için sorumluluğun daha da belirlenmesi noktasında bazı önerilerimiz olacak ama bir taraftan vatandaşın işini kolaylaştırırken diğer taraftan da karşılaşılabileceğimiz riskleri yönetmek üzere gerekli yasal ve idari çalışmaları da burada yapmamız gerekiyor.

Ben, tekrar, tasarının işletmelerimize, milletimize, ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum. Sizlerden gelecek görüş, öneri ve katkılar çerçevesinde tasarının daha da gelişeceğini ve vatandaşlarımızın sabırsızlıkla bekledikleri bu tasarının hızla yasalaşarak ekonomide önemli bir beklentiye de karşılayacağını tahmin ediyorum.

Sayın Başkanım, tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, bir tek şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii ki Sayın Tamaylıgil.

Buyurunuz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Bakan, açıklamalar için teşekkür ederim de ben sadece 1 Mart itibarıyla hazır olacağını söylediğiniz vergi harcamaları raporunun hazır olup olmadığını sormak istiyorum çünkü...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Pazartesi günü bütün Plan Bütçe Komisyonu üyelerimizin odalarına gönderdik.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Elime geçmedi, bana gelmedi de onun için.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özellikle de sizin odanıza göndermelerini söyledim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bana gelmedi, hayır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlara dedim ki: Pazartesi günü bütün Plan Bütçe Komisyonu üyelerimizin odasına koyacaksınız.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bize gelmedi Sayın Başkanım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bize gelmedi.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bize gelmedi.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bana değil, diğer bütün arkadaşlarıma da gelmedi, hiç kimseye gelmedi.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ulaşan üyemiz yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok arkadaşlar, bakın, şunu söylüyorum: Sizin hassasiyetiniz benim hassasiyetim. Arkadaşlara özel olarak talimat verdim, bana da “Dağıttık.” dediler.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – O zaman rica edelim de şimdi verilsin bari.

BAŞKAN – Efendim, dün teslim edilmiş de Bütçe Başkanımız bunun Sayın Bakanın sunumuyla ilgili olduğu düşüncesi içerisinde beklemiş.

Şimdi hemen dağıtıyorsunuz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Komisyon üyeliğine seçilen Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'ya “Hoş geldiniz” dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Adana Milletvekilimiz Mevlüt Karakaya Komisyonumuza yeni üye olarak seçildi. Kendisine hoş geldin diyoruz. Hayırlı olsun inşallah.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/926) (Devam)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben bir soru soracağım Sayın Bakana.

BAŞKAN – Tamam, buyurun, soruyla başlayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu paketin maliyeti, getirisi götürüsü ne olacak devlete?

BAŞKAN – Onları anlatacaklar zaten biraz sonra.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Etki analizini dağıtıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Geliyor mu efendim?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, o kadar dağıtıyoruz etki analizini, sonra bakıyorum etki analizleriyle ilgili hiçbir şey söylemiyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Öğrenelim ki sormayalım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanımıza sunumları için teşekkür ediyoruz.

Şimdi, tasarının geneli üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

İlk söz Sayın Kuşoğlu’nun.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, sivil toplum kuruluşlarının, meslek kuruluşlarının değerli temsilcileri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, otuz üç yıldan beri uygulanan bir çağdaş vergiyle ilgili reform niteliğinde bir düzenleme yaptığınızı söylüyorsunuz. “Otuz üç yıldır uygulanan bir kanunda reform niteliğinde – kendi cümleniz- bir değişiklik yapıyoruz.” dediniz. Bundan memnuniyet duyuyoruz, uzun zamandan beri bu konuyu bekliyorduk zaten, siz de ifade ediyordunuz. Fakat reform niteliğinde bir düzenleme yapıyorsanız sizden beklentim –inanın, bu samimi olarak ifademdir- bu konuyla ilgili rakamları da veriyor olmanızdır. Şu anda mesela ne kadarlık bekleyen iade var? Bir rivayete göre 160 milyar, 166 milyar yani 150 milyarın üzerinde bir rakam; hangi tarih itibarıyla, onları da tam olarak bilmiyoruz. Kaç işletmeyi ilgilendiriyor bu, bunların kaç ihracatçı, bunların kaç üretim safhasında bu alacağını bekliyor.

Sayın Bakanım, madem reform niteliğinde bir düzenleme yapıyoruz, bu sadece iadelerle ilgili olmaz. Bakın, geçen yılın vergi tablosunu alıyorum, birçok vergide hedeflerin üzerindesiniz, daha doğrusu hemen hemen hepsinde hedeflerin üzerindesiniz; gelir vergisi, kurumlar vergisi, dolaylı vergilerin yüksek olmasından dolayı eleştireceğim şeyler çok fakat sadece dâhilde alınan katma değer vergisinde hedefin altındasınız, 57 milyar öngörmüşsünüz, 55 milyar toplamışsınız, hedefin altında kalmışsınız katma değer vergisinde, sadece bunda. Şimdi, bunun nedeni nedir? Burada, bunu izah etmenizi, bu neden üzerinden düzenlemeleri de ona göre yaptığınızı söylemenizi, ifadenizi beklerdim. Sadece tek bir vergide geri kalıyorsunuz, hedeflerin arkasındasınız ve bununla ilgili hiçbir ifadeniz olmadı. “Biz katma değer vergisinde hedefimizin gerisinde kalıyoruz, yıllardan beri bu böyle. Katma değer vergisini toplayamıyoruz.” Ki toplayamıyorsunuz, biliyorsunuz, şu afa ilgili düzenleme sırasında da katma değer vergisiyle ilgili -bayağı birikmiş- vatandaşın işletmelerin ödenmeyen borcu vardı. Tam tersine, siz de ödeyemiyorsunuz, birikmiş olan iadeleri yapamıyorsunuz yani iki taraflı bir ilişki söz konusu. Bir tarafta, Maliye Bakanlığı, devlet iadeyi yapamıyor, bir taraftan da katma değer vergisini toplayamıyor. Her ikisinde de katma değer vergisiyle ilgili böyle bir sorun var, sıkıntı var. Öbür taraftan, mükellef sayısına bakıyoruz, mükellef sayısı -otuz üç yıldan beri- bir ara 2 milyon 900’e çıktığı hâlde şu anda 2,5 milyon civarında. Bir yükselme yok, artış yok. Nedir bunların sebebi, nedir sıkıntı? Yani işin ekonomik bir boyutu olur; vergi keyfi olarak alınmaz, verginin alınma sebepleri vardır, alınma şekli vardır. Katma değer vergisi çağdaş bir vergidir, menşesinden itibaren tüketici safhasına

kadar olan zincir belgeleme düzeniyle aslında bir kontrol sağlar, çağdaş bir vergidir. Siz katma değer vergisi alamıyorsanız Maliye Bakanlığı olarak, zaten vergi alamıyorsunuz demektir, zaten alınamıyor da. Doğrudan vergilerle ilgili büyük bir sıkıntı var, bunun kaynağı da katma değer vergisi. Katma değer vergisini ne toplayabiliyorsunuz ne iadesini sağlayabiliyorsunuz. Nedir bunun sebebi? Bunlara girmeden, bu katma değer vergisiyle ilgili bir reform yapmak mümkün müdür? Tek bir rakam verdiniz sunumunuzda, “70 bin KDV iade talebi var yıllık, bu 500 bine çıkacak.” dediniz. Neye dayanıyor, nedir bu 70 bin iade talebi? Hangi bölgelerdedir, hangi sektörlerdedir? 500 bin olduğunda ne olacak, ne değişecek, niçin öyledir; hiç bunlarla ilgili bir bilgi vermiyorsunuz, tek bir rakam vermiyorsunuz. Böyle bir reform çalışması olabilir mi Sayın Bakanım? Rakama dayanmayan, bilgiye dayanmayan bir reform çalışması olabilir mi? Olmaz, hakikaten olmaz. Sizin bunları vermenizi bekliyoruz. Sizin “staff”ınız, sizin kadronuz, sizin yapılanmanız senelerden beri geleneği olan bir kadro, yapı bunları verebilecek düzeydedir. Sizin bunları çok iyi bildiğinizi de biliyoruz, bunları verebileceğinizi düşünüyoruz, farz ediyoruz. Ona göre bu çalışmayı yapalım, yürütelim yani işin ekonomik boyutu ayrıca var. Kaç işletmeyi ilgilendiriyor vesaire, biraz önce söylediğim bütün rakamları verebiliyor olmanız lazım.

Çağdaş tıpta şöyle bir hata var: Nerede sorun varsa, nereniz ağrıyorsa, nerenizde sıkıntı varsa oranınızla ilgileniyor. Ya oraya ilaç verir ya orayla ilgili bir operasyon yapılmasını öngörür çağdaş tıp. O sorunun, o sıkıntının nedenlerini araştırılmaz, o sorunun, o sıkıntının nedenlerini gidermeye çalışmaz. Sizin yaptığınız da bir anlamda ona benziyor Sayın Bakanım. Bu, katma değer vergisiyle ilgili sorunlar nelerdir, neden tahsilat yapamıyoruz, neden yaygınlaştıramıyoruz, neden iade yapamıyoruz? Bunların nedenlerini araştırmamışsınız, cevabını da vermeniz mümkün değil bu durumda. Dolayısıyla benim buna reform demem şu aşamada mümkün değil, sizinle aynı duyguları, sonuçları paylaşmam mümkün değil. Bununla ilgili rakamları verebiliyor olmanız lazım belli tarihler itibarıyla.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Kuşoğlu, merak etmeyin, size her türlü temin ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, hep öyle söylüyorsunuz da vermiyorsunuz bu bilgileri.

Bakın, piyasada perakende satışlarda bir artış söz konusu değil son senelerde, bir sıkıntı var, katma değer vergisiyle ilgili dolayısıyla bir sıkıntı var, piyasada bir durgunluk var. Şimdi, böyle bir zamanda bunu getiriyorsunuz, hakikaten bunun çok iyi irdelenmesi lazım; bir sıkıntı yaratmaması lazım, piyasa içinde bir sıkıntı yaratmaması lazım.

Esnafla ilgili olarak dediniz ki: “İki ay uzatıyoruz.” İki ay uzatılması ne kadar esnafı ilgilendirecek? Bunları falan da çıkarabilirsene çok memnun olurum.

Bir de bazı konular var, maddelerde, maddelere geçince bunların detayına gireceğim ama bu grup şirketleriyle ilgili bir belirsizlik var. Bu yüzde 50 payı olan grup şirketleriyle ilgili bir zorunluluk var mı? Yani muhakkak bu usulü seçecekler mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, ihtiyari.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İhtiyari ama o, ihtiyari olup olmadığı belli değil tam olarak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Talepleri üzerine.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama net bir ifade yoktu, maddede onu tartışırız.

Bir de hangisi bunlardan sorumlu olacak, bir ceza durumu söz konusu olması lazım, müteselsilen bir sorumluluk da olacak ama esas sorumlu olan, sorumlu tutulan kim olacak, onlarla ilgili bazı sorunlar, sıkıntılar var.

Bir de TÜRMOB en nitelikli, en disiplinli, en iyi çalışan meslek örgütü. Bu örgütle ilgili olarak da, bu mesleğimizle ilgili olarak da bir sıkıntı olmaması lazım. Yapılan düzenlemelerin mesleğe bir sıkıntı da getirmemesi lazım çünkü size en fazla yardımcı olan, Türkiye’deki işletmelerin ayakta kalabilmesini sağlayan meslek örgütüdür. Burayla ilgili olarak da –maddesi geldiğinde tartışırız ama- herhangi bir sıkıntı getirilmemesi lazım, daha hassas davranılması lazım diye düşünüyorum bu konuyla ilgili olarak.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mesleği güçlendiriyor merak etmeyin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Maddelerde tekrar konuşuruz.

Bir de bu Risk Analiz Merkeziyle ilgili biraz daha ayrıntılı bilgi verebilirsanız memnun olurum, çok önemli bir konu. Nasıl bir merkez öngörüyorsunuz, ne tür bilgiler alabileceğiz oradan, kimler bilgi verecek ya da hangi mevzuata göre oraya bilgi verilecek, onlarla ilgili de bilgi alabilirsek memnun olurum.

Bu arada Sayın Başkanım, değerli arkadaşımız, Komisyon üyemiz Musa Çam Bey’in de aramızda olmamasından duyduğum üzüntüyü de ifade etmek istiyorum burada.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yani biz de gerçekten ifadelerden dolayı üzgünüz, hep beraber, sizinle aynı hissiyatı paylaşıyoruz biz de.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Linç başka bir şey.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kelimeler, Musa Bey’in kelimeleri değildir bu arada.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Musa Bey’le başlamak istiyorum.

Arkadaşlar, hepimiz siyasetçiyiz ve hata da yapabiliriz, yanlış bir şey de söyleyebiliriz. Yani her birimizin burada müktesebatına baktığımızda birbirimize kızabileceğimiz ifadeleri olmuştur. Ancak söze sözle cevap verilir. Yani geçen hafta burada bir milletvekilimizin omzu kırıldı, linç girişimi oldu, açık bir nefret söylemiyle, nefret suçuyla bir linç girişimi oldu. Aynı şeyde, bu linç girişiminde bana karşı da bir saldırı söz konusu oldu. Bu Mecliste eğer ki söze sözle karşılık verilemeyecekse, milletin temsilcileri bu noktada olursa sokaktaki insanlarımız ne yapsın?

Sayın Başkan siz de dinlerseniz memnun olurum.

Söze sözle cevap verilir arkadaşlar, varsa bir müeyyidesi hukuk yolunda açılır, verilir, var tazminat davaları, bunlar yapılır ama bir linç girişimi özellikle Meclisin çatısı altında kabul edilemez.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Bu konuda görüş açıklayacak kimse varsa söylesin, beyan etsin, en son ben bir şey söyleyeceğim. Açıktan söyleyelim, hiç sağını solunu kıvrımayalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben bitirdim.

BAŞKAN – Yani normal konuşmanız da mı bitti?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, değil. Yani bir talebi var vekilimizin de söyleyeceği bir şey.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Benim talebimin ne olduğunu orası anladı, siz bana tercüman olmayın.

BAŞKAN – Siz devam edin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum tekrar.

Sayın Bakan, bu torbayı Hükûmet sözcünüz bir vergi reformu olarak müjdeledi bundan bir ay kadar önce “Bir vergi reformu getiriyoruz. Ey vatandaş! Müjdeler olsun, vergi reformu getiriyoruz.” dedi. Sayın Bakan da buradaki gerekçede bir vergi reformu olarak tanımlamış ve kamuoyuna da böyle anlatıyorlar. Yani vatandaş da “Herhâlde bana bir faydası olacak, herhâlde bu bana dokunacak, bir etkisi olacak.” diye düşünüyor.

Sayın Bakan, burayı dinlerseniz memnun olacağım, insicamım bozuluyor da.

Biz hep diyoruz: Bu Hükûmetin iki buçuk yıldır Plan ve Bütçe Komisyonuna getirdiği her şey yüzde biri ilgilendiren palyatif tedbirlerdir çünkü iktidar, demokratik yoldan çıktığından beri, kurumları aşındırdığından beri piyasa ancak ittirilerek götürülebiliyor. Yani piyasa, kamu eliyle, Keynesyen politikalarla, can verildikçe, kredi garanti fonları verildikçe, piyasaya can suları verildikçe ayakta durabiliyor ve hep Hükûmetin kapısında bekliyorlar, gidiyorlar, diyorlar ki: “Arkadaş, çarkları çevirmemiz için değirmene su lazım.” “Ne lazım?” “Değirmene suyu sen vereceksin.” “Ne yapacağız?” “Kredi Garanti Fonu’nu devreye sokacaksın, teşvik vereceksin, vergi indirimi vereceksin.” Hep bu çerçevede bir canlanma hayal ediliyor ve bütün bunlar da reform olarak vatandaşımıza, tırnak içinde söylüyorum, yutturulmaya çalışılıyor.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; yüzde biri ilgilendiren elbette maddeler olabilir yani yatırımcıyı rahatlatan maddeler söz konusu olabilir.

Sayın Başkan, ben bu şekilde devam edemeyeceğim. Sayın Bakan insicamımı bozuyor, ne yapacağız bu konuda?

BAŞKAN - Sayın Bakan pürdikkat sizi dinliyor, o arada da alması gereken bilgileri alıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN - Sayın Bakan, sizin açıklama yapmanızı gerektirecek bir şey yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir cümleyle açıklayabilir miyim?

BAŞKAN – Konuyla ilgili mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, konuyla ilgili.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ses geliyor oradan efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Çok değerli vekillerim, siz sorular soruyorsunuz, benden bilgiler istiyorsunuz, açıklamalar istiyorsunuz. Ben şu anda o açıklamaları ve soruları cevaplayabilmek adına bir çalışma sergiliyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Efendim, ara talep edin o zaman.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Konuşmanızı Komisyona yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, efendim, olur mu? Hükûmet tasarısı, Komisyona yapıyorum, size yapıyorum ve bürokratlara yapıyorum.

BAŞKAN – Dinliyor Sayın Bakan, herkes dinliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sizin burada bana yönelttiğiniz her soruyu benim bütün ekibim dinliyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam efendim, ben de diyorum ki: Orada birisi konuşurken burada birisi nasıl konuşabilir? Birbirimize saygılı olalım. Talebiniz varsa ara versin Sayın Başkan, siz o hazırlıklarınızı yapın.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Peki, bundan sonra hiçbir hazırlık yapmayacağım Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, ara verilsin efendim, hazırlıklar yapılsın, niye yapılmasın?

Arkadaşlar, bir vergi reformu ortaya koyuyorsak toplumun yüzde yüzünü ilgilendirmeli. “KDV” dediğimiz şey bütün vatandaşlarımızın her gün hayatına dokunan bir vergi, her gün. Sabah gidiyoruz bakkalımıza ufakık bir şeyler alırken KDV’ler var yüzde 8, yüzde 1, yüzde 18. Vatandaş benzin istasyonuna girer KDV... Hayat, nefes alırken, su faturası öderken, her noktada, her anda, çocuğundan dedelerimize, ninelerimize kadar her gün KDV’yle tanışıyoruz, KDV ödüyoruz devlete ve diyoruz ki: “Yüzde yüz ödüyor.” Şimdi, KDV’yle ilgili, âlâyıvâlâyla bir vergi reformu anlatıyorsak vergi reformu yüzde yüzü ilgilendirmeli çünkü bu vergiyi tüketici ödüyor, adı üzerinde, bir tüketim vergisi ortada var, tüketirken ödüyoruz biz bunu. Arada araçlar var, evet, ithalatçı yurt dışından getirirken, gümrükten sokarken KDV’sini ödüyor, toptancıya devrediyor, o KDV, bir bölüm stok varsa alacağı söz konusu oluyor; o, perakendeciye gönderiyor, perakendeci satarken alıyor, fazlası varsa devlete veriyor, vermiyorsa borç olarak kalıyor ama 80 milyonu ilgilendiren bir vergi var ortada. Değerli arkadaşlar, eğer ki bir reformdan bahsedeceksek o reform da 80 milyonu ilgilendirmeli.

Sayın Bakan, şu maddelere baktığımızda yüzde yüzü ilgilendiren bir madde gösterebilir misiniz? Hayır. Bakın, adı üzerinde zaten, tamamen yatırım ortamının iyileştirilmesi üzerine, zaten gerekçesine de koymuş. Yani yüzde biri ilgilendiren, yatırımcıyı, sanayiciyi, işte büyük işletmeleri ilgilendiren bir torba. Evet, küçük esnafla da ilgili bir düzenleme var ama ona maddelerde geleceğim, onun da pek çok handikapları var çünkü.

Değerli arkadaşlar, eğer ki bir reformdan bahsedeceksek bu maddeleri gerçek anlamda bir reforma çevirmemiz lazım. Hükümetin vaadidir, yıllardır... Eski Maliye Bakanımızdan beri, söyledi Mehmet Şimşek “Bir gelir vergisi reformu getireceğiz. Dolaylı vergi oranlarını, dolaysız vergi oranlarında olan adaletsiz oranları düzelterceğiz.” dedi yani dolaylı vergileri azaltacağız, doğrudan vergileri yükselteceğiz diye bir vaatte bulundu. Ama Sayın Cumhurbaşkanı o anda müdahale edip bu konuda bunun geri plana atılması yönünde bir irade gösterdi ve o günden beri gerçek anlamda reformlar yapmıyoruz, palyatif tedbirlerle günü kurtarmaya çalışıyoruz. Bu da geçen sene, biliyorsunuz, ülkemizde ciddi bir iktisadi krize doğru yürüyorduk ve piyasada bir sıkışıklık vardı, piyasadaki bu sıkışıklığı gidermek anlamında, iktidar, şapkadan bir tavşan çıkardı, dedi ki: “Kredi Garanti Fonu’nu ortaya koyacağım.” Kredi Garanti Fonu’nda da 250 milyarlık bir kredi tanımladı. Evet, piyasayı canlandırdı, gerçekten piyasaya bir can suyu oldu ama o zaman da uyardıktık: “Siz eğer ki bu kadar parayı piyasaya sürerseniz bunların yan etkileri olur.” dedik. Evet, sonucunda bir büyüme söz konusu oldu ama yan etkileri de oldu.

Bakın, ne oldu? Piyasaya bir para sürdünüz, sonucunda enflasyon hedefimiz yüzde 5-5,5’lardayken sonra 7’ye revize edilmişken yüzde 12 ve üzerlerine yükseldi. Sonuçta ne oldu arkadaşlar? Enflasyon yükseldi, bunun sonucunda faizler yükseldi, faizlerle beraber döviz kuru yükseldi ve ülkemiz bir sarmala girdi yani bu genişlemeci politikalar ülkemizi dövizin asla düşmediği ve hep yukarı doğru ataklar yaptığı... Ki sepet kura baktığımızda -sırf dolara bakılır pariteden dolayı- euronun dün 4,80’i gördüğü, faizlerin 1 puan yükselip 13’lere çıktığı, mevduat faizlerinin 15-16 aralığına yükseldiği bir makroekonomik dengeler silsilesiyle karşı karşıyayız. Siz, genişlemeci politikaları yaptığınızda, o Kredi Garanti Fonu’nu verdiğinizde, bunun nereye dönüşeceğini bilmeden piyasaya rastgele verdiğinizde bu, tüketime dönüştü arkadaşlar ve tüketime dönüşüp üretim ekonomisini canlandırmadığı için de bakın, ne oldu? Bir yıl sonunda 51,7 milyar dolar cari açık veren bir ülke durumuna geldik, gayrisafi yurt içi hasılaya göre yüzde 6’lık bir orana denk geldik.

Değerli arkadaşlar, bu, tam 2000 yılındaki dengedir, 1993 yılındaki dengedir ve 2007 yılındaki, 2008 yılındaki dengedir. O yıllardan hemen sonra da 1994 ekonomik krizini yaşadık, 2002 ekonomik krizini yaşadık, 2009 ekonomik krizini yaşıyorduk, evet, teğet geçti, sebebi şuydu: Bütün dünyada para muslukları açıldı, Amerikan Merkez Bankası piyasaya parayı sürdürdü, Avrupa Merkez Bankası piyasaya parayı sürdürdü ve biz on yıldır bu fazla paranın, bol paranın nimetini yaşıyoruz. Şimdi, on yılın sonunda, arkadaşlar, bu parti bitiyor artık, müzik durmak üzere çünkü Amerikan Merkez Bankası da, Avrupa Merkez Bankası da “Artık bu parayı toplayacağım.” diyor.

Her yerde bir sohbet var ya.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Herkes seni dinliyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Eyvallah, sağ olun, teşekkürler. Yok, hayır, oradan Başkan bir konuşma yapıyor, oradan...

BAŞKAN – Ya, müsaade edin ama, yani, siz de beni terbiye mi edeceksiniz Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Estağfurullah efendim, oturumu yönetiyorsunuz...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Öğrenmenin yaşı yoktur Başkanım.

BAŞKAN – Yani, yapmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Estağfurullah, yok.

BAŞKAN – Benim sorumluluğum sadece sizi dinlemek değil ki; Komisyonu yönetmek, buradaki idari işleri de yapmak. Ya, yapmayın lütfen ya. Buyurun, devam edin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öğrenmenin yaşı yoktur Başkanım, bir şeyler öğren.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Efendim, Komisyon üyemiz olmayan bir üye gelip sizden bir şey istiyor; onu da mı yönetmek durumundasınız, anlamadım?

BAŞKAN – Yani, tabii ki yasama süreciyle ilgili bir milletvekilinin gelip herhangi bir şey söyleme hakkı yok mudur yani?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, o arada vardır tabii ki, yani, yönetirken değil Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yapmayın lütfen ya, yapmayın, rica ediyorum.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Biz seni dinliyoruz, merak etme.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim, onun farkındayım, sağ olun, teşekkür ederim.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) - Son on yılda geldi, evet...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şimdi, arkadaşlar, bakın, bu para bolluğu döneminin bitmek üzere olduğu bir dönemde biz öyle bir noktadayız ki hem bütçe açığı noktasında yükselen bir noktadayız, enflasyonumuzun yükselmekte olduğu, faizlerin yükselmekte olduğu ve cari açığımızın -bakın, en önemlisi; içerideki açığımızı bir şekilde yönetiriz çünkü sonuç olarak Türk lirasıyla; en kötüsü, enflasyon yaratılır, borçlarınızı TL basıp ödersiniz ama- en kötüsü cari açığın yıllık 52 milyar dolar olduğu bir noktada yakalandık biz, yani o para musluğunun bitmekte olduğu, para musluğunun kapatılmakta olduğu dönemde ve Hükümet, maalesef, bu noktada hiçbir tedbir almıyor. Yani, 52 milyar dolarlık cari açık... Bakın, son iki ayda 15 milyar dolar; bu, yıllığa vurduğunuzda, 80 milyar doların üzerine taşınacak bir cari açık demek. Bu noktayı görüp hiçbir tedbir almıyor. Ve en son geçen hafta -biz bunu anlattık, dilimizde tüy bitti ama- Moody’s bizim -biliyorsunuz- notumuzu kırdı. Sayın Bakan Mecliste dedi ki benim uyarım sonucunda: “Arkadaşlar, Moody’s raporu bizim için beş para etmez; Moody’s Moody’s takmayız, biz tam yol yolumza devam edeceğiz.” Ekonomi Bakanımız eksik durur mu? O da çıktı, Moody’s’in raporunu aşağıladı, “Yok hükmündedir, çöp hükmündedir.”

Bakın, pazartesi günü Moody's'in raporu piyasayı etkilememiştir; 3,80'di dolar o gün ama bu açıklamalar, Maliye Bakanının ve ekonomiden sorumlu bakanın, Ekonomi Bakanımızın, dış ticaret bakanımızın yaptığı açıklamalar sonrası dün bir anda... Çünkü bu kadar yok sayarsanız...

BAŞKAN – Dış ticaret bakanımız yok bizim ama.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani, o “Ekonomi Bakanı” diye geçiyor da esas dış ticaretten sorumlu bakandır. Yani, Ekonomi Bakanımız esas Mehmet Şimşek diye biliyoruz, ekonomiden sorumlu bakanımız.

Dün, arkadaşlar, dolar -biliyorsunuz- 3,87'nin üzerine çıktı, euro da 4,80'in üzerine çıktı.

Değerli arkadaşlar, bakın, insanlarımız, biliyorsunuz, bütün ekonomimiz... İthalata bağlı bir ihracat sistemimiz var. Ekonomimiz de cari açığa bağımlı bir ekonomi hâline gelmiş durumda; son on beş yılda 555 milyar dolar cari açık verdik ama artık “Bunu sürdürebilir miyiz?” diye sormamız lazım. Bakın, sürdürebilmemizin şartı vardı, ülkemizin bir hikâyesi vardı, “Ülkemiz Avrupa Birliği'nin bir üyesi olacak, demokratik dünyanın bir üyesi olacak.” diye bir iddiamız vardı ama kurumları çökerttiğimizden beri yani çökertmeye başladığımızdan beri, Merkez Bankasının itibarını yok ettiğimizden beri, yakın zamanda Anayasa Mahkemesi kararlarını dahi uygulamadığımızdan beri, Meclisimizi bu hâle getirdiğimizden beri şüpheler artmaya başladı. Burası artık bir hukuk devleti değil; burası artık denge ve denetim kurullarının olmadığı bir ülke. Ekonomi kurumlarının, Merkez Bankasının bağımsız olmadığı bir ülke algısı yükselmeye başladı. Bu da, bakın, borç verenlerde bir kaygı yaratmaya başladı.

Şimdi, Moody's kime not veriyor? Bu Moody's bütün dünyada binlerce şirkete not veriyor, ülkelere not veriyor. Borç verenler neye bakar arkadaşlar? Bu tip kurumlara bakıyorlar. “Ya, Singapur'un karnesi nasıl? Türkiye'nin karnesi nasıl? Meksika'nın karnesi nasıl?”

Şimdi, biz zayıf bir not almışız; ya, bunu eleştirebiliriz olarak iktisadi olarak, diyebiliriz ki: “Arkadaş, sen haksız bir not verdin.” Hocaya “Takmış.” denir ya, “Hoca bana taktı, yanlış not verdi hoca bana.” diyebilir...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bunun tasarıyla ne alakası var, ne alakası var?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Geliyorum efendim, geliyorum, geliyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım, yani, ilgili olmadığını bile bile konuşuyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, çok alakası var, çok alakası var. Geliyorum, beklerseniz göreceksiniz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, söylediklerinizin hiçbirisi tutanaklara girmiyor. Önemli şeyler söylüyorsunuz, girsin istiyorum yani. Onun için, evet, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, bunun tasarıyla ne alakası var?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tarafsız Başkan, sağ olun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz burada katma değer vergisi reformunu konuşuyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Geliyorum efendim, geliyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, Genel Kurulda hevesimizi alamamışız anlaşılan, hâlâ burada aynı Moody's teranelerine devam ediyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, yok, hevesimiz... Ama siz ülkeye zarar veriyorsunuz, onun için bunları anlatıyorum. Şimdi, birazdan geleceğim efendim. Birazdan geleceğiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu katma değerle Moody’s’in hiçbir ilgisi yok mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Moody’s’çiler çoğaldı bu ülkede, böyle “Moody’s bir rapor yazsa da onu kullansak.” diyen bir grup var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, biz anlatıyoruz, dinlemiyorsunuz. Ama, bari, diyoruz ki: “Yurt dışından bir karne verilmiş, onu dikkate alın, bakın, ara satırlarında ne diyor.”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar, Moody’s’in Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmeye hakkı var da Hükümet olarak, Türkiye Cumhuriyeti olarak bizlerin bu raporun kalitesi, dayanakları, gerekçeleri, tutarlılığı, sebepleri hakkında söz söylemeye hakkımız yok mu? Böyle bir anlayış olabilir mi ya?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan, kayıtlara girdi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Sayın Bakanım, Moody’s’e para ödüyor muyuz biz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Böyle bir anlayış olabilir mi?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Moody’s’e ödeme yapıyor muyuz Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Moody’s’in avukatlığı size mi kalmış? Moody’s’in avukatı yok mu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Sayın Bakanım, Moody’s’e ödeme yapıyor muyuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu, Sayın Paylan’ın avukatı siz misiniz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Ödeme yapıyor muyuz? Ödeme yapıyor muyuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan konuşamıyor mu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Ne ilgisi var? Soruyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O beceremiyor mu, siz niye lafa giriyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Ne ilgisi var ya?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Size mi kalmış?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Ya, ayıp oluyor. Soruyorum.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne zaman Paylan konuşsa Paylan’ın arkasından siz çıkıyorsunuz. Vallahi bu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Soruya cevap ver: Türkiye Cumhuriyeti devleti uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarına ödeme yapıyor mu, yapmıyor mu?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, ne zaman Paylan konuşsa arkasından Bekaroğlu çıkıyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bakan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Yapıyor musunuz ödeme?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nedir bu Bekaroğlu’nun Paylan’ın konuşmalarına ilişkin savunması?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Ne ilgisi var ya, ne ilgisi var? Ben soru soruyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye Paylan’a avukatlık yapıyorsun?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Evet, yapıyorum, hadi, ne diyeceksin?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mecbur musun?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Ne oldu yani?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mecbur musun?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sen ikide bir... Benim soruma cevap ver.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bırak, Paylan’la konuşuyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Benim soruma cevap ver.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, Sayın Bakan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Yandan cevap verme.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Direkt veriyorum. Konuşmak için sözünüzü alırsanız, cevap veririm.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Yandan cevap verirsen sana rapor yazarım, rapor. Psikiyatri uzmanıyım, rapor yazarım sana.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Allah Allah, sen mi? Sen önce kendi hakkında rapor yaz, kendi hakkında rapor yaz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yandan cevap verme, soru soruyorum sana.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Size...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Sana soru soruyorum: Moody’s’e Türkiye Cumhuriyeti devleti ödeme yapıyor mu?

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, söz talebiniz var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Var.

BAŞKAN – Var. Bekleyin, aceleniz ne?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Moody’s’e ödeme yapıyor muyuz, yapmıyor muyuz?

BAŞKAN – Ayrıca şu rapor meselesini de geri alın, bence hiç yakışmadı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Geri aldım.

BAŞKAN – Aldınız.

Buyurun, tamam.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Geri aldı. Ayıp ya, hayret bir şeysin.

Ya, şuna üzülüyorum Sayın Paylan: Moody’s’in raporunu eleştirme hakkımız var; dayanakları, gerekçeleri konusunda farklı şeyler söyleyebiliriz.

Bir tane zatı muhterem kalkıyor, diyor ki: “Ey Bakan, bu rapor sana yazılmadı, yabancı yatırımcılara yazıldı.” Günaydın, biz bunu bilmiyor muyuz? Ama sana mı kalmış yani bugün Moody’s’in raporuna ilişkin eleştirilerimizi Moody’s adına savunmak, sana mı kalmış?

Size söylemiyorum Sayın Paylan; bir başkası söylüyor Parlamentoda da olmayan, eski ekonomist olan biri söylüyor.

Şimdi, söylüyorum: Moody's'le ilgili Hükümet tarafından bir açıklama geldiğinde, eleştiri geldiğinde tamam, eleştirilerimizi siz eleştirin ama Moody's'in avukatlığına soyunmayın veya "Hükümet olarak niye bunu eleştiriyorsunuz?" demeyin, bu da yanlış bir tutum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum. Anlaşılmıştır Sayın Bakan ama ekonomistin eskisi olmaz yani, biraz alınganlık yaptım bu konuda.

Teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANI NACI AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu'na söyleyin, ona bir not versin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Yandan cevap, yandan cevap.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Bakanım, Sayın Paylan'ın değerlendirmesi bu şekilde. Onun bu değerlendirmesine de biz katılmayabiliriz, doğru da bulmayabiliriz ama katlanmamız gerekiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne demek "katlanmak" ya?

BAŞKAN – Pardon, yani, pardon...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, lütfen, ne demek "katlanmak" ya, ne demek "katlanmak"?

BAŞKAN – Yani, katılmayabilirim...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Oraya geçip Komisyonunda söyleyebilirsiniz. Oradan sözünüzü geri alın lütfen, oradan söyleyemezsiniz bunu.

BAŞKAN – Hangisini?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Oradan söyleyemezsiniz "Katlanmamız gerekiyor."u.

BAŞKAN – Ya, katlanmak kötü bir şey değil ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Oradan söyleyemezsiniz.

BAŞKAN - Peki, "Katılmıyorum." mu diyeyim, ne diyeyim?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sözünüzü geri alın lütfen.

BAŞKAN – Peki, aldım. Buyurunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Eyvallah.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – "Dinlemek" diyecekti ama sen başka... Tahammül etmek...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, oradan söyleyebilir "katlanmak"ı arkadaşlar, oradan söyleyebilir. Oradan "Tahammül ediyorum." diyemez, "katlanmak" diyemez.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ya, bir türlü esasa gelemiyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Diyemez.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

GARO PAYLAN (İstanbul) - Ama olacak iş mi yani Sayın Vekilim, olacak iş mi? Teessüf ediyorum.

BAŞKAN – Aldım ya geri.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, şimdi, biz iki buçuk yıldır bu politikalarınızın yanlış olduğunu, genişlemeci politikaların, palyatif tedbirlerin işe yaramayacağını... Ortada bir hasta var, ameliyat masasında; ameliyat yapmamız gerektiğini diyoruz ama siz bünyeye boyuna morfin veriyorsunuz. Ya, bünye diyor ki "Benim ağrım var, sancım var arkadaş. Bak, hastayım." "Yok, sana kortizon vereceğim, morfin vereceğim." diyorsunuz. İhtiyacımız olan ameliyattır; ameliyat da yapısal

reformlardır, tedbirlerdir. Bu bir yapısal reform değil Sayın Bakan, yüzde 1'i ilgilendiren bir KDV şeyi ve şapkadan çıkan ikinci torbadan... 2017'de KGF çıkmıştı, o yüzden buraya geliyorum, şimdi de KDV çıktı; KGF yerine KDV geldi şapkadan. Ne yapacaksınız? Piyasaya para vereceksiniz. Kime? Bakın, burada ilanı.

İnşaatçılar sıkıştı, değil mi Sayın Bakan, kapınızda? İnşaatçılar sıkıştı, inşaatçılara şu anda iade yapılacak KDV'ler. Başka? Taahhüt yapan şirketler var, onlar bekliyor. Yandaş, işte, efendim, 3 tane yakın; Kolin-Cengiz-Limak.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ya, ne alakası var? Adamların alacağı var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Var, var, alacakları var, onlara para verilmesi lazım çünkü sıkıştılar. Ama, bakın, biz diyoruz ki: 80 milyon sıkıştı arkadaşlar. 80 milyonu ilgilendiren bir yapısal reform yapmamız lazım, KDV'yi topyekün ele almamız lazım. Bu kadar dolaylı vergilerin hakim olduğu bir ülkede yüzde 70 dolaylı vergi veren bir Maliye Bakanı “reform” diye bir madde getiriyorsa, dolaylı vergileri eksiltene, doğrudan vergileri yükseltene bir vergi reformu getirmesi lazımdı. Böyle bir şey yok.

Sayın Bakan, yapmamız gereken, hassaten söylüyorum, bir an önce yapısal tedbirleri içeren torbalar getirmeniz ve bu anlamda da bu torbanın da... Siz diyorsunuz ki “Bütçe imkânları çerçevesinde.” Bu yıl diyelim ki 30-40 milyar TL piyasaya vereceksiniz öncelikle inşaatçılar olmak üzere ve piyasayı bir miktar rahatlatacaksınız ama sonucu ne olacak, bir de bunu düşünüyor musunuz? Bakın, enflasyonumuz, çekirdek enflasyonumuz 12. Bu çekirdek enflasyonu yüzde 10'un üzerinde katılaştıracak bir torbadır, artı vereceğiniz parayla. Enflasyonu yükseltecek, faizleri yükseltecek, döviz kurunu daha da yükseltecek, cari açığı daha da büyütecek bir torbadır. Eğer ki siz bütçeden bir bölüm feragat ediyorsanız karşılığında tedbir koymanız lazım. Sonuçta piyasaya para vereceksiniz. Katılmış bir gelir gibi sayılan bir şey var hanenizde ve bunu piyasaya vereceksiniz. Bunun karşılığında ne tip bir vergi almayı planlıyorsunuz? Kimden alacaksınız? Yüzde 100'den alacaksınız değil mi? Yani yüzde 1'e para verip yüzde 100'den vergi alacaksınız. Yani yüzde 1'i rahatlatacaksınız, yüzde 100'den vergi alacaksınız ve Sayın Başkan, bu vergi adaletini de bozan bir maddedir. Elbette, bakın, bununla ilgili bir tedbir söz konusu olabilir ama bu tedbir yapılırken hem bunun nasıl finanse edileceği, nasıl vergilendirileceği ortaya konmalı, vergilenmiyorsa, biliyorsunuz, borç almak zorundasınız. Borç aldığınız zaman da faizleri yükseltmek zorundasınız. Bu tedbiri bize anlatmadınız. Evet, ben piyasaya bu yıl 40 milyar TL vereceğim, bu 40 milyar TL'nin karşılığında bunu şöyle finanse edeceğim... Borçla mı finanse edeceksiniz, vergiyle mi, dolaylı vergi mi, doğrudan vergi mi? Yani sermayeye para verirken sermayeden mi alacaksınız, 80 milyondan mı alacaksınız? Almıyorsanız da borç mu alacaksınız? Borç alıyorsanız bu iktisadi dengelerimizi nasıl etkileyecek? Enflasyonu, faizleri, döviz kurunu nasıl etkileyecek? Bununla ilgili hiçbir şey söylemediniz. “Ben, arkadaş, parayı vereceğim.” diyorsunuz ama karşıt tedbiri yok. Arkadaşlar, bakın, burada kayıtlara geçsin diye uyarıyorum, büyük bir iktisadi krizin eşliğindeyiz. Açıkça söyleyeyim: Hükümet seçim ekonomisine girmiş durumdadır. Güvenlikçi politikaları yükseltmiştir, seçim ekonomisine girmiş durumdadır ve bu cari dengeyle, bu enflasyonla, bu faizlerle eğer ki, bakın, bu notlarla -Moody's diyeceğim yine çünkü borç verenler bu notlara bakıyorlar, biz değil, borç verenler bakıyorlar- daha yüksek faiz isteyecekler ve bu sürdürülemez arkadaşlar. Bir noktada müzik durduğu anda büyük bir döviz krizine ve büyük bir iktisadi krize girebiliriz ve bu da ülkemizin bağımsızlığına çok önem veriyoruz ya hep beraber, bu bağımsızlığımızı bir noktada kaybetmek demektir, tekrar IMF kapılarına düşmek anlamına gelir ve tekrar belli noktalarda uluslararası güçlere taviz vermek anlamına gelir. Bu anlamda, cari kriz riskini bir an önce düşürüp ülkemizin kurumsal yıpranmışlığını gidermemiz gerekiyor, kurumlarımızı güçlendirip hukuk devleti

olduğumuzu tekrar göstermemiz gerekiyor, bu anlamda, iktisadi dengelerimizi tekrar toparlamamız gerekiyor. Aksi takdirde, bu tip palyatif tedbirler iktisadi krizin vadesini kısaltır. Ben üç vakte kadar diyorum, eğer böyle şeylere hız verirsiniz o üç vakit üç ay olabilir arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, buyurun lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Cumhuriyet Halk Partisi temsilcisinin konuşmaya başlamasıyla, dün olan olayla ilgili tabii, birtakim gelişmeler oldu. Burada ben şunları ifade etmek istiyorum. Milliyetçi Hareket Partisi, siyasi, sosyal, ekonomik anlamda uzlaşma arayan bir siyasi organizasyon ve bunu parti programına dercetmiş vaziyette ve bütün uygulamaları, Sayın Genel Başkanından da teşkilatın en alt kademelerine kadar devamlı bunu uygulamış ve şiar edinmiş uygulamakta bir siyasi organizasyon. Bu uzlaşmanın, siyasi, sosyal, ekonomik anlamda iki temel dinamiği var. Bir tanesi milliyetçilik, milli beka meselesi, diğeri de bunun demokrasi içinde yürütülmesi. Şimdi bütün bunlara baktığınız zaman, Milliyetçi Hareket Partisi daha önce -çok geriye gitmeyeceğim, daha kısa bir süre önce- Cumhuriyet Halk Partisiyle de, Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayını da destekleyerek bir uzlaşma arayışına girdi. Dün, geçen tasarıyla ilgili de, düşündüğünüzde, böyle bir yola gidildi. Şimdi, olaylara baktığınızda, olayların gelişmesine dikkat ettiğinizde, haddini aşmayı siyasi üslup hâline getirmek bana göre bir siyasi ahlaksızlık örneği. Tahrikten medet ummak, o çok daha kötü. Kavgadan mağduriyet çıkmaz hiç kimseye. O daha şey. Kasıtlı infial yaratmanın da hiçbir anlamı yok. Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, herkesin hakkını, haddini ve hukukunu bileceğini düşünüyoruz. Çok usta manevralarla, geçmiş şeyinizi de dikkate alarak, söyleyeceğinizi farklı bir şekilde ifade etmeniz mümkün mesleğiniz gereği. Biz bunu da yaparız ama daha önce ben burada sırtışmanın iyi bir olay olmadığını, sırtışmayı sevmediğimizi, buna ilave olarak, daha önce başka bir milletvekili için de devamlı olarak Milliyetçi Hareket Partisini tahrik ettiğini, burada MİT tırlarının savcısının MHP’li olduğunu beyan ettiğini, bu bizim telefon numaralarını anayasa oylamaları sırasında bütün herkese gönderdiğini, özellikle provokasyona yönelik çalışmalar yaptığını söyledik. Biz kavgaya etmek isteyen bir siyasi organizasyon değiliz. Ancak şunu net bir şekilde söylüyorum: Herkes hakkını, haddini ve hukukunu bilecek. Burada bizim özellikle söylemek istediğimiz, özellikle bu Anayasa görüşmeleri sırasında, Mecliste, oradan bu tarafa mütemadiyen Milliyetçi Hareket Partisine bir yüklenme şeklinde. Milliyetçi Hareket Partisi sabırla davranıyor. Bunda da hiçbir sıkıntı yok. Burada olan olaya baktığınız zaman, bizim ne PKK’ya arkasını dayayanlarla işimiz var, ne onlarla arkadaşlık yapanlarla işimiz var. Bizim böyle bir sıkıntımız da yok. Biz Türkiye Cumhuriyetinin, Türk milletinin çimentosuyuz, olmaya da devam edeceğiz. Söyleyeceğimiz bu. Kavgaya etmek farklı bir iş, müktesebat farklı bir iş ama arsızlık hepten farklı bir iş. Ben bu konuyu fazla uzatmayacağım.

Şimdi, genel anlamıyla bu tasarıyla ilgili konuşacağım ama öncelikle tasarıyla ilgili bir hatıramı da anlatmak istiyorum. Ben, KDV’nin çok yoğun konuşulduğu dönemde, 1983 yılında, Katma Değer Vergisinin finansman etkisinin plan döneminde ne olacağına dair bir tez yazdım. Uygulamada değildi, uygulamaya sonradan girdi ve birçok uygulamalara da baktığımız zaman, sonuçlar itibarıyla yakaladığımız birtakim sonuçlar oldu rakamsal itibarıyla da baktığımızda. Tabii ki bu ileri vergi olarak yorumlanıyor. Bütün dünya kullanıyor. 30 ülkeden 160 ülkeye çıktı sanıyorum. Önemli bir vergi. Fakat bunun Türkiye’ye gelişi, hakikaten getirilişi, konuşulması neydi? Güzel ifade edildi, ileri vergidir vesaire... Branşı olanlar bunu daha iyi şey yaparlar, ama Türkiye’de şöreti kötü çıktı. Neyle kötü çıktı? Hayali ihracatla kötü çıktı vesaire, KDV iadesiyle. Tabii, bütün bunları dikkate alan bir şey. O dönemden bu döneme de KDV’de hukuki anlamda çok büyük bir değişiklik olmadı. Nitekim Sayın

Bakanın önceden beri, hatta dört-beş aydır bahsettiği olay, reform... Buna reform denilir, denilmez, onun üzerinde ayrıca konuşuruz ama böyle bir tasarı geldi. Ben, öncelikle, bu konuda çalışan arkadaşları, mutfaktaki, tebrik ediyorum.

Bu arada, şimdi, önemli bulduğumuz, uzun süredir beklediğimiz bir tasarı. Hükümet buna “reform niteliğinde” dedi. Böyle olup olmadığı tartışılabilir. Bu konuda görüşlerimizi aktaracağız.

Bu tasarının, bize göre, içerdiği hususlar açısından önemli, ciddi tedbirler içermesi gerekirdi. Bunu böyle düşünüyoruz. Var mı? İçinde var olan var. Günün ihtiyaçlarında ortaya çıkan, sıkıntılı alanlara çözüm getirmeye çalışan birtakım alanları da var. Şimdi bu ekonomiye doğru yön çizmek için önemli bir düzenleme diye düşünülebilir ancak bu tasarımı muhteva olarak böyle kabul etmek mümkün olur veya olmaz, onu ayrıca düşünmek lazım. Tasarı üzerindeki görüşlerimi dile getirmeden önce özellikle ifade etmek istediğim bir şey var. Bugün hâlen ordumuzun terör örgütlerine karşı Afrin’de başarılı bir harekât yürüttüğünü, böyle bir durumda Türkiye Cumhuriyeti’nin ekonomisinin de değerlendirilmesi gerektiğini bir kere ifade etmek istiyorum. Sıkıntılı bir alan olabilir ama işte, baktığımızda faizlerin, reel faizlerin aşağı yukarı sıfır olduğu böyle bir ortamda, diğer ekonomik göstergeleri de biraz değerlendireceğim, birtakım sıkıntıların olması kaçınılmaz. Bu sıkıntıların da giderilmesi lazım, Hükümetin de bu işleri ciddiye alması lazım.

Buradan nereye geleceğiz? Şimdi, her şeye rağmen Türkiye ekonomisinin zorluklara ve belirsizliklere hakikaten direnç gösterdiğini söyleyebiliriz, böyle bir ekonomi olduğunu söyleyebiliriz ancak sürdürülebilirliği konusunda ayrıca değerlendirmeye ihtiyaç olduğunu ifade etmek istiyorum.

Ekonominin temel göstergelerinde bozulma var, bunları söylemek lazım. Ekonomiden kaynaklanmayan biraz önce söylediğim zorluklar, belirsizlikler de var, çözüm bulmamız gereken önemli konular var, önemli sorunlar var. Büyümenin şimdilik sürdürülmekte olduğunu, dördüncü çeyrekteki beklentilerin öncü göstergelerinden olumlu gözüktüğünü söylemek mümkün. Öncü göstergelerin büyüme dinamiklerinin devam ettiğini gösterdiğini şimdilik söyleyebiliriz.

Şimdi, buradan baktığımız zaman bir süredir Hükümetin özellikle yatırımların teşviki, yatırımların önündeki engellerin kaldırılması ve yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik tasarıları getirdiğini görüyoruz. 26 maddelik bir tasarı geldi, 97 maddelik bir tasarı geçti. Bu Komisyonunda görüştük, sanıyorum 60-70 maddelik de maddesini tam hatırlamıyorum ama Borçlar Kanunu’yla, Ticaret Kanunu’yla ilgili yine birtakım hususlar geçti. Burada özellikle muhalefet partilerinin bazılarıyla da bu konuda ciddi eleştirilerimiz oldu, onları da değerlendirmek lazım ama Sayın Bakanım, önümüzdeki dönemde artık önemli olan büyümenin ekonominin asıl aktörleri tarafından devralınması. Bu tasarı da bu kapsamda mütalaa edilebilir mi diye düşünmek de lazım, buna bir bakmamız lazım. Yeni yatırımın, üretimin, ihracatın yerli girdi ve teknoloji üretiminin önünü açmak lazım.

KDV, hepimizin bildiği gibi 1973 yılından 1985’e kadar Türkiye’de tartışıldı; 1985’te uygulamaya giriyor. Bu verginin mali amacı var temelde. Talep kontrolü için kullanabiliyorsunuz, kaynak dağılımında etkili oluyor, otokontrol mekanizmasına işlerlik kazandırıyor, ihracatı, yatırımları teşvik ediyor, vergi yükünün adil dağılmasını sağlıyor, gelir dağılımını düzeltecek tasarruf ve yatırımları da artıracak diyoruz ama bunlara ne kadar etkisi oldu olmadı onları tartışacağız. Bugün bir ihtiyaç hâline gelip siz bu tasarımı getirdiyseniz mutlaka aksayan yönleri de var. “Reform niteliğinde” dediğiniz tarafını da görüşüyoruz ama bugün güncel uygulamalardan kaynaklanan birtakım hususları da dile getirmek lazım. Konutla ilgili, o sektörle ilgili getirdiğiniz yeniliklere baktığımız zaman bu sektörün artık ayda bir, on beş günde bir yeni bir düzenleme ihtiyacı ortaya çıkardığını görüyoruz. Buna özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum çünkü siz iktidara geldiğinizden 2018 yılının sonuna kadar ruhsatla kullanım arasındaki farkın, yapı kullanım izni arasındaki farkın yaklaşık 3 milyon civarında olduğunu

görüyoruz; bunun da yaklaşık yüzde 40'ının üç büyük şehirde olduğunu düşündüğünüzde birtakım sıkıntıların olduğu ortada. Ama KDV ülke ekonomisinde bir araç, değişken diye de bilinir; biraz önce saydığım özellikleri var ama bazen de hayali ihracat gibi ortaya çıkardığı sıkıntıları görüyoruz.

İthalatın ihracatı karşılama oranı zaten düşmeye başladı, dış ticaret açığımız hızla büyüyor, cari açık desenez, o zaten hızlı büyümeye başladı dış ticaret açığına bağlı olarak. 2017 yılının ilk ayında ihracat yüzde 9,9 artıyor ama ithalat yüzde 28,8 artıyor. İhracat gelirimiz 25,6 milyar dolar, ithalat gideri 40 milyar dolar; dolayısıyla dış ticaret açığı da 14,8 milyar ve bu buraya 8 milyar dolardan geldi.

Dış ticaret açığı diğer bir ifadeyle büyümeye devam ediyor, buna paralel cari açık artıyor. Cari açığın yurt içi hasılanın yüzde 3'üne indirileceğini hedeflediniz ama bu yüzde 5,5, son dünkü rakamlarla sanıyorum yüzde 6 civarına geldi, yükseldi. 2015'te dış ticaret açığı 63,3 milyar, daha sonra 56 milyar oldu, geçen yıl 2017'de 76,7 milyar oldu; bu giderek artıyor. Şimdi, cari açığın neredeyse yıllık 65-70 milyar dolar düzeyine yükseleceği konuşulmaya başlandı. Bunun için tedbirleri de almamız lazım.

Tarım ve sanayi üretiminde ithal girdi bağımlılığını azaltmak mecburiyetindeyiz. Bunu yapmak için teşvik sisteminde, vergi sisteminde değişiklik yapmak gerekiyor. Yeni Beşinci Kalkınma Planı'nın hazırlıkları başladı. Komisyon olarak bizi davet ettiler ve biz orada bize sunulan bir hazırlığın olmadığını da maalesef gördük. Şimdi, bu 2019-2023 yıllarını kapsayacak ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sanıyorum hazırlanmış gelecek. Dolayısıyla bu yılın bir baz yılı olarak planda kullanılıp kullanılmayacağına dair tartışılması gereken bir şeylerin de olduğu mutlak.

Diğer taraftan, tasarı önemli bir araç. KDV, ekonominin bütün kılcal damarlarına giren bir enstrüman, hem üretim hem tüketim hem de kamu maliyesi yönü var; hem vergi hem enflasyon hem destek hem de zaman zaman köstek olabiliyor. Böyle dönemlerde bu konuda bir düzenleme -Öncelikle emeği geçenlere başta da ifade ettim, teşekkür ediyorum- bu tasarıdan çok şey bekliyorduk ama beklediğimizi alabileceğimiz kanaatinde değilim. Biz isterdik ki KDV sisteminde köklü değişikliklere gidilsin. Vergi adaletini sağlayacak, yerli girdi kullanımını arttıracak, ekonomide katma değer üretimini, geniş yığınların vergi yükü altında ezdirilmemesini, vergiden vergi alınmamasını, az kazananlardan az çok kazananlardan çok vergi alınmasını, vasıtalı vergilerin ağırlığının azaltılmasını; KDV oranlarının adaletli ve satın alma gücü, tüketim davranışları ve gelir gruplarının harcama davranışları gözetilerek adil bir şekilde belirlenmesi gibi hedeflere Türkiye'yi yaklaştırmasını beklerdik. Bunun kısa sürede olacağı da gözüküyor. Esasen KDV oranları bakımından baktığımızda da 28 AB ülkesi arasında en yüksek KDV oranı Macaristan'da yüzde 27, en düşük KDV de yüzde 15'le Lüksemburg'da.

Şimdi bütün bunları söyledikten sonra, tasarının maddeleri üzerinde daha çok konuşacağımızı dikkate alarak fazla uzatmayacağım ama gerekçede yatırım, üretim ve ihracatın teşvik edilmesine yönelik gerçekleştirilen reformların devamı mahiyetinde olduğu söyleniyor. KDV'nin işletmelerin üzerinde finansman yükü oluşturmaması bir yapıya dönüştürülmesi hedefleniyor, küçük işletmelerin uyum yükümlüklerinin kolaylaştırılması, işlem maliyetlerinin azaltılması, uygulama kolaylığının sağlanması gibi önemli bir şey var.

Burada benim özellikle ifade etmek istediğim, geçen dönem buradan geçen tasarılarla geçen bu Merkez Bankasının şirket bazında dövizleri takip imkânı borçlanma açısından baktığımızda burada ihtiyari de olsa tam tersini uygulamaya çalışıyoruz. Öyle değil mi? Orada daha geneli birleştirebilir, grup şirketleri diye buradaki ifadede baktığımızda anlamının biraz daha farklılaştığı ortaya çıkıyor; onun açıklığa kavuşması lazım. Bütün bunlardan sonra bunun sanayiciye üretimde ithal girdi kullanımı yerine yerli girdi kullanımını teşvik edecek bir düzenleme getirilmesini sağlıyor mu ona da bakmak lazım.

Uzatmadan Sayın Bakanım, epey not var ama geçen sene siz vergileri tutturduğunuzu söylediniz ama özellikle bu KDV’de, ithalde alınan KDV’nin özellikle kur yükselmesi ve ithalatın artmasının sizi bu yönde biraz rahatlatmış ama makro ekonomik açıdan çok doğru olmadığını söyleyeyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne yapsak beğendiremiyoruz yani ne oradan ne buradan.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Hayır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz de çalışıyoruz. Hiç mi katkımız yok?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) - Zaten katkıyı söyledik, olmayanı da söyleyeceğiz Sayın Bakanım, ona da alınmayın yani.

Şimdi, buna da baktığımız zaman burada dâhilde alınan KDV’nin de negatif olduğunu görüyoruz; burada da bu problem devam ediyor.

Benim bir tek öğrenmek istediğim şey var şu anda, öğrenmek istediğim şey bu 160 milyarın diyelim ki ne kadarı şu kadar şirketin üzerinde? Bunu bir segmentlere ayırarak kategorize edebilirsiniz,bizim burada konuşmada, yorum yapmada çok daha rahat bir görüş beyan etmemiz mümkün olur.

Benim şimdilik söyleyeceğim bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, değerli basın mensupları, değerli milletvekillerimiz, değerli bürokratlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ hükümetleri 2002 yılından beri sayısız reform yapmıştır. Vergi kanunlarında da çok sayıda değişiklik, reform niteliğinde değişiklikler olmuştur. Bugün 1985 yılından beri otuz üç yıldır uygulanan katma değer vergisinde de önemli değişiklik yapılmakla beraber ilk defa bu büyüklükte bir değişikliğe gidiyoruz, bunu konuşmaya başladık. 25 maddeden oluşan, yürürlük ve yürütme maddesiyle beraber 25 maddeden oluşan bu tasarı, reform niteliğinde bir tasarıdır benim kanaatime göre, katma değer vergisi açısından değerlendirdiğimizde reform niteliğindedir çünkü ilk defa otuz üç yıldır bu büyüklükte bir değişikliğe gidiyoruz. Bu açıdan önemli. Tasarının içinde çok sayıda önemli düzenleme var fakat en önemlisi, şüphesiz, sonraki döneme devreden katma değer vergisinin mükellefe iade edilmesinin önünün açılmasıdır; bu, reform niteliğinde bir gelişmedir. Nitekim, Bakanımız sunumunda belirtti, 160 milyar Türk lirası civarında sonraki döneme devreden bir alacak söz konusudur. Her ne kadar...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hangi tarih itibarıyla?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 31 Aralık.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, siz devam edin lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – İşletmeler yaptıkları yatırımlar veya satın almalar dolayısıyla ödedikleri katma değer vergisiyle tahsil ettikleri katma değer vergisi arasındaki artı farkı sonraki döneme devretmekte ve kanun gereği iade alamamaktaydılar, hâlen öyle. Bu durum işletmelerin bilançolarında yıllara devreden katma değer vergisi stokunu işletmelerin mali bilançolarında bir finansman yükü olarak taşımalarına neden oluyor. Şimdi, âdeta kangren hâle gelen, devreden katma değer vergisi sorunu çözülecek. Onun için reform diyorum. Bu gerçekten yeni bir durum. Başta

Hükümetimizi, Sayın Maliye Bakanımızı ve ekibini tebrik ediyorum. Bu sorunun kalıcı olarak ortadan kalkması işletmelerimize finansal açıdan önemli bir rahatlama getirecektir ve Kredi Garanti Fonu'ndan sonra da piyasaya etki edecek en önemli bir maliye politikamızdır.

Benim görüşüm öyle, kafanızı kaldırıyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İki sene sonra verecekler.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Seneler hızlı geçiyor Sayın Kuşoğlu.

Otuz üç senedir el atılmayan bir soruna Hükümetimiz el atıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sorunu bu Hükümet çıkardı zaten, daha önce yoktu böyle bir sorun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Allah, Allah, nereden çıkarıyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, bakın, Sayın Öztürk'ün de Sayın Paylan gibi alınganlığı var, kızacak yani biraz daha sözünü keserseniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kendisinden izin alarak söylüyoruz.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teşekkür ediyoruz, devam edin lütfen.

Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tabii, düzenlemenin önemli bir bölümü de esnafımıza katma değer vergisi beyannamesinde ihtiyari olarak kolaylaştırılmış beyan sisteminin getirilmiş olmasıdır ki bu milyonlarca esnafı ilgilendiriyor, ödeyeceği katma değer vergisinin iki ay ertelenmesi söz konusu.

Yine, ihracatçıya yapılacak katma değer vergisi iadelerinin hızlandırılacak olması, istisnaların kapsamının genişletilmesi, hayırseverlere katma değer vergisi teşvikinin getirilmesi de önemli değişikliklerdendir.

Yine, tasarıda gümrüksüz satış mağazalarına ve bunların depolarına yurt içinden yapılan mal teslimlerine katma değer vergisi ve ÖTV istisnası tanınması, yerli işletmeler aleyhine oluşan rekabet eşitsizliğini de ortadan kaldıracaktır. Yabancılar sunulan sağlık hizmetlerine katma değer vergisi istisnasının getirilmesi sağlık turizmi açısından da son derece önemli bir gelişmedir.

Özel okulların, üniversite ve yüksekokulların verdiği bedelsiz eğitim ve öğretim hizmetleri, kısaca bedelsiz teslim ve hizmetlere de yine katma değer vergisi teşviki getiriliyor.

KDV indirim hakkı kapsamının genişletilmesi ve kolaylık sağlanması da bu tasarının getirdiği önemli hususlardandır. En önemlilerinden biri de grup şirketlerine birleştirilmiş katma değer vergisi döneminin başlatılmasıdır. Bu, gerçekten, önemsedığımız bir değişiklik. Böylece grup içinde yer alan şirketlerin ayrı ayrı beyanname düzenleme mecburiyetlerine son verilerek birleştirilmiş katma değer vergisi beyanname verme imkânı tanınmaktadır.

Yine, arsa karşılığı inşaat işlerinde katma değer vergisi matrahının daraltılması ki bu önemli bir sorundu. Sahibi olduğu arsayı müteahhide veren arsa sahibi, sadece aldığı konut veya işyeri için KDV ödeyecek tasarıya göre. Yani gelen tasarıdan benim çıkardıklarım bunlar.

Ayrıca, ikinci el araç veya taşınmaz ticaretinde katma değer vergisi matrahının yeniden tanımlanmış olması, üç ay içinde iadesi yapılmayan katma değer vergisine faiz ödeme imkânının getirilmesi ve katma değer vergisi iade incelemeleri için de Vergi Denetim Kurulu bünyesinde özel grup başkanlığı

ihdas edilmesi -ki biraz önce Sayın Bakanımızın ifadesine göre, şu anda yıllık 70 bin iade talebi var ki bu tasarının hayata geçmesiyle 500 bine kadar ulaşabileceğini söyledi Sayın Bakan ve bunun için de 2.015 kişilik bir kadro Bakanlık bünyesinde talebi- bunlar çok önemli gelişmeler.

En önemlisi –tabii, meslek mensupları açısından da söylüyorum- tabii ki serbest muhasebeci ve mali müşavirlere KDV iade raporu düzenleme yetkisinin getirilmesi. Yeminli müşavir arkadaşlarımız var, yeminli mali müşavir arkadaşlarımız bu konuda biraz cimri davranıyorlar ama şu anda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, onlar da destekliyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ben özel görüşmelerimizde... Kıyidan, kenardan tırtıklıyorlar ama değerli arkadaşlar, şu anda 105 bin civarında serbest muhasebeci ve mali müşavir meslek mensubu var, ben onlar adına da söylüyorum -kendim bir meslek mensubu olarak bunu söylemiyorum çünkü ben mesleği icra etmiyorum belgem olmasına rağmen- bu konuda Sayın Bakanımıza ve Komisyonumuzun üyelerine onlar adına teşekkürlerini iletmek üzere de bana böyle bir şey yüklediler. Dolayısıyla bu tasarı bir reform niteliğindedir, tasarımı desteklediğimi, desteklediğimizi belirtiyor ve Komisyonumuzun değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu arada, Mevlüt Bey'e de aramıza hoş geldiniz diyorum, hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Usulden vereyim size.

Buyurun Sayın Paylan.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, Komisyonunda ve Genel Kurulda görüşülecek olan tasarı ve tekliflerin takip edilebilmesi ve katılımın sağlanabilmesi için Komisyon çalışma saatlerinin düzenlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, biliyorsunuz, geçen hafta torba yasa görüşmemiz bitmemişti, 30'uncu maddede kaldık ve sanıyorum bir saat sonra aşağıda torba yasa görüşmeleri devam edecek. Hem Sayın Bakan açısından ki görüşmelerde kendisinin bulunmak istediğini sanıyorum, düşünüyorum ve geçen hafta takip etti. Çünkü Gençlik ve Spor Bakanımız geliyor, ilgilenmeyen bir Bakan. Hâlbuki torbanın hâkimi olan bir Bakanın orada olması önemlidir hem de Komisyon üyelerinin orada olması açısından bir önerim var. Yani biz sabah saatlerinde burada bu torbayı görüşebiliriz yarın veya öbür gün, öğleden sonra da Komisyon yani diğer torbayı görüşürken Mecliste, Genel Kurulda olmamız gibi bir önerim var yani ikisini aynı anda sürdürmeyelim diyorum, bu konuya arkadaşlar da sanıyorum destek verirler.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Aşağısı zaten saat 18.00'da başlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, işte o ne zaman başlarsa buraya ara verelim, yarın sabah mesela 11.00'de toplanıp devam edelim, ondan sonra akşam beşte, altıda orası başlar, tekrar Genel Kurula geçelim ki ikisini birden takip edebilelim. Hem Bakan açısından hem bizim açımızdan hem de bürokratlar açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Yani ben zaten bu yasayı bu gece bitireceğimizi düşünüyorum. Onun için çok...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye gece, niye geceler?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama Sayın Başkan, yarın sabah devam edip bitirmek... İkisini birden takip etmemiz şey yapar. Hayır, yani aşağıyı da takip edelim, Sayın Bakan da takip etsin, bürokratlar da takip etsin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/926) (Devam)

BAŞKAN - Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Son cümleden başlayayım.

Sayın Başkanım, niye geceler, ne oldu? Yani Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, milletvekilleri insan. Çalışıyoruz. Yangından mal mı kaçırıyoruz? Yirmi saat nasıl mesai yaptırılır insanlara? Yirmi saatten sonra ortaya çıkan olayların birinci derece sorumlusu -buna sebep- bu yirmi saat burada çalışmayı kim yaptıysa sorumlusu odur.

BAŞKAN – Benim, biliyorum efendim, doğru!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nedir bu yani, ne yapıyoruz arkadaşlar ya, niye sesiniz çıkmıyor ya? İktidar partisi milletvekilleri, herkes bir şey söylesin; niye bu gece bu kanunu bitirmek zorundayız?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Bizim sesimizi bize bırakın ya, siz söyleyeceğinizi söyleyin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Size bırakıyoruz.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Evet, sesimizi bize bırakın siz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya arkadaş, yani size hiçbir şey söylenmeyecek mi?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Size bir şey söylenmeyecek mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu Meclis söylenme yeridir. Biz söyleyeceğiz, yanlış şeyler de söyleyeceğiz, siz de söyleyeceksiniz; bu, budur. Niye sinirleniyorsunuz ki, niye bu kadar gerginlik arkadaş?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Niye sinirlenme olarak algılıyorsunuz? Size karşı bir yorum yapıldığında hep böyle mi algılıyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sizden rica ediyoruz, bu, gece yirmi saat çalışma yanlışır. Bu gerçekten insanın beden sağlığını, ruh sağlığını bozar, sağlıklı kararlar alınmaz, sonunda tatsız olaylar olur.

BAŞKAN – Yok, on dört-on beş saatte keseceğim ben, sorun yok!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu yanlışır, bunu söylüyorum. Buna katılmıyorsanız katılmayın.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Katılmıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O nedenle şimdi “Paylan’ın önerisine katılacağım.” diyeceğim, Sayın Bakan diyecek ki “Sen Paylan’ın avukatı mısın?”

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ya Sayın Vekilim, alınganlık gösterme.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya arkadaşlar, yani biz birbirimizin düşüncelerine katılamayacak mıyız? Yani burada ne var bunda, bunda büyük bir yanlışlık mı var?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Alınganlık gösterme, katılıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya konuşuyorum arkadaş, ne var ya! Dinle bir. Biraz sonra söz alırsın, konuşursun; nasıl olsa “Gece de çalışacağız.” diyor Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanla başlamışken devam edeyim. Moddy’s filan soru sordum ben, kimseye avukatlık yapmadım, dedim ki: “Türkiye Cumhuriyeti devleti, Maliye Bakanlığı bu uluslararası derecelendirme kuruluşlarına bu yaptıkları işten dolayı bir ödeme yapıyor mu yapmıyor mu? Bu kuruluşlardan biri Moddy’s midir?” diye sordum, yazılı da sormuştum Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – E bunda ne var yani o zaman niye öfkeleniyorsunuz? Siz Moddy’s’i eleştireceksiniz, biz de diyeceğiz ki “Arkadaş, Türkiye Cumhuriyeti devleti böyle uzayda falan, kapıları kapatmış bir ülke değil. Dünyada ne oluyor ne olmuyor her şey Türkiye’de de oluyor. Türkiye’de olanlar dünyayı, dünyada olanlar Türkiye’yi ilgilendiriyor. Dolayısıyla bu kuruluşlar önemli. Bu kuruluşların verdiği raporları dünya dikkate alıyor dolayısıyla bizim de dikkate almamız gerekir.” söylememiz gayrimillî mi yapar bizi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dünya da o raporları dikkate almadı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, gayrimillî yapıyorsa bu gayrimillî kuruluşlara niçin bizim vergilerimizden ödeme yapıyorsunuz Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yatırım kuruluşlarının raporlarına bak, kimse dikkate almıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Güzel de, almıyor da niye ödeme yapıyorsunuz bu kuruluşlara o zaman; bizim paramızı, vergilerimizi niye oraya veriyorsunuz Sayın Bakanım? Dolayısıyla burasını konuşacağız.

Şimdi, Haluk Ayhan, tabii hassas bir konu. Biraz evvel ifade edildi, biz insanız, milletvekilleriyiz; geçmişte, bugün, yarın da yanlışlar yapmışızdır, yapabiliriz de ama sözlü olarak yani söz olarak yapılan yanlışların, eğer yanlışsa...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – İsmimi zikrettiniz, bana mı söylüyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, evet.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ne söylüyorsunuz bana?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Efendim, biraz evvel konuştunuz ya.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ben size bir şey konuşmadım ya.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben de size konuşmayım o zaman, ortaya konuşayım.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Benim ismimden bahsettiniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam söylemiyorum isminizi.

Arkadaşın ismini geri alıyorum, genel olarak söylüyorum. Birisi yanlış şeyler yapabilir, söyleyebilir; bu, sözdür. Sözü karşılığı sözdür değerli arkadaşlarım. Türkiye Büyük Millet Meclisinde -geçmişte de olmuştur, bugün de olmaktadır- bu şiddet olayları, saldırılar, kaba kuvvet kullanmak, bunlar yanlışlar.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Edebi, ahlaki aşan seviyedeki...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunlar yanlıştır.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – O zaman önce onu kınayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kınadık.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Kınayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Arkadaşım...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Daha da uzatmayın, tamam.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yahu, nerede nasıl konuşacağımıza ben karar veririm.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Her gün her tarafı şekillendirmeye çalışıyorsunuz, yapmayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Efendim?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Mevzu neyse onu konuşalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu ne ya, bu nasıl bir tavır ya!

Bakın, ben konuşuyorum, hiç kimsenin damarına falan basmıyorum, öyle bir şey yapmıyorum. Diyorum ki...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Benim isimle başladın, “Damarına basmıyorum.” diyorsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya geri aldım arkadaş, senin ismini kullanmıyorum, kullanmıyorum senin ismini, sizin isminiz kullanılamaz; geri aldım, geri aldım. Ama şunu söylüyorum...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Tahrik ede ede değil mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya niye tahrik oluyorsun arkadaş? Konuşulabilir, hadi siz söylemezsiniz biz yanlış şeyler yapabiliriz çünkü biz insanlarız, insanlar eksiktir, böyledir insanlar. Boş bulunuruz, yirmi saat çalışırız, bir şey söyleriz, yanlış bir şey olur bu. Nitekim İç Tüzük de -doğru yanlış, katılırsınız katılmazsınız- böyle yanlışlıklar yapıldığında nasıl karar alınacağını, ne yapılacağını öngörmüş, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu da bu konuda bir işlem ihdas etmiştir. Dolayısıyla bunlar bittikten sonra saldırılar, fiziksel şiddet kullanmalar kabul edilemez. Şu grup ya da bu grup yaptı demiyorum ama son günlerde Mecliste birkaç kere böyle olaylar oldu; bu, Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışmıyor, bunlardan uzak durmamız gerekiyor.

Bir son cümle: Netice itibarıyla en ağır eleştiriye bile yine konuşarak en ağır eleştiri yapılır, biter, böyle olması gerekiyor.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; şimdi, görüşmekte olduğumuz KDV’yle ilgili bu yasa tasarısı Cemal Öztürk kardeşimizin ifade ettiği gibi öyle büyük bir reform filan değil. Cemal Bey şöyle bir şey söyledi ve Hükümet partisinin mensupları da sık sık şöyle söylerler: “Biz 2003’ten bu yana sayısız reform yaptık.” Ya arkadaşlar, sayısız yapılan şeyler reform değildir. Sizin en önemli probleminiz ve inandırıcılığınızı zedeleyen problemlerden bir tanesi de çok sık reform yapmanızdır. Bırakın sık sık reformlar, ekonomiyle ilgili sık sık yasa çıkarma o uluslararası arenalarda aleyhte kullanılır, güveni bozucu, sarsıcı olarak nitelendirilir. “Sık sık reform yapmayın, aman gözünüzü seveyim, ekonomiyi olumsuz etkilersiniz.” bu da reform değildir ama hiçbir şey yapmıyor da değil. Bu KDV’yle ilgili -işte 1985’te mi çıkmıştı KDV- otuz üç seneden beri uygulanan bu yasayla ilgili birikmiş -sizin döneminizde, başka dönemlerde- dünya kadar sorun var. Bu sorunlardan bazılarına el atılıyor, bu şekilde bakmak gerekiyor “Büyük bir reformdur.” demek yanlış olur.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; önce bu vergi adaletiyle ilgili birkaç bir şey söylememiz gerekiyor. Yani Sayın Bakan bu yasayı takdim ederken, amaçları sıralarken söyledikleri arasında bu adaletle ilgili çok fazla bir şey yok ama bir vergi düzenlemesi yaptığımız zaman bütün dünyada, bütün dünyada bakın, en zengin insanlar çıkıyor diyor ki: “Vergi adaletsizliği var.” Dünyanın en büyük servet sahipleri, birinci, ikinci sırada olanlar bile çıkıyor “Şu sebepten dolayı daha fazla vergi vermemiz gerekiyor.” “Daha az vergi vermemiz gerekiyor.” gibi vergi adaleti tartışılıyor. Dolayısıyla vergiyle ilgili bir düzenleme, hadi Cemal kardeşimizin dediği gibi reform niteliğinde bir düzenleme yaparken bu düzenleme vergi adaletini ne kadar etkiliyor etkilemiyor buna bakmak gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, bu KDV'yle ilgili Türkiye'de uygulanan sistem geçmişte defalarca eleştirilmiştir. Verginin vergilendirildiği bir tuhaf vergi sistemi. Bakın, bizim 2016-2017 arasında devletin topladığı bütün vergilerde artış var. 459 milyar TL'den 536 milyar TL'ye yükselmiş. Gelir vergisi de 96,5 milyar TL'den 112,4 milyar TL'ye çıkmış, yüzde 16,5 artış var. Kurumlar vergisinde yüzde 23 artış var. İşte dâhilde alınan KDV'de, ÖTV'de falan hepsinde artış var. Fakat şöyle verginin yapısına baktığımız zaman esas vergiler dolaylı vergilerdir. “Ya, bu çok eleştirildi, çok konuşuldu. Ne yapalım yani devletin başka çaresi yoktur. Türkiye ekonomisi çok -on altı senedir reformlar yapıyor nasıl oluyor, niye böyle bir dönüşüm oluşmadı, o da bir şey o ayrı bir konu- büyük bir dönüşüm olmadıktan sonra vergi adaletiyle ilgili ciddi, büyük işler yapmamız mümkün değil. Çünkü bu vergileri toplamazsak devlet de devam edemez, başış verilemez.” falan diye bir sürü şeyler söylüyorlar. Ama on altı seneden beri de... Sayın Cemal Öztürk, sen kızmıyorsun bana hep sana hitap ederek söyleyeyim eski hukukta...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yok, kızmıyorum. Sürekli reform yapıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Nedense bu dünya kadar sayısız reform arasında bir büyük reformu kaptıramadınız, ki Türkiye'nin vergi sisteminde vergi adaletini getirebileceğimiz bir değişiklik yapabilelim; olmadı on altı seneden beri.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu düzenleme vergi adaletiyle ilgili ciddi bir iş yapmıyor yani böyle bir düşüncesi, böyle bir niyeti de yok. Şimdi, en azından KDV'yle ilgili büyük bir düzenleme reform tarzı niteliğinde -tırnak içinde- düzenleme yaparken vergi işine bir el atardık değilim mi yani vergiden vergi? Şimdi, KDV Kanunu'nun 24'üncü maddesini biliyorsunuz, “Teslim alanın gösterdiği yere kadar satıcı tarafından yapılan taşıma, yükleme ve boşaltma giderleri -ekliyor ana gidere- ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurlar.” Ya, daha evvel 10 liralık mal almışım, neyse hizmet yapmışım, buna vergi, ÖTV tahakkuk etmiş, ödemişim vergiyi. Geliyor, ana para ile ÖTV'yi topluyor ve bunun üzerinden KDV ödeyeceksiniz diyor. İşte, Deli Dumrul filan bir sürü laflar ediliyor. Sayın Bakanım, gerçekten yaptığımız işin halk nezdinde bir karşılık bulması için, “Biz iyi niyetle reform niteliğinde değişiklikler yapıyoruz ve bunlar ileride Türkiye'de adil bir vergi sisteminin inşa edilmesinde katkı sağlayacak değişiklikler.” diyebilmemiz için böyle temel konulara bir el atmak gerekiyor. Demokrasinin en temel şeyi vergiler nasıl toplanıyor, kimden toplanıyor, ne kadar vergi verilecek ve bu vergiler nasıl harcanacak? Yani vergi verenlerin hepsi merak eder, nereye harcanıyor bu vergiler? Gerçekten bizim verdiğimiz bu vergiler yatırımlara, istihdama ne kadar etki ediyor? Uyguladığımız vergi sistemi, o ülkenin ekonomisi üreten ekonomi mi oluyor, üretimden giderek uzaklaşan bir ekonomi mi oluyor? Bütün bunlar çok önemli. Vergi politikalarımız ekonomik politikaların en temel göstergelerinden biridir. Topladığımız vergilerin yapısı da en temel ekonomik göstergelerden biridir. Siz ise bu yasa dâhil, bugüne kadar, özellikle son zamanlarda yapmış olduğunuz -ki ben panik tarzında yapılan değişiklikler diyorum- değişikliklerde bu konuyla ilgili yasal düzenlemeler yapmak ya da başka kararlar yaparken sizi harekete geçiren temel şey birinci sırada büyüme. Yani büyümeyle ilgili, büyümeye ne katkı sağlayacak? İstihdamla ilgili, işsizlikle ilgili diğer konuların hepsi ayrıntılar oluyor. Büyüme olduğu zaman bitiyor iş. Büyümeyle ilgili de kalıcı ve sürdürülebilir, ciddi bir rakam da esasen yok. Olsaydı Sayın Cumhurbaşkanı ve hepiniz üçüncü çeyrekteki 11,1'lik büyüme sadece onu söylüyor. İşte, biz 11,1 büyüdük. Geçmişte neydi, bundan sonra ne olacak? Bunlarla ilgili de herhangi bir projeksiyon yapılmıyor.

Değerli arkadaşlarım, maddelere gelince tek tek düşüncelerimizi açıklamaya çalışacağız. Elbette başta konuşmama başlarken ifade ettiğim gibi, bu tasarıda bizim de destekleyeceğimiz birtakım maddeler var. Ama çok ciddi problemler var. Bu istisna konusu, tamam işte vergi istisnaları getiriyorsunuz. Bunun

bir kısmı vatandaşları rahatlatmak için yapılıyor, özellikle büyük bir kısmı da yatırım ortamı dediğiniz yani büyümeyi teşvik etsin, yatırım ortamı iyileşsin, istihdam artsın bu amaçla yaptığınız değişiklikler oluyor. Ama bazı şeyler var, bu istisnaları anlamakta zorluk çekiyoruz.

Şimdi, ben arkadaşlarıma söyledim, “KDV’yle ilgili bugüne kadar getirilen istisnaların bir listesini yapın.” dedim. Onlarca istisna var. Neredeyse artık şöyle bir şey dersek büyük bir vergi kaybı olmayacak: Sayın Bakanım, KDV’yi kaldırın, KDV diye bir vergi olmasın. Bu kadar masraf, defter, kalem, muhasebecilerin uğraşmasına filan gerek yok. Bu kadar istisnalardan sonra tamamen kaldırırsanız hiçbir problem kalmaz.

Şimdi, yeni istisnalar getiriliyor. Bu istisnaların arasında “Araplara” diye bir gazeteci yazı yazmış, “Araplara istisna” diye yazı yazmış, onu şey olarak söylüyorum. Neyse sağlık hizmetlerine getirilen istisnadan gümrüksüz mağazalara getirilen istisnaya kadar, derneklere, vakıflara getirilen istisnaya kadar. Ama çok önemli, ciddi bir toplumsal sorun var ki bu hiç aklınıza gelmiyor. Bu konuyla ilgili, ilgili meslek kuruluşları aradığı için burada üzerinde durmak istiyorum. Sayın Bakanım, sanatçılarla ilgili, yazarlarla ilgili Türkiye’de ciddi bir problem var. Türkiye’de gerçekten bir insan sıradan yazarlıkla -eğer büyük gazetelerde şurada, burada köşe möşe filan değilse onları atıyorum- geçinmesi mümkün değil bu sistemde. Niye mümkün değil? Çünkü yüzde 17 stopaj, stopajla beraber birleştirip bir KDV alıyorsunuz, ondan sonrada orada -zaten teliflerin durumu nedir- insanların geçinmesi falan mümkün değil. Hem yazarlar için aynı şey söz konusu hem de mütercimler için aynı şey söz konusu. Yani toplumu rahatlatmak... Bunlar az bir sayıda filan değil ve bu sadece o grup insanın geçimiyle ilgili bir şey söylemiyorum. Bu, Türkiye’de kitapların fiyatı, ne kadar çok kitap yazılacak, ne kadar çok tercüme edilecek bunlarla da ilgilidir ve sürekli üzerinde durduğumuz “Ya, biz ekonomide en temel şeyi yapamıyoruz katma değer üretmiyoruz.” Üretmiyoruz, böyle olduğu zaman da ihracat ettiğimiz 100 liralık malın 70 liralık kısmını dışarıdan alıyoruz. Dolayısıyla, hiçbir işe de yaramıyor, cari açık da veriyoruz. Bu işin ortadan kalkabilmesi için katma değer üretmemiz gerekiyor. Bunun için de eğitim diyoruz. İşte, eğitimle direkt ilgili bir konudur ama bu konuyla ilgili herhangi bir şey maalesef yapılmıyor.

Sayın Başkan, sözümü de uzattım maddeler gelince yine maddelerle ilgili düşüncelerimizi ifade etmeye çalışacağım. Hayırlı olur inşallah.

Teşekkür ederim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkanım, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Sataşmadan söz verme âdetimiz yok ama ben size normal katkınız için söz vereyim.

Buyurun Sayın Öztürk.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk’ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu’nun (1/926) esas numaralı Kanun Tasarısı’nın tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Yunus Emre’nin güzel dizesi var, onu okuyarak sözüme başlamak istiyorum. “Söz ola kese savaşı Söz ola kestire başı / Söz ola ağılı aşı bal ile yağ ede bir söz.” Yunus Emre’nin dediği gibi söz çok önemlidir değerli arkadaşlar. Bu nedenle hepimiz konuşmamıza dikkat etmeliyiz. Sözün nerelere gittiğine, nelere mal olacağına milletvekilleri olarak da dikkat ediyoruz, etmeliyiz. Dolayısıyla, ben bu tartışmayı uzatmak istemiyorum

ama Sayın Bekaroğlu'yla biz aynı üniversitede öğretim üyeliği yaptık. Ben işletmede Sayın Bekaroğlu Tıp Fakültesi psikiyatride hocaydı. Yolumuz Mecliste de karşılaştı ama görüyorum ki Bekaroğlu psikiyatristlikten iktisatçılığa terfi etmiş, hoş geldin aramıza Sayın Bekaroğlu.

BAŞKAN – Yok, ilk defa bugün, psikiyatrist olduğunu hatırladı tekrar.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Evet, bugün psikiyatrist olduğunu hatırlattı ama özellikle Plan ve Bütçe Komisyonumuzda mali konularda maşallah her zaman söz alıyor ve katkı yapıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öğreniyorum Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Tabii ki, AK PARTİ hükümetleri 2002'den beri reform niteliğinde çok sayıda -benim sayısızdan kastım oydu- reform yaptı. Sadece ekonomik alanlarda değil birçok alanda. Fakat katma değer vergisiyle ilgili takdir edersiniz ki 1985 yılından beri otuz üç yıl içinde ilk defa bu denli ciddi bir değişiklik yapılıyor. Ben reformdan kastım oydu ve hâlâ ısrarlıyım.

Onun için, tekrar söz verdiğiniz için Başkan teşekkür ediyorum ve hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/926) (Devam)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar...

Buyurun Sayın Temizel...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Söz talepleri tamamlanmıştır.” diyecektiniz değil mi?

BAŞKAN – Evet, öyle söyleyecektim. Fırsat bu fırsat demiştim ama geç kaldım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman geri alırım söz talebimi Sayın Başkan, böyle bir fırsatı bekliyorsa Komisyon, memnuniyetle.

BAŞKAN – Yok, buyurunuz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Katma Değer Vergisi Kanunu'nun kabul edildiği tarihte, 25/10/1984 Gelirler Genel Müdürlüğünde Daire Başkanıydım, Gelirler Genel Müdürü rahmetli Altan Tufan'dı, ilgili Müsteşar Yardımcısı Tali Dinçer üstattı. O grubun sabahlara kadar uğraşarak ortaya koymuş olduğu bu düzenlemelerde, özellikle de o zamanki Başbakan rahmetli Özal'ın inanılmaz yakın ilgisini, neredeyse her maddenin yazılmasında, dizaynında bizzat müdahil olduğunu bugün gibi hatırlarım. O reform bu Komisyonunda -böyle değildi tabii yapısı- sunulduğu zaman bunun 1950 reformları, 1960 gelir vergisi reformundan sonra Türkiye'deki vergi sisteminde yapılan en büyük reform olduğunu bütün Türkiye kabul etmişti. Zaten o reform bir taraftan da bizim katılma yolunda ilerlediğimiz Avrupa Topluluğu için zorunlu olan olaylardan birisi idi, yol haritasında önemli merdivenlerden birisini oluşturuyordu bu düzenleme. Sistem aslında çok basitti; her aşamada ödenen katma değer vergisi bir sonraki aşamada mahsup edilerek geliyor, en sonunda nihai tüketicinin üzerinde kalan miktar, mahsuplardan sonra kalan miktar vergi dairesine yatırılacak idi. Bütün dünyada katma değer vergisinin reform niteliğini ortadan kaldıran ve işlemlerine mâni olacak temel unsur olarak gösterilen olay da istisnaydı, bu kanunun istisnası olmamalıydı. İstisna olduğu andan itibaren bu zincir koparılıyordu ortadan, yürümüyordu ondan sonra, birilerinin üstünde kalmaya başlıyordu, üstünde kalanlar gelip Maliye Bakanlığının kapısına yığılıyordu. İade sistemi işler gibi bir hâlde değildi. Her

ne kadar bu tür iadelerde ödenek aranmayacağı yargı kararlarıyla beraber başlangıçta düşünüldüyse de sonuç olarak bu bir finansman yöntemi idi ve yürümedi. İstisnalar arttıkça katma değer vergisi ciddi anlamda sorun yaratmaya başladı. Sistemin işleminde istisna ve muafıkların yok olması kadar asıl gelir ve kurumlar vergisi açısından da bir belge sisteminin kurulmasını sağlıyordu bu sistem. Bu belgeler sayesinde gelir ve kurumlardan alınacak olan vergilerin de belirlenmesi, Türkiye’de kayıt dışı ekonominin ortadan kaldırılmasının temel amacı olarak görülmüyordu. Herkes çok heyecanlıydı. 1980’lerde yani hemen 1970’li yıllardan sonra, 24 Ocak kararlarından sonra Türkiye’nin o zamanki muhasebe sistemini, kayıtlı sistemini bir gözünüzün önüne getirin, yaşayan yoktur da hayal edin. Zor bir olaydı, dünyada ilk defa uygulanan bir kayıtlılığı teşvik edecek veya destekleyecek bir sistemle desteklenmeye çalışıldı, vergi iadesi sistemi getirildi, alınan her fiş, her fatura karşılığında bu faturaları alan tüketicilere belirli iadelerin yapılması şeklinde.

Biraz önce hangi arkadaş dile getirdi hatırlamıyorum ama maalesef sistemin içerisinde sadece dış ticarete yönelik olarak getirilmiş ve kurulmuş olan ihracatta vergi iadesi sistemi Türkiye’deki en büyük yolsuzluklardan birilerinin kapısını açtı ve bu belge üzerinden vergi iadesiyle ilgili direkt olarak tüketicilere tanınmış, daha doğrusu ücretlilere vergi iadesi -zaten adı da oydu- sistemi maalesef diğer yolsuzlukların topluma da yaygınlaştırılmasının bir aracı hâline getirilmeye başlandı, denetlenemiyordu. İstanbul Defterdarlığı yaptığım sırada 1 milyon 347 bin tane -hiç unutmam bu rakamı- katma değer vergisi mükellefimiz vardı. 1 milyon 347 bin tane katma değer vergisi mükellefi vardı. Maliye memurlarının İstanbul’daki bütün kadrolarının artı merkezî denetim elemanlarının hepsini üst üste koysanız bir aylık beyannamelerini denetlemeleri mümkün değildi, en az dört yıl gerekiyor idi. Herkes sistemin farkına vardı tabii ki, bir süre sonra önüne gelene fiş dağıtılacak bir sistem hâline getirildi katma değer iade sistemi çünkü denetlenemiyor idi. Bununla ilgili olarak yapılan bir çalışma rahmetli Başbakan tarafından reddedildi, “Bu kadar rijit denetim kuramazsınız. İnsanların, vergi mükelleflerinin de soluk almaya ihtiyacı var.” lafını bizzat kulaklarımla duymuş bir insanım. Kuramadık, kursaydık işleyecek olan bir sistemdi, çok kolaydı aslında, hele şimdiki çocuklar veya gençler açısından çocuk oyuncağı. Kayıt sistemlerinin içerisine yani yazarkasaların içerisine bir tane flaş disk takıyordunuz, bütün kayıtların hepsini o yazıyordu, beyanname vermek yerine flaş diski vergi dairesine getiriyordunuz, hepsi bundan ibaretti. Bunu yaptık ama siyasettir bu sonuç olarak “Vergi mükelleflerinin de soluk alması gerekir.” dendi.

Şimdi geldiğimiz aşama itibarıyla, katma değer vergisi, istisna ve muafıklarıyla çalışamaz hâle geldi. Katma değer vergisi, belge sistemi diye kuracağımız sisteme destek olamaz hâle geldi. Her istisna, katma değer vergisi çınarından çok büyük bir parça götürmeye başladı çünkü onların devamı var idi. Herkes “Katma değer vergisinden istisna olacağım.” diye ortalığa dökülmeye başladı. İstisna sağlamak ve istisnadan yararlanmak katma değer vergisi açısından nasıl bir avantajdı? Nihai vergi yükü gibi, sanki gelir ve kurumlar vergisinden istisna gibi algılanmaya başlandı. Şimdi 1984 yılında bu reformu gerçekleştiren ne Vural Arıkan rahmetli, 1993’te rahmetli, hemen değil...

Ha çok ilginç de bir şey vardır, bilmeyenler açısından söyleyeyim. Bu kanun 25/10/1984’te Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edildi. Aynı akşam Vural Arıkan azledildi, azledilme nedeni kanun değildi, yanlış anlaşılmasın. Kapıkule gümrüğündeki bir altın kaçakçılığı nedeniyle İçişleri Bakanıyla birbirlerine girdiler.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – O zaman Twitter çıkmamıştı.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yok. İki de haklı olduklarını söylediler. İçişleri Bakanı kendisi istifa etti, Maliye ve Gümrük Bakanı -Gümrük Müsteşarı da görevden alınmıştı, Sayın Akın’dı galiba- “Sonuna kadar direneceğim.” dedi ve azledildi. Yani gümrükte katma değer vergisinin hikâyesi

anlatılırken, tarihi yazılırken bütün bu olguları... Yani katma değer vergisi gibi dev bir reform yapmış olan bir Maliye Bakanı aynı akşam altın kaçakçılığı nedeniyle... Kendisinin yaptığı bir olay değil, kendi memurlarını savunduğu için sadece, müsteşarına sahip çıkıyor, o kadar. “Bu, benim memurlarıma ve müsteşarıma karşı yapılmış bir komplo.” diye direniyor. Diğerleri de “Hayır, senin şeylerin suçludur.” diyor. Böyle çatışmalar olan bir şeydi. Hatta ilginç şeyler de vardı; çıkıp Meclis kürsüsünden Vural Arıkan’ın yaptığı çok önemli bir konuşma vardır. Eski tutanaklara bakılmasını öneririm. Hatta iktidar partisinden milletvekilleri orada bağışırılar “Ya, Kaptan, Kaptan! Bu tekerlek bizim tekerlek değil mi? Bizim arabanın lastiği değil mi bu? Biz bu Bakanlar Kuruluyla gitmiyor muyuz?” diye. Bu, şunun için anlatıyorum olayı; hükûmetiyle, devletiyle, halkıyla gerçek anlamıyla sahip çıkılan bir reformdu, bunun adı reformdu. Eğer zaman içerisinde burada bir yozlaşma olarak Katma Değer Vergisi Kanunu’nun uygulanmasına dönük uygulamalar, uygulanmasına dönük işlemler kanun kapsamından tamamen çıkarıldı, olay yozlaştı ise kanunun olduğu gibi değiştirilmesi de yeniden bir reform olarak sunulamaz değerli arkadaşlar. Bunun, özellikle katma değer vergisinin oluşturulması için Sovyetler Birliği’nin dağılmasından sonra, sosyalist blokun dağılmasından sonra liberal ekonomiyi ülkelerinde yerleştirmek isteyen birçok ülkenin gelip örnek aldığı ve eğitildiği bir yerd Türkiye. Ben İstanbul Defterdarı olarak Bulgaristan’a gittim defalarca, o sistemin kurulması konusunda onlara yardımcı olmak üzere.

Şimdi, bu sistem gerçek bir reformdu, yozlaştırıldı. İstedığınız kadar düzeltin, istisna ve muafiyetleri bu şekilde devam ettirdiğiniz sürece Katma Değer Vergisi Kanunu nedeniyle yeni bir reform yaratamazsınız. Belirli bir süre sonra da, zaten şu anda hâlâ umudumuzu yitirmedığımız ve katılma sürecinde olacağını beklediğimiz Avrupa Topluluğunun içerisinde yer bulmakta veya uyumlaştırmayla ilgili olarak o fasılların kapatılmasında ciddi sorun da yaşarız.

Şimdi, katma değer vergisi sürecini basitleştiriyoruz. Burada özellikle altını çizmek istediğim konu şu: Vergi zor alımdır, aynı vergi sistemi içerisinde kurduğunuz kurallardan bazıları kişilerin isteğine bağlı olmaz, olmaması gerekir, bir kural ya vardır ya yoktur. İsteyen böyle yapsın, isteyen şöyle yapsın dediğiniz andan itibaren o sistem esnetilmiştir kendiliğinden, zor alım kuralı kendiliğinden ortadan kalkmıştır. Bu kanun çıkarıldıktan sonra, Maliye Bakanlığının kadrolarının, Gelir İdaresinin kadrolarının yetersizliği somut olarak görüldükten sonra 3568’in hemen çalışmalarına başlandı. Serbest muhasebecilerin, mali müşavirlerin bu sistem içerisinde denetimin bir parçası olması, Maliye Bakanlığının yürütmek zorunda olduğu denetim işlevinin de bu çerçevede paylaşılması amaçlandı. Tartışmalarını bugün burada, bu süre içerisinde anlatma olanağım yok. Denetim elamanlarının şiddetle karşı çıktığı ya da bu kurumların sürekli olarak belirli kesimlerin elinin altında kalması gibi çabalar, şunlar, bunlar vesaireler kanunu çok kısa sürede çıkarılma gereksinimine karşın nerdeyse üç buçuk yıl falan süründürdü, sonuç olarak çıktı ve işlevlerini görmeleri açısından da gerçekten de tahmin edildiği gibi oldu, başka türlü yürütülmesi mümkün değildi.

Burada bir eksiklik oldu değerli arkadaşlar, çok önemli bir eksiklik oldu. Bu kurumlar, ki kanunla kurulmuş bir yapıya sahip olmalarına karşın, sürekli olarak katma değer vergisi çınarına saldırılarda maalesef yardımcı olundu, sistem bozulduğu zaman bunun altından kalkmak mümkün değil, bu kayık battığı zaman bunun içerisinde bir kişinin yüzerek kıyıya gitmesi de mümkün değil. Dolayısıyla sistemi bozmayalım diye bu konuda hiçbir çaba olmadı. Her istisna büyük sevinçle karşılandı, her istisna “Vatandaşların üstünden şu kadar yükü alıyoruz.” dedi, her istisna bütün götürüsüne rağmen bunun getirisi olacaktı gibi sunuldu. Bu tartışmalar yapılırken sesleri cılız çıkan bir kesim de “Ya eğer siz katma değer vergisinin gerçek anlamıyla kurulmasını istiyorsanız, işletilmesini istiyorsanız sürekli

istisna ve muafırlarla bunu kemirmeyelim, oranları düşürün ve istisnaları kaldırım.” dedi. Oranları düşmüş, istisnası kaldırılmış olan bir sistem gerçek anlamıyla bir reform olurdu. Onun yanında gelir vergisinin ve kurumlar vergisinin denetimi için ilave sistemler de konurdu, konulamadı.

Şimdi, şeylerle ilgili olarak bu değerlendirmeyi nasıl yaparız? İstisna ve muafırlar nedeniyle vazgeçtiğimiz vergiler ve bunların ekonomiye yansmasıyla ilgili birtakım hesaplamalar yapabilir miyiz diye uzun süredir uğraşır dururuz, bu bir eski meraktan kaynaklanan bir olaydır. Ama vergi harcamaları raporu gelince sevindim, “Amandır hemen bu kadar uğraşmayı boşuna yapmışız bütün bunların hepsinin içerisinde vardır.” dedim ama ya hemen ilk bakışta raporun nasıl okunacağını bilmediğimden, o nedenle yanlış bir şeyler söylüyorsam düzenleyenler bağışlasınlar, hızla katma değer vergisinin harcama kalemlerini, 5 temel harcama kaleminin tablosunu açtım. 5 temel istisna nedeniyle toplam harcamamız 17,5 milyar. Bu toplam harcamanın... Alttaki ifade yanlış galiba çünkü ilk 5 kalemin gelir vergisine ait vergi harcaması...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kaçınıcı sayfa?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - 137.

“Gelir vergisine ait harcama toplamı içerisindeki payı” diyor, bu galiba, toplam KDV içerisindeki payı olsa gerek. Toplam KDV içerisindeki harcama payı yüzde 70’miş. Bu hesaptan giderseniz demek ki sadece istisna ve muafırlar nedeniyle 21 milyar dolarlık falan bir vergi harcamamız oluyor ki, bana düşük geldi, bu bu değil. İşin garip kısmı, daha önce bu toplam tablosundan önceki vergi harcama tablolarına bakarken katma değer vergisiyle ilgili harcamayı, vazgeçilen istisnalarla ilgili harcamayı 2016 yılında 4,5 milyar, 2017’de de 5,3 milyar vermişiz; buradaki tabloyla tutmuyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir açıklama yapabilir miyiz?

BAŞKAN – Buyurun.

GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜRÜ BURCU AYDIN ÖZÜDOĞRU – Sayın Bakanım, bu dediğiniz doğrudur, rakamlarımız değişiyor. Çünkü bir önceki raporumuzda aldığımız rakamları 2016 yılı itibarıyla hesapladığımız vergi harcamaları rakamlarının ekonomideki büyüme trendine göre 2017-2019 yıllarındaki tahminlerine göre koymuştuk. Şu andaki rakamlarımız ise 2017 yılında esas itibarıyla mükelleflerin beyanını esas alarak ve ilgili kurumlardan aldığımız gerçekleşme rakamlarına göre 2016 ve 2017 rakamlarını tekrar yeniden yerleştirdik. Bazı kurumlardan revize bilgiler geldi, bunları yerlerine yerleştirdik. Bu yüzden, aslında ilgili kalemlerdeki revizyonlarımızı da koyduk. Bu yüzden, 2017 yılına ilişkin rakamlarımız farklılık gösteriyor. Bunun da temel sebebi, ekonomideki faaliyetlere, mükelleflerin bu istisnadan veya muafiyetten yararlanma oranlarına göre gerçekleşmelerin tahminlerden farklılaşmasıdır.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman keşke yani bu gerçek verileri elde ettikten sonra o verileri hiç kullanmasaydınız. Çünkü kitabın büyük bir kısmını onlar oluşturuyor zaten, onlar oluşturunca ister istemez... Neyse sonuç olarak doğru olan sanıyorum 137’inci tablodaki veriler.

GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜRÜ BURCU AYDIN ÖZÜDOĞRU – Aslında, Sayın Bakanım, yanlış anlamadıysam siz 2016 yılı vergi harcaması raporu ile 2017 yılı vergi harcaması raporlarımızı karşılaştırıyorsunuz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, 2016’dan gidiyorum hep.

GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜRÜ BURCU AYDIN ÖZÜDOĞRU – Tamam, 2016 yılı rakamımız, gerçekleşme rakamları -bunları 2017 yılını da- biz daha doğrusu ekim ayı itibarıyla yeni raporumuzu vereceğiz, orada da 2017 yılı rakamlarımız olacak. 2016 yılını kullanmamızın temel sebebi de şu: Biliyorsunuz, gelir ve kurumlara ilişkin beyanname rakamları henüz gerçekleşmediği için 2017

yılının tamamı gerçekleşmemiş durumda. Bu yüzden, tamamı gerçekleşen yılları referans aldık. Zira, bir önceki raporumuzda da raporu daha geç bastığımız için 2016 yılının tamamı gerçekleşmişti. Yani farklılık buradan kaynaklanıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ekimde bir versiyon daha yayınlayacağız, orada da 2017'nin kesinleşmiş rakamları var.

GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜRÜ BURCU AYDIN ÖZÜDOĞRU – Tabii tabii, orada da şu anda... Tabii, yılın tamamını görmüş olacağımız için gelir ve kurumlar açısından...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Zaten yani bu teknik ayrıntıda raporu eleştirmiyorum yani onunla pek fazla şeyim yok, sadece rakamları kullanma açısından işimi çok kolaylaştırdı diyorum. Burada kesinleşmiş rakamlara göre çıkan bu olayı gördüğüm kadarıyla yüzde 70,63'ü 17 milyar 435 milyon 816 bin katma değer vergisindeki vergi harcaması.

GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜRÜ BURCU AYDIN ÖZÜDOĞRU – Vergi harcaması evet, en büyük ilk 5 kalem nedeniyle KDV'den vazgeçtiğimiz toplam vergi harcaması tutarı 17 milyar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Onun altında gelir vergisine ait rakamlarda çok çok değişiklik olmuş, yanlışlık olmuş.

GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜRÜ BURCU AYDIN ÖZÜDOĞRU – Onu da Sayın Bakanım, yanlış yazmışız.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O sorun değil.

Sonuç olarak, tamam mı herhangi bir şeyiniz yok? Hayır, çalışma güzel, bu kadar hızlı yaptırmak o da büyük ölçüde Sayın Bekaroğlu'nun yüzünden oldu, acele ettire ettire, en sonunda yanlış düzelendi, öyle anlaşıyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, olay sürekli olarak istisna ve muafıklar nedeniyle alınmayan katma değer vergisi ve tahsil edilmeyen katma değer vergisi olgularına gelip dayanıyor. Alındığı hâlde beyan edilmeyenler de ayrı bir inceleme konusu, onlar da kolay kolay incelenemiyor bu sistem içerisinde. Bu durumda ne yapıyoruz vergi reformu adı altında? Vergi reformu adı altında yaptığımız olay, küçük esnaf kolaylığı getiriyoruz. Azerbaycan'a yıllar öncesinde önermiştik böyle bir olayı, Azerbaycan bunu yapmış idi. Bu çok büyük ölçüde, rakamların hepsi elinizde. Yani kurulmuş olan bu VEDOP sisteminin, Vergi Daireleri Otomasyon Projesi kapsamında yaptıklarımız da, hepsinin mahsupattan önceki yüklenmiş oldukları KDV'leri görüyorsunuz. Mahsupları yapmadan bunun üzerinden yüzde belirli bir şeyin ödenmesi hâlinde de katma değer vergisi hasılatında ciddi bir artışın olacağını hiç kimse inkâr edemez. Bu, önemli bir olaydır, olabilir. Bu, önemli bir olaydır. Dolayısıyla çok net olarak bugün net olarak söyleyeceğiniz olay bu düzenleme karşılığında “Şu kadar milyon küçük esnaktan yüzde 5'ten şu kadar, yüzde 3'ten şu kadar, yüzde 10'dan şu kadar gelir gelir ki şu andakiyle kıyasladığımızda şu kadar hasta sağlayacağız.” denir. Türkiye'nin tasarruf oranlarının artık yerlerde sürüldüğü bir dönemde böyle bir zorunlu tasarrufa ihtiyaç olduğunu asla inkâr edemeyiz, kabul ediyorum ben ama bunu kabul ederken diğer taraftan verilmiş olan diğer istisnaların hâlâ artırılarak devam etmesine anlam veremiyorum. Bunu bir yerlerde falan durdurmak gerekiyor artık, bu istisna olayını bir yerde durdurmak gerekiyor. Katma değer vergisinde istisna olmaz. Bununla beraber mahsup edilecek olan vergilerle ilgili olarak rakamların yüzde 3-5'le sınırlandırılmasından sonra ödenecek olan KDV'den belge alınacağını düşünebiliyor musunuz? Kimse almayacak. Dolayısıyla yeniden 1984'e doğru çok net bir... Endişelerimi söylüyorum sadece.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, bazen de almak sıkıntı doğuruyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Doğru ama asıl kurmaya çalıştığımız şey belge sistemidir. Gelir ve kurumlar vergisi açısından da belge sistemi. O nedenle sadece Maliye Bakanlığında kuracağımız yeni örgütlenme şeklindeki personel destekleriyle falan sınırlı değil bu. Yapılacak düzenlemelerle bu olayın içerisine katılacak meslek mensuplarının sayısını da artırabiliyoruz, artırıyoruz da. O nedenle bütün bunların hepsinin çok ayrıntılı bir şekilde değerlendirmesini inanılmaz derecede önemli buluyorum.

Sadeleştirilmiş vergi, doğrudur, çok kolay bir gelir yöntemidir. Aynen eskiden götürü böyle bir olaydı. Kişileri gruplandırıp da “Şu kadar ödeyeceksiniz.” dediğiniz andan itibaren olay yürüdü. Burada rakamlar çok daha net, bu da doğru, “Tercihleri de var.” diyorsunuz. “Ama bu belge riskini göze almaktansa ben yüzde 3 daha fazla vergi ödeyeyim.” diyenden geçilmez. Hasılası olur, doğru bir olay olur. Nitekim uygulandığı ülkede de başarılı oldu, fena olmadı, başarı oldu ama “kayıt sistemi” diyorsanız kesin olarak bunun değerlendirilmesi lazım.

Şu 5 kalem itibarıyla özellikle katma değer vergisindeki vergi harcaması kalemlerine teker teker bakalım değerli arkadaşlar. Tarım ve hayvancılık sektörünün geliştirilmesi ve desteklenmesiyle ilgili vergi harcamamız 4,9 milyar. Tarımın desteklenmesi konusunda zaten desteklerin az olduğunu söyleyerek başka doğrudan dolaylı destekleri falan da aldığınızda eğer buradaki destekler sayısal olarak bu rakama ulaşmış olmakla beraber onların derdine pek fazla çare olamıyorsa ki bu destekleri biz verdiğimiz zaman onların fiyatlarında fazla bir değişiklik olmadı, gübrede oranı sıfırladık. Gübre fiyatlarında bir değişiklik oldu mu, tarımdan gelen arkadaşlarınız vardır? Olmadı, olmuyor da. O nedenle bu şekilde verilen istisnaların direkt olarak kullanıcıya yani çiftçiye yansımalarının geri dönüşlerle değerlendiremedik bir türlü, veriyi ulaşamadık. O nedenle hassas bir kalem olarak duruyor.

Külçe altın, külte gümüş teslimleri... Buradaki vergi harcaması 4,1 milyar, 2016 yılı rakamları bunların hepsi. Şimdi, burada çok önemli bir olay var: Bizim altın ihracatımız ve altın ithalatımızla ilgili olarak gelen, işlenen, geri giden bütün bunlar nedeniyle, bütün bunlara rağmen, o iade sistemine rağmen hâlâ burada böyle bir olay ortaya çıkıyorsa bunun üzerinde düşünmek zorundasınız.

“İktisadi işletmelere dâhil olmayan taşınmaz malların kiralanması: 3 milyar 200 milyon.” Hiç az bir rakam değil. Değerlendirilmesi gereken olay, teşvik belgeli yatırımlardaki istisna; bu, içerisine girildiği zaman kolay çıkılacak bir olay değil. İstisnanın hangi aşamada, nerede, nasıl, hatta ve hatta istisna uygulamasının bazı açılardan falan pek fazla anlamının kalmadığı bir alandır.

“Deniz ve hava taşıma araçlarına yönelik liman ve hava taşımalarındaki hizmetler.” Bu, sadece yabancılara verilen hizmetler nedeniyle alınmayan katma değer vergisiyse bu zaten ihracat içerisinde kendiliğinden ortaya çıkıyor, bu istisnadan dolayı bir kayıp sayılmıyor zaten. Bunun dışında herhangi bir şey varsa... Şunun için söyledim kalemleri hızlı bir şekilde: Her birisi ayrı ayrı değerlendirilerek, yeniden değerlendirilerek gözden geçirilmesi gereken istisnalar olarak görülmeli bunların. Esas yapılması gereken çalışma olarak gördüğüm bir olaydır.

O nedenle -maddelerde zaten yeteri kadar da tartışacağız- zamanı uzatmama adına söylüyorum: Bizim 1950’den sonraki üçüncü büyük reformumuz niteliğinde olan katma değer vergisinin bu şekilde değiştirilmesi suretiyle ortaya çıkacak olan olguyu... Burada, etki raporunun içerisinde çok net olarak gelirden falan da bahsetmiyoruz değerli arkadaşlar. Bunun içerisinde “Sadece gelir olacak ama şu anda tahmin edilmesi mümkün değil.” dediğimiz bazı işaretlemeler var. Hâlbuki “Böyle bir düzenlemeden sonra net bir şekilde katma değer vergisi hasılatında şu kadar artış olacaktır.” diyebilmeliyiz ve nerelerde kaybımız olarsa onları da söyleyebilmeyiz. O nedenle bu etki analizini müthiş şekilde önemsemek gerekiyor burada. Etki analizinde gelir gözüküyor, hesaplanmış hiçbir gelir yok, sadece “Olabilecek.” diye bir işaret koymuşuz, eksi-artı işareti koymuşuz, öyle geçmişiz hızla. Yapılabilir bir olaydır analizler.

Bu çerçeve içerisinde ihtiyacın doğru olduğunu kabul ediyorum. Çözümle ilgili olarak atılmış adımların bir kısmının gerçekten bir anlamının olmadığını, asıl ilave olarak biraz önce söylediğim maddelerden hareketle yeni düzenlemeler yapılması gerektiğini, eğer bu düzenlemelere burada böyle bir olanak tanınırsa da ciddi olarak tartışa tartışa bu olayın götürülmesini öneriyorum. Türkiye'nin böyle bir kanun değişikliğine ihtiyacı var, mutlaka var. Bu hâliyle katma değer vergisi sistemi işlemiyor, işlemiyor, sorun oluyor.

“Şu anda toplumla ilgili -Sayın Bakan söyledi gerçi- kalkıp da hasılat esaslı KDV sistemini kesin olarak terk etmiyoruz, devam ettiriyoruz ve arkasından da burada ne olursa olsun, mahsup edilmeyen, devreden KDV'yle ilgili bir iade sistemi kurmuyoruz. Ancak Bakanlığın olanakları ölçüsünde bunları yapabiliriz.” denildi. Bu, çok tehlikeli bir kapı aralamadır, çok tehlikeli. Siz o kapıyı araladığınız zaman o kapıdan hangi koşullarda kimler çıkar, kimler girer, belli olmaz.

Türkiye'nin 2018 yılı bütçesini 62 milyar açıkla bağladık. 17 milyarını -Maliyenin hesaplamasıyla söylüyorum- şu anda aşağıda görülmekte olan torba kanunla veriyoruz, 62 milyarın üzerine onu da ekleyiverin, 80'e çıkar. Bunun üzerinde gelecek olan, iadeyle ilgili kısımlarla beraber Türkiye'nin bütçe açığı yani borçla finanse etmek zorunda olduğu açığını kesinlikle göz önünde bulundurun. Bu riski, Türkiye'nin içinde bulunduğu ve dünyadaki bu neoliberal politikaların çöküp yeniden korumacılığa geçilmeye çalışıldığı bir zamanda çok iyi değerlendirmek zorundayız. Katma değer vergisi bu olaya doğrudan doğruya etki eden bir kanundur. Bu düzenlemelerle birlikte değerlendirilmesi sayesinde ilerleyecek, belki de Türkiye'ye çok yararlı olacak bir hâle gelecektir diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kısa bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) - Sayın Bakan, bu 8'inci maddenin 1/1/2019'da yürürlüğe gireceğini söylüyor yürürlük maddesi. Siz etki analizinde 8'inci maddenin ilk etkisini 2020 olarak koymuşsunuz, 2020 yılında başlayacak diye. Şimdi, 1/1/2019'da yürürlüğe girecekken neden 2020 yılına etki analizi rakamı koydunuz. Ben o açıdan “seçim ekonomisi” demiştim buna. Bununla ilgili bir bilgi verirseniz, düzeltelim ya da.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Evet, Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kısa bir değerlendirme yapacağım. Katma değer vergisi uygulamasında karşılaşılan işte mükelleflerimizin yaşadıkları sorunlara çözüm getirmeye yönelik o çabayı tabii ki destekliyorum. Özellikle bu devreden katma değer vergisinin iade edilmesini, iadelerin üç ay içinde değilse faiz uygulanmasını, ayrıca serbest muhasebeci mali müşavirlere iade raporu düzenleme yetkisi vermesini çok önemli görüyorum. Tabi, maddelerde ayrıca katkı vermeye çalışacağız.

Ben de Sayın Bakanımdan sonra devam edeyim. Bu, vergi harcamaları raporu. Takip ediyorum, bir önceki raporu da okudum, gerçekten tebrik de ediyorum yani önemli bir emek, mesai isteyen bir çalışma. Tek tek tüm indirim, istisna, muafiyetlerle ilgili tahminler, vazgeçilen gelirlerle ilgili tahminler ortaya konulmuş. Bu 47'nci sayfada da 2018, 2019, 2020 tahminleri var. Herhâlde 5018 genel bütçeye

eklediğimiz... Şimdi, buradan baktığımız zaman 2018’de toplam vazgeçilen gelir 132 milyar yani öngördüğümüz bütçe açığının 2 katından fazla. Sadece katma değer vergisine baktığımız zaman 32,8 milyar.

Ben şuraya geleceğim Sayın Bakanım, geçen Genel Kuruldaki konuşmamda da ifade ettim: Bu vazgeçilen geliri hesaplıyoruz da yani bu verdiğimiz teşvik karşılığında ne elde ettik? Burada yapılan çalışmayı kastediyorum. Sonucu ne oldu? Yani amacına hizmet etti mi? Amaç hasıl oldu mu? Yani o anlamda da bir çalışma yapılması gerektiğini düşünüyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama onu Maliye Bakanlığı yapamaz herhâlde değil mi, diğer bakanlıklar falan yapar!

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir şey hatırlattınız, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, bunun bir de Sosyal Güvenlik Kurumu ayağı var biliyorsunuz, orada da prim teşvikleri var. Sizinkinden belki de daha yüksek bir rakam çıkar oradan. Dolayısıyla gerek SGK gerekse Maliye Bakanlığı olarak verdiğimiz teşvikler boşa mı gidiyor? Burada maliyetini çıkarmışsınız ama getirisi ne olmuş? Bunu da mutlaka ortaya koymak lazım. Ona göre, gereksiz olanlar varsa iptal edilmeli, masaya yatırılmalı. Zaten Milliyetçi Hareket Partisi olarak “Genel anlamda vergi reformu yapılmalı.” derken bunların da tümüyle bir masaya yatırılması gerektiğini ifade ediyoruz.

Son olarak da bu 21’inci ve 24’üncü maddede kadro ihdasları var Sayın Bakanım. Nereye geleceğimi tahmin ediyorsunuzdur?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ediyorum, ben de destekliyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, söz verdiniz -hangi tasarıydı bilmiyorum- “Başbakanlığa gönderdim.” dediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gönderdim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ama bu yok burada. Yani bu çalışanlara yönelik gelir uzmanlığı sınavı koyalım, geçici maddeyle koyalım Sayın Bakanım. Hakikaten Maliye Bakanlığına da çok büyük katkı sunacak. Personelin moral motivasyonu açısından da önemli. Bir beklenti var. Siz de olumlu bakıyorsunuz. Bunu bu tasarıya ekleyelim diyorum. İnşallah, hep beraber o arkadaşlarımızı sevindirelim diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, tabii, ben Sayın Bakanımız Temizel’in çok detaylı açıklamasından sonra geneli üzerindeki değerlendirmeyi sadece sorularla kısıtlanacak bir bakış açısıyla paylaşmak istiyorum ve bu grubun, Komisyonun bir üyesi olarak, Meclisin bir üyesi olarak hiçbir zaman, hiçbir yerde, hiçbir şekilde şiddetin hâkim olacağı bir yaklaşımın bu çatıya yakışmadığını tekrar söyleyerek sözüme başlamak istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, söylendiği gibi... Tabii, öncelikle teşekkür ederim. Vergi harcamaları raporuyla ilgili iki dönemdir sürekli belki üstüne gidiyorum ama burada, tabii, yapılan vergi harcamalarıyla beraber bu harcamaların yapıldığı kalemlerde ve sektörlerde veya alanlarda yapılan ve tanınan istisnaların geri dönüş açısından ekonomimize hangi katkıyı sağladığını görmek bakımından da bir incelemenin, bir değerlendirmenin var olması gerektiğine inandığımı da belirtmek isterim. Bu yönde bir çalışma yapacağınızı ve bu konuda özellikle sektör ve şirket bazında incelemelerin söz

konusu olacağını ve anlık olacağını konuşmanızda dile getirdiniz. Geriye dönükten tabii ki ders almak şart ama -günlük ve önümüzdeki stratejik- en azından harcama ve gelir açısından dengeyi yakalamak da çok önemli.

Aslında, bakarsanız, biz “vergi mükellefi” diyoruz Türkiye’de. Bu nedir? Vergi yükümlüsü, değil mi? Ama yükümlü değil aslına bakarsanız. Bu yükümlüler katkı sağlayan, ekonomiyi, harcamayı ve ülkenin temel yatırımını ve gerekli kaynağını sağlayan kesim. O yüzden ben bu “yükümlü” kavramına bakarken de “mükellef” kavramına bakarken de yükümlü değil, katkı sağlayan ve bu katkı sağlayanlar arasında da katkının derecesi ve katkının kullanıcısı arasında da önemli bir adaletin ve hakkaniyetin uygulanması gerektiğini, açıkçası, bekliyorum. Çünkü bugün baktığınızda, gelir vergisi kalemi açısından bile değerlendirdiğinizde çalışan nüfusun gelir vergisindeki en önemli kaynak olduğu ülkemizde “Harcamalar ve o sağlayacağı toplumsal vatandaşlık hakları noktasında hangi derecededir, nelerle karşı karşıyadır?” dediğinizde bence reformist yapılacak çalışmaların en başında gelenlerden biri de bu ülkede vergi adaletinin “mükellef” dediğimiz vatandaşların, aslında katkı sağlayan vatandaşların arasında gerçekten adil bir şekilde paylaşılması, adaletin kurgulanması ve ülkesine, bütçesine katkı sağlayan kişilerin de hem hesap sorma haklarının varlığının korunması hem de yapılan kaynak kullanımlarından sonra geri dönüşten payını yeterince almasıdır. Bu yönüyle bir hassasiyet içinde bakılmasının da çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Bu KDV’yle ilgili olarak baktığımızda da bir çalışma yapılmış. Hani, seneleri biraz önce konuştuk, paylaştık ama şimdi bir gerçek var ki herhâlde 7-8 defa mali af oluştu geçtiğimiz yıllar içerisinde. Bunun içerisinde yeniden yapılandırmalar oldu. Bu yapılandırmalardan tahsil edilebilenler, edilemeyenler oldu. Bu yapılandırmaların bir istatistikini yaptınız mı Sayın Bakanım? Yani neden tahsil edilemedi? Tahsil edilemeyişinin sebepleri neler? “Biz bu düzenlemeleri yaparsak bundan sonra tahakkuk, tahsilat olaylarımız veya gerçekleştirmemiz ne derece etkilenecek? Sapmalar veya gerçekleştirmeler ne derece değişecek?” diye muhtemelen böyle bir değerlendirme içinde de oldunuz.

Bunun ötesinde, tabii, bir de şu var: Şimdi biz KDV’yle ilgili baktığımızda, dayanağa veya gerekçeye baktığımızda üretici ve ihracatçı olan firmalara katkı sağlanması amacıyla gerekçelendirilmiş bir teklif olduğu ortaya kondu.

Geçtiğimiz dönemde bir Kredi Garanti Fonu’yla işletme sermayelerinin güçlendirilmesi için tedbirler alındı. Vergiyle ilgili yapılacak olan düzenlemeyle yine üretici ve ihracatçı açısından katkı sağlayacak düzenlemeler yapılıyor da acaba firmaların içinde bulunduğu -vergisel yükümlülük başlığında da bakalım- sıkıntının tek sebebi, üretememek ve arz edememek mi yoksa talep yetersizliği veya talebin eksikliğini ortaya çıkaran sorunlar mı? O zaman bu yönüyle de bakan bir düzenleme anlayışı olacak mıdır genel ekonomik değerlendirme açısından?

Şimdi bu KDV’yle ilgili iade noktasında merak ettiğim bir şey var: Bu iade işlemi tam olarak nasıl yapılacak? Bunun tam bir açıklık olarak ortaya konduğunun, dinlediğim kadarıyla, bilgisini alamadım. Burada iadeyi hak eden firmalarla ilgili olarak “iyi mükellef” gibi bir tanım var, aslında yükümlülüğünü yerine getiren. Şimdi, diyelim ki zamanında yapılandırmaya girmiş, taksitlerini tamamlayamamış, daha süresi devam eden ama bu sürenin içinde yer almış firmalar bu iadede yararlanacak mı, yararlanmayacak mı? Çünkü “yükümlülüğünü yerine getiren mükellef” gibi bir tanımlama veya bir yaklaşım var. Burada kafamda oluşan bir soruyu da sizlerle paylaşmak istiyorum.

Diğer taraftan, acaba tahakkuk-tahsilat dengesizliğinde ortaya çıkanların tek sebebi bu tür uygulama değişiklikleri mi yoksa bizim KDV oranlarımızda mı bir problem var? Şimdi yıllardır -çocuk maması, birçok çocuk kıyafeti ve uygulamalarda- pek çok başlıkta KDV oranlarıyla ilgili şikâyet vardır. Şimdi

“KDV’yle ilgili bir reform yapıyoruz.” derken oransal olarak ortaya çıkmış sorunlarla ilgili nasıl bir reform yapıyoruz veyahutt verginin vergisi alınan KDV, ÖTV bileşkesinde ortaya çıkan sorunları nasıl çözecek olan bir düzenleme yapıyoruz?

Şimdi, bütün bu başlıklara baktığımız zaman da karşımıza çıkan birçok soru işaretinin hâlâ devam ettiğini açıkcası görüyoruz. Tabii, baktığınızda burada bir diğer konu da, şimdi acaba bir reform yaparken sadece bir başlıktan hareket etmeli miyiz yoksa birçok vergiyle ilgili -yine söylüyorum- adaleti sağlayacak farklı başlıkların bir reforma taşıyacak değerlendirmesini beraberce ortaya koymalı mıyız?

Yine bir soru sormak istiyorum: Şimdi, mükellefiyetle ilgili olarak, bazı esnaf ve serbest meslek erbabıyla ilgili KDV’yle ilgili düzenlemeden beyana bağılı bir düzenlemeye geçiyor. Yanlış mıyım? Şimdi, böyle bir beyana bağılı düzenleme olduğı takdirde bu -çünkü KDV’nin Sayın Bakanımızın da söylediğı gibi bir de kayıtlı ekonomi açısından ortaya koyduğı bir işlevi var- böyle bir işlevi gerçekleştirme açısından bir probleme neden olacak mıdır? Çünkü bu tür fatura, kayıt, belge gibi alma zorunluluğı veya isteme zorunluluğı da ortadan kalkacağı için yani hasılat üzerinden vergilendirmeye geçiş olduğı zaman burada kayıtlı ekonomi açısından veya belge toplama açısından ortaya çıkacak olan bir risk olabileceğini görüyor musunuz? Bununla ilgili yapmayı düşündüğünüz nedir diye açıkcası onu sormak istiyorum ve aslına bakarsanız, tabii, dediğim gibi, baştan bu kadar uzattım, daha tekliflerim de düşüncelerim de var ama vergi ve bu konuyla ilgili maddelerde bunu paylaşıyoruz.

Çok teşekkür ediyorum.

İyi çalışmalar.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Karakaya...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Değerli Divan, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; bugün benim Komisyonadaki Komisyon üyesi olarak ilk görev günüm, ondan dolayı başlangıçta söylediğiniz “Hayırlı olsun.” tebrikleri için teşekkür ediyorum. Bu tasarının da öncelikle ülkemiz ekonomisine, mükelleflere ve idareye katkı getirmesini, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Şimdi, ben de çok uzatmadan -maddelerde inşallah katkılarımızı vermeye çalışacağız ama- burada da birkaç konunun altını çizmekte fayda olduğuna inanıyorum. Yani şöyle genel olarak ifade etmek gerekirse Katma Değer Vergisi Kanunu’yla ilgili getirilen bu değişiklik tasarılarının önemli bir kısmını belki reform niteliğinde görmeyebiliriz ama bir ihtiyaç olduğu da gerçek. Örneğin, arsa payı karşılığı inşaat sözleşmeleriyle ilgili gelen uygulama aslında öteden beri uygulanan ama idarenin de başına çoğı zaman sıkıntı oluşturan bir uygulama çünkü buradaki tanımlama trampa olarak kabul ediliyordu ve trampa şeklindeki kabulde de karşılıklı olarak teslimler yani iki ayrı teslim olarak Danıştay bunu görmüyordu çünkü burada bir tarafta bir satım sözleşmesi, diğer tarafta da bir yapım sözleşmesinden bahsediyordu ve hakikaten de öyle ama “trampa” dediğimiz, daha doğrusu “arsa payı karşılığı inşaat” dediğimiz husus kendi şahsına münhasır olan karma bir sözleşme. Bundan dolayı da Danıştay bunu katma değer vergisinin ilgili kanununun işte trampa hükmüne verdiğimiz ya da trampa hükmü içerisinde düşündüğümüz kapsamda bunu görmüyordu. E, bu da idareye ciddi bir sıkıntı oluştuyordu. Bu konuyla ilgili bir düzenleme yapılması gerekiyordu. Dolayısıyla belki bu anlamda, bir ihtiyacı gidermesi anlamında da bir gereklilik olduğu ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, devreden katma değer vergisi öteden beri hep sıkıntı olan, tartışılan bir husustu. Bunun bazı iadeleri belki söz konusu olabiliyordu ben yanlış hatırlamıyorsam ama tabii olay nereden başlıyordu? Mükellef böyle bir talepte bulunduğu annesinin kızlık soyadını sormaya başlayınca kimse de böyle bir talebe yaklaşmıyordu. Burada, ifade edildiği gibi, aslında iadeyle ilgili hükümlerin net bir şekilde belirlenmesinde fayda olduğunu yani bu iade konusunda ya da iadenin ne şekilde yapılacağı konusundaki ifadeler biraz muğlak ifadeler olarak görünüyor. Yarın çok ciddi sıkıntılarla da karşılaşabiliriz. Milletvekilleri olarak toplumumuzun bir gerçeği yani milletvekillerine de yeni bir alan doğar “Bizim bir iade talebimiz var yani bunu öne alalım, aldıralım.” şeklinde. Bu da istismara konu olabilecek bir durum olabilir mi diye -belki ilgili maddelerde konuşulacak- tartışılmasında, dikkate alınmasında fayda olduğunu düşünüyorum yani o belirsizlikleri kaldırmakta fayda olacağını düşünüyorum.

Tabii, bir muhasebe ve finansman profesörü olarak ben götürü uygulamalara hep karşıyım. Dolayısıyla bir götürü uygulamada yine küçük esnaf için KDV’de bir götürü uygulama getiriliyor. Gerçek usulden götürü usule bir geçiş olarak değerlendiriyorum doğrusu ben bunu ama buralarda bu küçük esnafa da bir kolaylık olduğu gerçeğini de kabul etmek gerekiyor. Ya, ihtiyari ama tabii ki sonuçta mükellefin tercihi bırakılmış bir kolaylıktır bu yönüyle ama esas itibarıyla kayıtlı ekonomi açısından ve gerçek usule doğru gidişin amaç ve hedef olması gereken bir yapıda ben prensip olarak çok doğru bulmuyorum, başka türlü de olabilir. Sadece bir düşüncemi paylaştım.

Efendim, diğer uygulamaları, bunları tek tek değerlendirmiyorum. Hakikaten olması gereken, çok faydası, katkısı olacak önemli düzenlemeler var. Onları atlayarak...

Değersiz alacaklara ilişkin maddede inşallah bir değerlendirme imkânı olabilir diye düşünüyorum. Ama burada arkadaşlara da özellikle bu konuda bir indirimden bahsediyoruz. “Değersiz alacak” dediğimiz şey nedir? Değersiz alacak, tahsil imkânı ve kabiliyeti ortadan kalktı demektir, dolayısıyla zarar niteliğinde olan alacaklardır. Bu alacaklar sonuç itibarıyla şartların olduğu dönemde -vergi açısından da söylüyorum-matrahtan düşülecek yani zarar yazılacak, gider yazılacak olan kalem.

Şimdi, burada diyoruz ki: Değersiz alacaklara karşılık gelen satışlara isabet eden katma değer vergisinde indirim olayı. Aslında bu alacaklar ortaya çıktığında bu katma değer vergisi indirildi. Doğru mu? Şimdi, değersiz alacak hâle geldiğinde matrahtan indirilecek, gider olarak yazılacak olan bir tutar...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Beyan edildi yani fatura kesildi, satışı yapıldı, beyan edildi...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Tamam, beyan edildi.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – ...sonra değersiz hâle geldi.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Sonra değersiz hâle geldi. Yani ben orayı o zaman... Ama “değersiz alacak” olarak tanımlandığı için işte orada da demek ki anlaşılarda bir şey var, “değersiz alacak” tanımı söz konusu olduğu için yani onlara ait olan ama “beyan edildi, indirimi sağlanmadı” şeklinde. Onu engelleyen de bir şeyin olmaması lazım. Bakın, neden...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Şimdi, alınmadığı için o KDV tekrar...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Ama şöyle: Zaten o satış gerçekleştiğinde indirilecek katma değer vergisi 191 no.lu hesaba yazıldı yani oraya geçti. Yani onun o satış...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Değersiz alacağa satıcı tarafından bakıyoruz; gelirene koydu, tahsil KDV’ye koydu, beyan etti. Şimdi, değersiz o alacağı alamayınca...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Alacak satıcı için geçerlidir zaten.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Değer yazacak, KDV’yi...

BAŞKAN – Sayın Demiröz...

Arkadaşlar, rica ediyorum, müsaade edin. Lütfen...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Ben şöyle izah edeyim isterseniz: Alacak zaten satıcı açısından söz konusu. Dolayısıyla, bir alacak var yani satış gerçekleştiği anda indirilecek katma değer vergisi 191 no.lu hesaba alındı ve bu beyan edildi ya da edilecek, neyse... Yani orada, alacak ile KDV birbirinden ayrıştırıldı, o bağ koptu. Ondan sonra bunun indirilememesi diye bir şey söz konusu değil. Siz bilirsiniz. Ben, sadece, burada bu konuya izin verirsiniz, bürokrat arkadaşlar da aslında böyle bir şey, çifte bir şey de olur ama Maliye Bakanlığının kastettiği bu değil, mükellef açısından da şey olur ama sistemin esas yapısıyla ilgili bir sıkıntı yaratır mı diye...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – “Alıcı tarafından” diyor “satıcı tarafından” demiyor.

BAŞKAN – Sayın Demiröz, müsaade edin.

Sayın Karakaya’nın zaten birinci günü Komisyonunda, konuşmasını bitirsin.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Benim söylediğim açık, net: Bu kastedilmiyorsa sadece bir konuya dikkat çekmek istiyorum maddelerde konuşalım diye.

Bir başka konu şu: Bu, genel olarak belki -direkt burayla da, sadece katma değer vergisiyle de alakalı değil- önümüzdeki günlerdeki toplantılarda da belki ağırlıklı konuşacağımız şey. Sayın Bakan, özellikle vergiye ilişkin düzenlemelerde kullanılan dilde muhasebeyle bağlantı noktasında çok ciddi, önemli, kabul edilebilir sınırların ötesinde yanlış ve hatalar var. Bilmiyorum, ekibinizin içerisinde muhasebe kökenli yok mu, buna dikkat ediliyor mu? Geçen gün, bir yasa geçti, ben orada da söyledim, Sayın Bakan o oturumda yoklardı. Kur farklarıyla alakalı bir düzenlemeydi. Orada, o düzenlemedeki maksat belliydi. Kur farklarının ötelenmesi, vergilendirilmesini önleyecek bir uygulamaydı, tamam, burada bir şey yok, idare kendi amaç ve hedefleri doğrultusunda bu araçları kullanacak. Ancak orada -Sayın Gelir İdaresi Başkanımıza da ifade etmiştim- muhasebeye de yön veriyordu. Bu “Şu hesabın alacağına, aynı hesabın da borcuna” diyordu. Ben de sonradan dedim ki: “O hesabın alacağını bulursunuz ama borcunu nasıl bulacaksınız, ben merak ediyorum çünkü bizim sistemimizde çift karakterli bir hesap yok, bilanço hesabı yok. Dolayısıyla, orada yarın uygulamada belki birçok şey soracaklar, boşu boşuna zaman ve ekonomi israfı olacak.”

Değerleme hükümleriyle ilgili çok konu var belki üzerinde durulması gereken yani onlar yine bu şeyle de alakalı, hasılatın tanınmasıyla ilgili konular var, bu katma değer vergisini de ilgilendiriyor. Yine, satışlarının vade farklarının -mesela, buralarda o hassasiyetlerin hiçbirini göremedim bengetirmiş olduğu birtakım farklılıklar, belki burada kastedilenlerden farklı şeyler var. Dolayısıyla, bunlar maddeler üzerinde de konuşulabilecek şeyler.

Çok daha fazla zaman almadan, burada, şimdilik teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Çalışmalarda başarı diliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Karakaya.

Sayın Çakırözer, buyurunuz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, saygıdeğer meslektaşlarım, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada, gerekçe hep yatırım, üretim ve ihracatın teşvik edilmesi olunca doğal olarak, Türkiye'deki genel hukuk işleyişini hatırlatmak aslında her kanunun buradaki genel görüşmesinde bizler için maalesef bir zorunluluk hâline geliyor çünkü belki “Doğrudan alakası yok.” diyebilirsiniz ama mensubu olduğunuz kabinenin Türkiye'yi yönettiği düşünüldüğünde, Türkiye'de şu anda olağanüstü hâl uygulamasının devam ediyor olması ve iki yıla yaklaşıyor olması belki de ekonominin işleyişine en fazla olumsuz katkı yapan... Az önce tartışması yaşandı, Moody's raporu şöyle miydi böyle miydi diye ama genelde dışarıdan bakan gözlemcilerin, rapor yazarların, analistlerin belki de her şeyden önce baktıkları konu yatırım ortamının ne kadar hukuki güvenceye sahip olduğu ve maalesef daha OHAL'in ismini duyduğunda, alfabenin A'sı gibi burada olağanüstü hâl uygulamasının devam etmesi ve bunun insanların temel hak ve özgürlükleri kadar aynı zamanda yatırım ortamındaki güvenceyi, güvenliğini de etkilediği görüldüğünde, doğal olarak yatırımı, üretim yapmak isteyen vesaire olumsuz etkileyen bir unsurdur. Bunu yabancılar böyle gözlemliyor, istiyor diye değil kendi insanımız için, kendi hak ve hürriyetlerimiz için, kendi girişimcimizin yatırım yapacağı alanda güvencesinin, hukuk güvencesinin olması için istememiz gerekmektedir. Bu yüzden, sizin, kabinede sadece Adalet Bakanı ya da dışarıyla alakası var diye AB Bakanı değil aynı zamanda Maliye Bakanı olarak da “Benim ülkemde OHAL'in kalkması benim de işlerimi, ülkedeki ekonomiyi doğrudan olumlu etkileyecektir.” diye bunun kaldırılması yönünde görüş beyan etmeniz, teşvik edici, cesaretlendirici olmanızda fayda var diye düşünüyorum. Hep hatırlattığım, gazetecilerin, milletvekillerinin söyledikleri sözler nedeniyle, düşünceleri nedeniyle, yazdıkları nedeniyle cezaevinde olması, bir domino etkisi gibi Türkiye'de her konuyu etkiler, etkilemektedir.

Yargının ne kadar bağımsız, ne kadar tarafsız olduğu konusundaki soru işaretleri bizleri rahatsız ettiği gibi dışarıdan bakanları da rahatsız etmektedir. Anayasa Mahkemesi bir konuda karar verdiğinde -ki bireysel başvuru hakkı Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri döneminde getirilmiştir, iyi de olmuştur getirilmesi- madem bireysel başvuru hakkı vardır, o zaman Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının başvuruları üzerine Anayasa Mahkemesinin aldığı kararlara tüm kurumların uyması zorunludur, en azından biz bugüne kadar böyle biliyorduk, Anayasa'mız böyle yazıyor ama Türkiye'de şöyle bir durum ortaya çıkmakta: Anayasa Mahkemesi, en yüksek mahkeme örneğin gazeteciler konusunda “Hakları ihlal edilmiştir, basın özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, ifade özgürlüğü hakları ihlal edilmiştir.” kararı verirken, bir başka mahkeme, ağır ceza mahkemesi bu kararın verildiği kişiler hakkında ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezası verebilmektedir. Yani, biz eğer birlikte bu Mecliste idam cezasını kaldırmamış olsak insanlar düşündüğü için, yazdığı için idam cezasına mahkûm edilebilecek demektir.

Bu nedenle, bu çarpıklıkların, yargının bağımsızlığına, tarafsızlığına Türkiye'de hukukun işlerliğine ilişkin bu çarpıklıkların giderilmesinde, Adalet Bakanına söylediğimiz gibi, Sayın Başbakana söylediğimiz gibi Maliye Bakanının da “Benim ülkemde bunların olmaması benim işimi kolaylaştırır.” diye teşvik edici olmasını bekliyorum.

Sayın Bakanım, bunu ifade ettikten sonra vergi sistemi -az önce Sayın Bekaroğlu da söyledi, değişik vesilelerle burada hep gündeme getiriyoruz- hep “Adil bir sistem olsun.” Diyoruz, “Çok alandan çok az alandan az olsun.” diyoruz ama rakamlara baktığınızda da KDV, ÖTV'den gelen miktarlar üzerine kurulu bir vergi sistemi; devlet, hiç uğraşmadan, kolay yoldan vergi topluyor. Bunu detaylı olarak bilen uzmanların “vergi uzmanı” denen kişilerin analizine göre her 100 lira verginin 55 lirası KDV ve ÖTV'den gelmekte -belki bu sizin analizlerine göre farklı olabilir- yani kazananan değil de harcayandan toplayan bir sistem. Böyle olduğunda da, bu hep böyle devam ettikçe de adil olamıyor tabii ki.

Bu önümüzdeki pakete ilişkin de tartışacaksak eğer, işte vergidir vesairedir hep böyle harcayandan, işte dolaylı vergilerle bütçenin tamamlanabildiği bir sistemi tartışmamız lazım. Bunu da önümüzdeki dönemde tartışmayı umut ediyoruz. Ama hep böyle gelmiş böyle gider gibi torba yasalar geliyor. Umut ederiz ki bunun da, yani çok kazananın çok, az kazananın az vergi alınmasını sağlayacak kapsamlı reformları, paketleri de yine burada tartışma imkânı bulabiliriz.

Ben hem sorularla hem de bazı vurgularla konuşmamı devam ettirmek istiyorum. Şimdi, bu ne kadarlık bir, yani iade edilecek, birikmiş miktar ne kadarı bulmakta? Değişik rakamlar var, 150, 156, 160 milyar lira gibi. Kaç yılda eritilecek bir miktar, toplamı ne kadar, onu sormak isterim.

Bir de, bu konuda yine görüş beyan eden, hani “Bu işin uzmanıyız.” deyip görüş beyan edenler var. İşte siz mesela bunun yatırım, üretim, ihracatın teşvik edilmesi şeklinde sunarken, bunun bütçede çok büyük bir delik oluşturacağı, bütçe disiplininin bozulacağı ve kaynağın, yani bunun işte iadesi için verilecek kaynağın ne kadar olacağı konusunda belirsizlik olduğu şeklinde görüşler ifade edilmekte.

Yine benzer şekilde, işte, mesela yatırım, üretim, ihracatın teşvik edilmesi amaçlandığı ifade edilmekte birlikte bu tasarıda ciddi bir fiş, fatura, yani belgelendirme ihtiyacının tamamen ortadan kalkacağına ilişkin de yine eleştiriler gelmekte. Dolaylı vergilerin artmasına, vatandaşın sırtındaki verginin artmasına yol açabileceği, işte bütçede yaratacağı yeni açık nedeniyle, şeklinde eleştiriler var. Yine inşaat sektörünün desteklendiği şeklinde, yani inşaat sektörüne yönelik yeni bir teşvik olduğu tespitleri yapılmakta.

Genel gerekçede yatırım, üretim ve ihracatın teşvik edilmesi amaçlandığı ifade edilmekle birlikte ihracat zaten KDV’den istisnadır Sayın Bakanım. İhracatla ilgili düzenleme sadece imalatçıların doğrudan yaptığı ihracata ilişkin olup yüklenilen KDV hesabı yapılması yerine götürü usul önerilmektedir madde 10’da. Tasarının amacı gerçekten yatırım ve üretimi teşvik etmek ise devreden KDV’lerin iadesine ilişkin maddenin genel olarak, genel kural olarak değil yatırım ve üretimin teşvik edilmesiyle sınırlı olarak yazılması daha uygun olacaktır. Devreden KDV bir mükellefin mal veya hizmet alışları dolayısıyla ödediği KDV’nin yine mal veya hizmet satışları sırasından müşterilerinden tahsil ettiği KDV’den daha fazla olması nedeniyle indiremediği KDV’nin bir hak olarak sonraki döneme devredilmesini ifade etmektedir. Gerekçede de ifade edildiği üzere, normal şartlarda hesaplanan KDV indirilecek KDV’den yüksek olup aradaki farkın vergi dairesine yatırılması gerekmektedir. Devreden KDV, yine gerekçede değinilen, yatırım yapan, üretim süreci uzun veya stok devir hızı düşük olan ya da maliyetinin altında satış yapan işletmelerde karşımıza çıkmaktadır. Bu gibi istisnai durumlar dışında devreden KDV’nin varlığı genel olarak, eğer sahte belge kullanımından doğmuyorsa, kayıt dışı satış veya gerçek olmayan stok durumundan kaynaklanmaktadır. O zaman tasarının amaçlarından birisi olarak kayıtlı ekonomiye geçişin özendirilmesi ifade edilmekte birlikte hangi düzenlemenin bu amaca yönelik olduğu belirsiz kalmaktadır.

Bu, madde 4’teki yerleşik olmayan, Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere verilen sağlık hizmeti konusunda da yine kamuoyunda bolca yorum yapılmaktadır. Bu, neyi kapsamaktadır? İşte estetik, saç ektirme vesaire bunları kapsamakta mıdır? Bu konuda soru işaretleri var. Aynı şekilde buna yönelik eleştiriler de var. Özellikle vergilemenin sosyal amacı göz önünde bulundurulduğunda devamlı suretle yabancılara getirilen istisnaların vatandaşlarımızın vergiye gönüllü uyumunu zedelediği şeklinde tespitler, değerlendirmeler yapılmaktadır. Aynı indirimden kendi vatandaşlarımızın neden faydalandırılmadığı da doğal olarak akla gelen soru işaretlerindendir.

Benzer şekilde, madem KDV'yle ilgili bir düzenleme yapıyor, az önce bahsedildi, sanat, yayınlar konusunda beklentiler var. Temel gıdalarda, ilaçta, çocuk giysilerinde, çocuk mamalarında zorunlu kullanılan bazı ürünlerde KDV oranının daha da indirilmesi ya da sıfırlanması konusunu da acaba tartışmamız gereğini Hükümet duymamakta mıdır, onu sormak isterim.

Yine vurgulamak istediğim ve sormak istediğimiz konular arasında özellikle, dediğim gibi, vergi disiplinini bozacağına yönelik eleştirilere vereceğiniz yanıtları merakla bekliyoruz.

Bir de 12'nci maddenin -maddelerde de görüşeceğiz ama- uzun yıllardır yerleştirilmeye çalışılan belge düzenine zarar verme potansiyeli vardır, götürü usul dolaylı olarak geri getirilmektedir. Mükellefler alışlarında KDV ödeyecekler, satışlarında da devlet adına KDV tahsil etmeye devam edecekler. Dolayısıyla da gelir ve gider belgeleri kayıtlara alınmaya devam edilecektir. Ancak bu durumda mükellefin vatandaşın tahsil ettiği KDV doğrudan gelir olarak kaydedilerek satıcının kasasında kalacaktır. Bu durum, KDV Kanunu'nun üretimden tüketime her aşamada yaratılan katma değer tahsil edilen ve ödenen verginin mahsuplaştırılması yoluyla vergilendirilmesi ilkesine, yani KDV Kanunu'nun temel işleyiş anlayışına tamamen ters bir durumdur. Uygulamada yine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek sektör ve meslek grupları için indirimli KDV oranı uygulamasından başka bir sonuç vermemesi gibi bir durum ortaya çıkmaktadır bu maddeyle.

Maddeler üzerinde yine görüşlerimizi ifade edeceğiz. Ama umut ediyoruz ki bize sunulan amaç gerçekleşir. Yani yatırım, üretim, ihracat teşvik edilir, biz tabii ki bu konuyu her zaman destekliyoruz bugüne kadar gelen tüm kanunlarda olduğu gibi. Ama umarız aksine sadece belli kesimlerin kayırdığı ve vatandaşın vergisinin daha da arttığı, işte az önce söylediğim gibi, omzuna binen verginin, dolaylı verginin daha da arttığı bir sonuçla karşılaşmayız.

Hayırlı olsun diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, Bakan Bey cevap vermeyecek mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, aslında Sayın Bakandan önce, TÜRMOB temsilcisi arkadaşlarımız da burada, onların da görüşlerini alsak tümü üzerinde.

BAŞKAN – Tamam alayım.

TÜRMOB Başkanı şu anda yok. Sayın Genel Başkan gelince görüşlerini alırız, Sayın Bakan açıklamalarını yapsın.

Sayın Bakan, lütfen buyurunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bir kere, tasarıyla ilgili yapılan değerlendirmelerde tasarının reform niteliğinde olup olmadığı konusu tartışıldı. Bu, tabii ki, herkesin takdirinde, buna ilişkin olarak bir değerlendirme ve polemik yapmak istemem. “Reform nedir, ne anlama gelir, ne yapılırsa reform olur?” konusu herkesin kendi bakış açısına göre değişir. Ama bir şeyler yaptığımız kesin. Yani vatandaşın yararına, vatandaşın tamamına, öyle yüzde 1'i filan değil, vatandaşlarımızın tümünü ilgilendiren son derece önemli bir düzenleme yaptığımız da muhakkak.

Burada, tabii, bir meselede yapılan değişikliğin ne kadar önemli ve hayati olup olmadığını belirleme noktasında da şu hususa da hepimizin dikkat etmesi lazım: Biz, sizlere dağıtmış olduğumuz etki analizinde de ifade ettiğimiz üzere, bu tasarı yasalaşır ise özellikle sonraki döneme devreden KDV'nin iadesi nedeniyle 2020 yılından itibaren 9 milyar liralık bir vergiden vazgeçeceğimizi de söylüyoruz.

Bu anlamı itibarıyla bakıldığında, hani reform olup olmadığı meselesi açısından bakıldığında, bu tasarı vergi mükellefleri yani KDV mükellefleri bakımından vergi yükünü aşağı çeken bir tasarıdır, vergi yükünü azaltan bir tasarıdır. Bunu biz bilinçli bir şekilde yapıyoruz. Zaman zaman tartışma yapıyoruz. Yani vergi yükünü aşağı indirecek düzenlemeler yapılıyor mu, yapılmalı mıdır? Katma Değer Vergisi Kanunu değişikliğinin en önemli amaçlarından bir tanesi, katma değer vergisi yükünü aşağı çekmektir, bunu da etki analizinde açık bir şekilde ifade ettik.

1985 yılında yürürlüğe giren yasa ile şu anda yaptığımız değişiklik arasında radikal bir değişiklik var mı? Var çünkü 1985 yılından beri, otuz üç yıldır biz diyoruz ki özel sektöre: “Her ne olursa olsun, hangi sebeple olursa olsun, yüklenim KDV’si varsa, bu KDV’yi de satışlar üzerinden gideremiyorsanız bu maliyete, vergi yüküne siz katlanmak zorundasınız.” Aslında örtük, gizli bir vergileme var burada çünkü bir işletme 2010 yılında yapmış olduğu bir yatırım nedeniyle yüklenmiş olduğu katma değer vergisi yükünü yıllar boyunca indirim konusu yapma imkânı olmadığı için aslında bir noktada bir finans mantığıyla bir hesap yapacak olursak, aslında biz bugün örtük bir şekilde katma değer vergisi oranlarını ve yükünü daha yüksek bir seviyede tutmuş durumdayız. O açıdan bakıldığında, burada çok temel bir yaklaşım farklılığı ortaya koyuyoruz. Diyoruz ki: Gerek yatırım nedeniyle gerek işletmenin doğası, işin doğası gereği, makul bir sürede yani diyelim ki belirli bir sürede zaten indirimi söz konusu değilse bu katma değer vergisi mükellefe iade edilmelidir.

Biraz önce vergi adaletinden bahsediyoruz yani bir sistem, bir vergi adil mi değil mi, adaletli mi değil mi onu konuşuyoruz. Eğer o pencereden bakacak olursak getirdiğimiz düzenleme vergi adaletine hizmet eden bir düzenleme çünkü siz ne kadar çok yatırım yaparsanız, ne kadar çok üzerinde yük kalmasını gerektirecek -sistemin doğası gereği- iş yaparsanız sizden devlet daha fazla katma değer vergisi alıyor. O açıdan bu tasarı diyor ki: “Hayır, yatırım da yapsanız, diğer işler nedeniyle üzerinizde bir yüklenim KDV kalmışsa devletin buna dolaylı olarak, örtük bir şekilde el koyması, uzun yıllar bu yükü sizin üzerinizde bırakması devletin adaletine yakışmaz.” Devlet bunu iade etmelidir çünkü Katma Değer Vergisi Kanunu’nun var oluş sebebi, getiriliş amacı nihai tüketiciyi vergilemektir. Katma Değer Vergisi Kanunu’nda amaç hiçbir zaman için yatırımcıyı, üreticiyi, ihracatçıyı vergilemek değil ki.

E, peki, yıllardır işletmelerimiz ithal ederse başka, yurt içinde üretim yaparsa başka. Yurt içinde üretim yaparsa, indirimli orana tabi bir işlem yaparsa yani ne hâlin varsa gör; yatırım yaparsa, yıllarca bekle. Dolayısıyla bu düzenleme vergi adaleti bakımından yani devlet ile vatandaş, devlet ile vergi mükellefi arasındaki hukuki ilişki bakımından da adaleti sağlayan bir düzenleme getiriyor.

Biz şimdi diyoruz ki: Burada 167 milyar liralık bir sonraki döneme devreden KDV var. Bu, kar topu gibi büyüyor. Yani bu, yıllar itibarıyla rakamlara baktığınız zaman aşağıya doğru gelen bir yük değil, aşağı doğru gelen bir eğri değil; sürekli bir şekilde yukarıya giden, işletmeler üzerindeki yükü artıran, efektif vergilemeyi zorlaştıran bir yük. Buna biz bugün müdahale etmezsek beş yıl sonra müdahale ettiğimizde bu rakam 300 milyar lira olacak ve kendi elimizle getirdiğimiz yasal düzenlemelerle kendi işletmelerimizin üzerinde sistemin getirdiği yapısal bir sorunu göz ardı ederek, bunu görmezden gelerek bu yükü onların üzerinde tutacağız. Bu sistem sürdürülemez, bu sistem doğru bir sistem değil. İşletmelerin üzerinde bu şekilde bir vergiye “Ne yaparsan yap, başının çaresine bak.” anlayışı doğru bir anlayış değil. Dolayısıyla burada getirdiğimiz düzenleme bu açıdan reformun neresindedir? Zaten kullandığım kelimeye dikkat ederseniz “reform niteliğinde” diyorum, “Reformdur.” demedim, hep “Reform niteliğindedir.” diyorum ama önemlidir. Neden? Vergi yükünü aşağı çekiyor, vergi adaletini sağlama noktasında mükellefe imkânlar sağlıyor.

Mesela bir başka konu: Bu tasarının içerisinde bir düzenleme getiriyoruz. Devlet diyor ki kanunda: “Satışların sırasında katma değer vergisi alma.” Hangi satışların sırasında? Kısmi istisna kapsamında belirlediğimiz satışlar. Ekonomik, sosyal amaçlarla biz demişiz ki: “Belirli alıcılar bakımından bunlar katma değer vergisi ödemesin.” Tamam, doğru, ödemeyelim yani vatandaş olarak o hizmetlerden yararlanırken, o malları alırken KDV ödemeyelim. Peki, satıcının günahı ne? Mevcut sistem diyor ki: “Satarken KDV tahsil etme, ödediğin KDV’leri de gider yaz.”

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Veya beklet.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, bekletmekten daha öte, katma değer vergisinde sistemin temel unsurlarından bir tanesi olan indirim hakkını sistem kendisi içine koyduğu düzenlemelerle engelliyor. Yani yüzde 18 olan, 100 lira üzerinden 18 lira olan katma değer vergisi indirim hakkınızı vermeyerek size kurumlar vergisinde yüzde 18’in 0,20’sine 3,6 lira gider indirimi yaptırıyor, geri kalan yükü sizin üzerinizde bırakıyor.

Yani yaptığımız düzenleme gerçekten mi önemsiz? Yaptığımız düzenleme gerçekten mi yüzde 1’i ilgilendiriyor? Yaptığımız düzenleme gerçekten mi ekonominin gerçeklerine ters? Dolayısıyla, burada yaptığımız düzenlemeyle aslında bu yolla da mükellef üzerindeki vergi yükünü aşağı çekiyoruz, katma değer vergisinin temelinde olan esaslı unsurlarından bir tanesini bugüne kadar sistemin içinde başka unsurlarla ortadan kaldırmışken vatandaşa hakkını iade ediyoruz. Diyoruz ki: “Devlet belirli bir sosyal ve ekonomik amaç güderek katma değer vergisine istisna getirebilir ama bu hizmeti sunana, bu malı satana buradan ilave bir yük getiremez.” Bu çok ilkel bir duruş. E, bu duruş çok mu önemsiz bir duruş?

Ve yine, işletmelerin indirim KDV haklarını kullanmakta birçok kısıtlamalar var. Şimdi, sayın vekilimiz “İhracatçıya ne getirdiniz buradan?” diyor. Şimdi bizim sistem diyor ki: “Kardeşim, ben tane tane sayarım, sana katma değer vergisini de iade etmemek için kırk dereden su getiririm. ‘Yüklenim KDV’si’ diye bir şey söylerim sana, öyle yaparım ki seni canından bezdiririm. Ne sen hesaplayabilirsin ne de bu işin içinden çıkarım ama beğenirsen bu kadar.” E, biz diyoruz ki: “Hayır, eğer ihracatı teşvik edeceksek böyle bezdirici bir anlayışla değil, kolaylaştırıcı bir anlayışla, işletmelerin almış olduğu iadenin miktarını artıracak yöntemleri ve imkânları sağlarız.”

Bakın, bugün burada, Komisyonda birçok değerlendirme var, hepsine saygı duyuyorum. Esas değerlendirme eli taşın altında olan işletmelerde. Bugün, ihracatçı bu düzenlemeyi destekliyor, üretim işletmeleri bu düzenlemeyi destekliyor, işletmeler bu düzenlemeyi destekliyor. Biz bunları kendi kafamızdan uydurmadık ki, gittik, eli taşın altında olan, taş üstüne taş koyanlara sorduk “Bu Katma Değer Vergisi Kanunu’yla ilgili sizin sorunuz nedir? Nerelerde sorunlar yaşıyorsunuz?” diye. Bana herkesin söylediği, devreden KDV’ydi. En zor iştir devreden KDV’ye dokunmak, dokunanı yakar. Yani diyorsunuz ki: “Bir sistemi değiştireceğiz, stok KDV’yi ödeyeceğiz, bundan sonra da KDV yükünün birikmesini engelleyeceğiz.” Arkadaşlar, bu kolay bir hadise değil. Hükûmet olarak burada ya bunu görmezlikten gelmeye devam edeceğiz ya da gerçekten -yani burada biraz önce sorgulanıyor- yatırımı, üretimi, ihracatı gerçek manada desteklemek veya yatırımcının, üretiminin ve ihracatçının önündeki bu engeli kaldırmak zorundayız.

Dolayısıyla ben bu düzenlemenin sahada ve tabanda işletmelerimizce ne kadar heyecanlı beklendiğini biliyorum çünkü onlarla bu tasarıyı hep beraber hazırladık, Hükûmete getirdik, Hükûmetimiz de burada büyük bir inisiyatif aldı. Biz burada size dağıttığımız etki analizlerinde söylüyoruz; evet, bu kanunda bir kısım vergiden vazgeçerek vergi yükünü işletmelerimizin lehine düşürüyoruz, işletmelerimizin maliyetlerini azaltıyoruz, ihracatçımızın rekabetini artırıyoruz,

işletmelerimizin üzerinde uzun yıllar kalan ve bundan sonra da eğer bu değişiklik yapılmazsa kalacak olan bir KDV yükünü ortadan kaldırıyoruz. Bundan sonra artık kimse ben yatırım yaptım, üzerimde KDV yükü kalacak diyemez.

Bir başka konu yani bu konu ne kadar reform ne kadar değil. 1985 yılında o dönemde bu değişiklik yapılmış ama o dönemde şöyle denmiş yani “İndirilebilir KDV’yi devreden olarak devam ettirin ama ne siz bizi görün ne biz sizi görelim.” Yani devreden KDV’ye, indirilebilir KDV’ye sizin ne yazdığınıza ne biz bakalım ne de sonuçlarını biz görelim, böyle bir karşılıklı anlaşma var. Yeni sistem böyle değil, yeni sistem şunu söylüyor: Siz indirim KDV’nizi yazacaksınız biz göreceğiz, biz takip edeceğiz ama biz sizin o indirim KDV’nizi makul bir sürede indirememişseniz biz size bunu iade edeceğiz. Şimdi bu önemsiz bir değişiklik mi? Yani bugüne kadar 167 milyar liralık biriken katma değer vergisinin ne kadarı gerçekten indirilen KDV, indirilmesi gereken KDV, ne kadarı gerçekten bu belge düzeninin güçlenmesini sağladı, ne kadarı da gerçekte aslında bir noktada sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belgenin önünü açtı? Yani birbirimizi görmeyelim anlayışı. Biz diyoruz ki: Hayır, bundan sonra düzenlenen belgeleri görelim, takip edelim, iade edilmesi gerekeni de iade edelim. Dolayısıyla bu da bence sistemin bakış açısını, sistemin felsefesi değiştiren önemli bir bakış açısı ve bu da bana göre en azından yani hafife alınacak bir yaklaşım tarzı değil.

Burada yaptığımız değişiklikler yapılırken bütçe disiplini dikkate aldığımız kadar ekonomide eli taşın altında olan işletmelerimizi de dikkate almak zorundayız. Sürekli onlara maliyet yükleyen bir sistem o ülkedeki işletmeleri rekabetçi kılamaz. Onları dış dünyaya karşı rekabetçi kılamaz, o açıdan da bu yaptığımız değişiklik önemli. Ama şunu diyoruz: Bundan sonraki süreçte on iki aylık periyotta indirim yoluyla giderilemeyen de iade edilecek ve biz bir kısım katma vergisi gelirimizden vazgeçeceğiz çünkü bu durumda biz devleti kurtarıyoruz özel işletmeleri borçlandırıyoruz. Yani bir işletmenin kendi öz finansmanını elinden alıyoruz, devletin kasasında bekletiyoruz, öbür taraftan diyoruz, git bankadan kredi al. Şimdi diyoruz ki: Hayır, devlet makul bir sürede indirememişsen bu sefer gitsin devlet borçlansın veya vergi toplasın, bu da son derece önemli bir yaklaşım.

Stok KDV’de arkadaşlar, şimdi yani bazı arkadaşlarımız basına da böyle güzel renkli beyanlatlar veriyorlar: “İşte şu kadar sürede ödenecek bu kadar ödenmeyecek.” Arkadaşlar, bugüne kadar bu paraları hiç ödenmiyordu yani devreden KDV’nin hiç ödenmediği bir sistemden devletin devreden KDV’yi ödeyeceğim dediği bir sisteme geçiyoruz. Biriken bir stok var, bu stoku da tabii ki bütçe imkânlarımız çerçevesinde ödeyeceğiz. On altı yıldır AK PARTİ hükümetleri ne yaparsa yapsın ayağını yorganına göre uzattı. Meselelere her zaman rasyonel baktık, her zaman imkânlarımız dâhilinde başladık ama bakın, stok KDV’nin farklı yöntemlerle iadesi konusunda, farklı yöntemleri yapma konusunda yetki aldık, şimdi Plan Bütçe Komisyonunda bir önerge vereceğiz, bir yetki daha alacağız ama şu anda piyasada bu büyük bir heyecan yarattı. İşletmelerimiz hiç almayı umut etmedikleri bir aracı almayı umut eder hâle geldiler. Söylüyorum, bunu daha önce de açıkladım. Önce yatırım yapanlardan başlamamız lazım yani bu ülkeye yatırım yapanların bekleyen KDV’lerini öncelikle ödememiz lazım. Ya oradan başlayacağız, üretim tarafından başlayacağız. Artı, burada yapacağımız iadelerde de yine şu söyleniyor: Yani bu iadeler nasıl yapılacak? Çok titiz bir inceleme yapılarak yapılacak yani böyle gözümüzü kapatıp da bu iadeleri yapacak hâlimiz de yok.

Getirdiğimiz sistem “Belge düzenini, fiş ve fatura düzenini erozyona mı uğratacak?” Tam tersini iddia ediyoruz. Bu sistem belge düzenini daha da yerleştirecek çünkü artık daha fazla e-fatura sistemine geçeceğiz, daha fazla e-arşiv kullanacağız, belgeleri artık anlık, aylık, dönemlik takip edeceğiz, iadeye gelen gelmeden önce cari dönem içerisinde denetimlerine başlayacağız. Çok güzel bir tabir var vergicilikte, vergiler kanunla konulur, idareyle toplanılır. Kanun koymak vergi toplamak için yeterli

değil, gerek şart ama yeter şart değil. Ne yapacağız? İdareyi güçlendireceğiz. Bugüne kadar Gelir İdaresi Başkanlığı, Gelirler Genel Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı -Sayın Bakanımız da burada, teşekkür ediyoruz- VEDOP uygulamaları, başka uygulamalar çok ciddi anlamda teknolojiye yatırım yapmışız, çok ciddi anlamda insan kaynağına yatırım yapmışız. Ama bakın, 2018 yılında ben burada Maliye Bakanı olarak neyi konuşuyorum? Bir risk analiz merkezi kuracağımızı konuşuyorum. Biz -Sayın Bakan da hatırlar- Ankara’da Maltepe Vergi Dairesinin altında, bodrum katında çuvallar dolusu evraklar toplanırdı, çuvallar gelirdi. Eczacıardan toplardık, şuradan toplardık, buradan toplardık, toplanırdı dururdu, kimse çuvalın ağzını açıp da bakmazdı. Gelir İdaresi bugüne kadar hâlâ daha çok veri topluyor ama çok veri toplamak bir şey ifade etmiyor. Topladığınız bu verileri analize tabi tutacaksınız, anlık cari analizler yapacaksınız, risk analizi yapacaksınız ve bu sistem üzerinden sistemi izleyeceksiniz, gözetleyeceksiniz. 2020’ye giden süreçte bizim iddiamız şu: Biz bu değişikliği yapıyoruz, bir kısım vergiden vazgeçiyoruz doğru ama 2020 yılına kadar o vergi idareyle alınır sözünü hayata geçirmek anlamında risk analizine ciddi bir yatırım yapıyoruz. Şu anda Yenimahalle’de çok büyük bir merkezi... Hazır bir binamız var orada, aslında eğitim merkezi olarak planlamıştık ama bana göre şu anda Türkiye’nin ihtiyacı olan bence bu risk analiz merkezi, yaklaşık 60 bin metrekare kapalı alanı olan bir merkez. Burada yaklaşık 2 bin kişiyi sadece ve sadece risk analizi yapmak amacıyla istihdam edeceğiz. Çok ciddi anlamda Gelir İdaresinin mevcut üçüncü kaynaklardan aldığı verileri genişleteceğiz. Bakın, Defter-Beyan Sistemi’ne geçtik farkındasınızdır, Defter-Beyan Sistemi’ni yaygınlaştıracamız, e-fatura, e-arşiv uygulamalarını yaygınlaştıracamız. Yeminli mali müşavirler ve serbest muhasebeci mali müşavirleri yeni sistemde çok daha yoğun bir şekilde kullanacağız. Sadece nihai aşamada değil, önleyici denetim anlamında da kullanacağız gerek SMMM’ler gerek YMM’ler burada daha fazla rol ve sorumluluk üstlenecek. Gelir İdaresi başkanlıklarında ve Vergi Denetim Kurulunda yatırım yapacağız. Dolayısıyla bugün sahte belge gerçeği var, bugün sahte belge konusunda mükemmel noktalarda değiliz, bizim amacımız bu kadar kolaylaştırıcı bir sistemle bunu daha da büyötmek ve iştahı kabartmak değil, tam tersine getirdiğimiz düzenlemelerle bunun olabildiğince az olmasını sağlamak olacak.

Bizim katma değer vergisi veya dolaylı vergilerdeki tahsilatın uluslararası karşılaştırmalarda geri sıralarda değil. Bakın, mal ve hizmet üzerinden alınan vergilerin millî gelire oranı olarak OECD ortalaması yüz 11, Türkiye’de bu oran 11,1. Yani biz mal ve hizmet üzerinden alınan ÖTV ve KDV’de ne OECD’nin çok üzerindeyiz -bazı arkadaşlarımız iddia etti çok KDV, çok ÖTV alıyorsunuz diye- ne de OECD’nin çok altındayız, ortalamasının aynısıyız.

Hep diyorsunuz ya mesela “Çok istisna uyguluyorsunuz.” Bütün ölkelerde indirimler, istisnalar, oran indirimleri var. Biz de Türkiye’de ekonomik ve sosyal amaçlar güderek indirim ve istisnalar getirmişiz, bu doğal. Bunların verimliliği tartışılmalı, beklenen faydayı sağlayıp sağlamadığı tartışılmalı. Bu çalışmayı yaparken KDV reformu dedik ama bu çalışmayı yaparken bunları da yaptık. Her birisiyle ilgili tek tek analiz çalışmaları yapıldı, şu andaki birçok yani önemli bir yekûn tutan istisnaların aslında diğer ölkelerde de benzer şekilde olduğunu görüyoruz. O açıdan bizim istisnalarımız diğer ölkelere göre yani diğer ölkelerden çok daha geniş değil, daha dar olduğunu bile iddia edebilirim. Yani bugün Avrupa ölkelerindeki indirimli olan uygulamalarına bakın, istisna uygulamalarına bakın, özellikle sosyal alanlarda bizden daha geniş. Dolayısıyla burada bir reformun istisna bağlamı unutuldu mu? Açık, böyle bir çalışmada hayır unutmadık. Şunu da söyleyeyim, biz bu çalışmayı iki aşamalı olarak planlanmıştık. Birinci aşama yasal düzenleme çalışması -onu bitirdik, şimdi huzurlarınıza getirdik- ikinci aşamamız oran çalışması. Şu anda Gelir İdaresi Başkanlığımız ile Gelir Politikaları Genel Müdürlüğümüz birlikte indirimli oran uyguladığımız bütün uygulamaları yani yüzde 1 ve 8 olarak yaptığımız bütün uygulamaları gözden geçiriyorlar. Bu indirimli oran uygulamalarından gerçekten beklenen amacı sağlamadıklarıyla ilgili de düzenleme yapacağız. Bakın, ben şuna katılıyorum, ben de

aynı kanaatteyim, Sayın Bakanımız da ifade ettiler: İndirimli oran uygulamaları ile istisna uygulamaları aslında sistemi bozan uygulamalardır, katma değer vergisi uygulamasının doğasına ters uygulamalardır çünkü bu zincir öyle bir zincir ki hiçbir aşamasının koparılması lazım. Burada eğer devlet sosyal veya ekonomik bir amaçla bir amaç, imkân sağlamak istiyorsa bunu nakit teşviklerle vermeli ve katma değer vergisinde indirimden uzak durulmalı, katma değer vergisinde istisnadan uzak durulmalı. Herhangi bir sosyal ve ekonomik amaç güderek bir sosyal kesime bir imkân sağlıyorsanız onu nakit yapmalısınız. Bunu nerede gördük en son? Yem ve gübrede gördük. Yem ve gübrede gittik, katma değer vergisi oranlarını sıfır yaptık, istisna yaptık. Ne oldu? Söylüyoruz, o zaman da söyledim, nakit teşvik verseydik belki de farklı bir netice olacak. O açıdan farklı bakmıyoruz. Yani burada katma değer vergisinde istisnalardan çok uzak durmak lazım, indirimlerden çok uzak durmak lazım ama bu çalışmalarımızın bir parçası olarak indirimlerle ilgili ayrıca çalışıyoruz. Bu konuyla ilgili çalışmalarımızı birkaç ay içinde tamamlayacağız, bununla ilgili de çalışmalarımızı Bakanlar Kuruluna getireceğiz. Bizim iki aşamalı bir hedefimiz var: 1 Ocak 2019'a kadar yapacaklarımız var çünkü 1 Ocak 2019'da indirim ve iadede yeni bir sisteme geçiyoruz, o aşamaya kadar yapmamız gerekenler var, bir de 1 Ocak 2020'ye kadar yapmamız gerekenler var. Bunları kendimize uygulama hedefleri olarak belirledik. Buradaki amacımız şu: Yeni vergiler koyarak vazgeçtiğimiz bu vergiyi tahsil etmek yerine... Yani şöyle söyleyeyim: Burada bir mali disiplinden vazgeçme söz konusu değil, burada aşırı bir iyi niyetlilik de söz konusu değil. Biz şunu söylüyoruz: İdarenin alacağı tedbirlerle, yapacağı uygulamalarla bu reformun getirmiş olduğu maliyetin bir kısmını karşılamak mümkün. Gerek bu alandaki kayıt dışılığın üzerine gidilmesiyle gerek sahte ve muhteviyat itibarıyla belgelerle ilgili mücadelede daha etkin hareket edilmesiyle gerek idari uygulamalarda yapacağımız -vergi güvenlik müesseselerimiz var- vergi güvenlik müesseselerinde yapacağımız değişikliklerle biz bunun net maliyetinin 9 milyar lirada kalacağını düşünüyoruz. Yani bir vergiden vazgeçeceğiz ama alacağımız tedbirlerle bunun net etkisi 9 milyar lira olacak. Ama şunu da düşünüyoruz, teori bize şunu gösteriyor: Eğer siz ekonomide bir kaynağı belli bir oranda, belli bir amaçta bırakıyorsanız, o kaynak ekonomide oluşturduğu çarpan etkisiyle aslında tekrar vergi gelirlerine bir kısım olarak dönüyor. Biz inanıyoruz ki bu düzenleme ifade ettiğim bu hususlar çerçevesinde orta ve uzun vadede Türkiye ekonomisine çok ciddi bir güç olacak veya ekonominin şu anda ayağındaki prangayı sökecek yani bizim firmalarımızın üzerindeki, ayağındaki bu prangayı biz sökeceğiz. Dolayısıyla hani diyorsunuz ya "Ekonomi üzerinde ne etki yapacak canım?" Burada orta ve uzun vadede katma değer vergisi sisteminden kaynaklı bu yapısal sorunu açacağız, bunun oluşturduğu kayıtlılık, bunun oluşturduğu verimlilik artışı, bunun oluşturduğu kaynak kullanımında kamu-özel optimumunda bize fayda sağlayacak ve bu yolla da biz burada uzun vadede ekonominin toplam etkisi bakımından baktığım zaman kazanan olacağız, kaybeden olmayacağız. Onu da özellikle söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, maddelerde de hepsini zaten görüşeceğiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Birkaç konum kaldı Sayın Başkan.

Hasılat KDV konusunda, doğru, küçük işletmeler için kolaylaştırıcı bir düzenleme yapıyoruz ama şuna dikkat çekeyim: Bir götürü vergileme yapmıyoruz, bu düzenleme seçimlerlik bir hak. Bütün işletmeler için geçerli olmayacak, Bakanlar Kurulunca belirlenen sektörlerde olacak. Aslında genel yaklaşımım, bu sektörler daha çok hizmet sektörleri olacak. Bu sektörlerin ortak özelliği genellikle giderleri belgelemekte veya indirim KDV'yi üretmekte zorlandığı için aslında başka yerlerden farklı yollarla belge almak zorunda kalan işletmeler. Yani bazen diyoruz, her şey kâğıt üzerinde, defter üzerinde güzel gözüküyor da hayatın gerçekleri tam da öyle olmuyor. Burada, bir noktada aslında, sahte ve muhteviyat itibarıyla yanıltıcı belge kullanımının yaygın olduğu sektörlerde işletmeleri bu belgeleri toplamaktan uzaklaştırıp efektif, aslında beklenen KDV oranına yakın bir oranda bir KDV tahsilatına getirmek. Yani işletmeler şunu talep ediyorlar, sektörün ismini söylemeyeyim de: Biz diyelim ki 118 lira alıyoruz,

aslında giderlerimize göre de indirim KDV'miz diyelim ki 4-5 ama aradığını belgeleyemiyoruz, o zaman da belge almak için başka yerlere gidiyoruz. Burada efektif vergi oranı aslında diyelim ki yüzde 5 olsa -işin gerçeği bu- biz bunu ödemeye razıyız. Bu, şunu engellemiyor veya şunu aramamamızı gerektirmiyor: Belgeyi yine aramak zorunda çünkü belge düzenine ilişkin kurallardan ari tutmuyoruz. Her mal ve hizmet alımında bu mükellef de belgesini almak zorunda -Vergi Usul Kanunu'nun belge almayla ilgili sorumlulukları devam ediyor- artı, belge sadece KDV indirimde kullanılmıyor, gider indiriminde de kullanılıyor. Dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi bakımından da belgeyi arayacak ama "Bugün piyasada sahte ve muhteviyat itibarıyla yanıltıcı belge konusu en fazla hangi kanun bakımından belli bir talep görüyor?" dediğiniz zaman Katma Değer Vergisi Kanunu'ndan görüyor. Biz bu konuda ciddi anlamda tedbirler alacağız, onu söyleyeyim.

Sayın Başkanım, çok şeyim var ama maddelerde söyleyeyim uygun görürseniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunu söyleyeyim, bunu bitireyim, bunu beklediklerini biliyorum: Şu anda yaklaşık 167 milyar lira olduğunu söylediğim katma değer vergisi sonraki döneme devreden. Şu konuda söyleyeyim de bir yanlış anlaşılma var: 167 milyar lira olarak ifade ettiğimiz katma değer vergisi mükelleflerin incelemeleri tamamlanmış, iade edilmesi gereken bir alacağı değil, sadece ve sadece indirim olarak beyannamede gösterilen bir tutar. İncelemeye tabi tutulsa zaten bunun bir kısmının aslında indirim konusu yapılmadığı da görülecek.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kamu kurumları da var, değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Kamu da var; kamu, özel sektör toplam 167 milyar lira. Ama şöyle oluyor bazen, şu yanlış anlamayı engellemek lazım: Sanki bu, mükelleflerin bugün almaları gereken bir tutar; bu değil aslında. İkinci olarak, bu tutar donuk bir tutar değil. Bugün 167 milyar lira olan tutarın bir kısmını işletmeler -bu, 31/12/2017 tarihindeki tutar- 2018 yılı içerisindeki satışlarıyla aslında alacaklar zaten, dönüyor yani. Burada sorun, dönen sistem sürekli büyüyor, büyük halka meydana geliyor. Şu anda o donuk yani "31/12/2017 tarihi itibarıyla oluşan 167 milyar lira tutar içerisinde 1 milyon ve üzeri kaç işletmenin alacağı vardır?" dediğimde, 16.150 işletmenin KDV iade alacağı 1 milyonun üzerinde. 500 binle...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bu işletmelerin sektörel dağılımı var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dağıttım onu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar, dağıttık, Komisyona verdik, size dağıttılar onu.

Dolayısıyla 16.150 işletmenin alacağı 1 milyon TL'nin üzerinde. 500 bin ile 1 milyon arası devreden KDV'si olan işletme sayısı 19.309, 250 bin ile 500 bin lira arasında olan işletme sayısı 37.555, 100 bin ile 250 bin lira arasında devreden KDV'si olan işletme sayısı 88.129 -ben size dağıtacağım bu tabloyu- 50 bin ile 100 bin arası devreden KDV'si olan işletme sayısı 102.435, 10 bin ile 50 bin lira arası devreden KDV'si olan işletme sayısı 405.658, 10 bin liranın altında olan işletme sayısı 1 milyon 245 bin 330. Mesela, 10 bin liranın altında olan işletmeler muhtemelen belki önümüzdeki aylarda bu 10 bin liranın altında olanı zaten satışlarıyla alabilecek. Bunu arkadaşlar çoğaltsınlar, size dağıtalım -sektörleri dağıttık, alacak tutarlarını dağıttık- burada görülecek zaten, kamunun da alacağı var. Bakın, söyleyeyim, burada, kamunun içerisinde, devreden KDV'si en büyük olan belki de belediyeler ama bakın, orada bir sorun var: Normalde katma değer vergisi iktisadi, ticari, sınai kapsamda yürütülen faaliyetlerin KDV'sidir, değil mi? Ama Türkiye'de bizim belediyelerimizin uygulaması şöyle: Belediyenin bir

iktisadi işletmesi olduğunu düşünelim. İktisadi işletmenin faaliyetleriyle sınırlı olmak üzere indirim KDV yapması çünkü iktisadi işletmenin bütün satışlarıyla ilgili alışlarının KDV'sini indirim konusu yapması lazım. Hâlbuki bizim belediyelerimiz, belediyenin bütün alışlarını indirim KDV yapıyor. Yani bugün -diyelim ki- belediyenin hizmet binasının elektrik parasının KDV'sini indirim konusu yapıyor. Normalde, bugünkü kanun karşısında dahi, aslında bu KDV indirilebilir KDV değil. Bugüne kadar nasıl olsa devreden KDV iade edilmezdi ya, bu konunun üzerine hiç gidilmemiş. Bakın, bu kanunda bir düzenleme getiriyoruz, belediyelere özel değil, tüm kamu kurumları için; bundan sonra kamu kurumları KDV mükellefi olacaklarsa eğer sadece iktisadi işletmelerine ilişkin indirim KDV'lerini indirim yazabilirler, yoksa mükellefiyeti belediye adına yapıp bütün KDV'leri indirim konusu yapamazlar. İşin doğası zaten bu. Normalde de böyle olması gereken uygulamayı yasada açık bir şekilde tarif ediyoruz. O açıdan, bakın, indirim KDV olarak -167 milyar lirayı, ben böyle kalem, kalem aşağı geldiğim zaman- bu meseleyi yakın bir zaman içerisinde çözeceğimizi de söyleyebilirim.

Teşekkür ederim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Son bir cümle: Yani burada Sayın Kuşoğlu “2017 yılında dâhilde alınan KDV’yle ilgili niye hedefinizi tutturamadınız?” dedi de. Bütçe hedefi 57 milyar, Orta Vadeli Program’da öngördüğümüz rakam 54,3 milyar lira, gerçekleşme 55,6 milyar lira ama Sayın Kuşoğlu, biz bütçeyi yaptıktan sonra, 2017 yılı başında ekonomide canlanmayı sağlamak için vergi teşvikleri getirdik, katma değer vergisi teşvikleri getirdik; onun etkisi 3,1 milyar lira. Aslında, biz 2017 yılının sonunda vazgeçtiğimiz vergileri eklediğimde 58 milyar lira, sadece teşvik nedeniyle topladığımız vergileri dâhil ettiğimizde oluyor. Bir de başka bir şey yaptık: 2017 yılı içerisinde – hatırlarsanız- bu Komisyondan geçti, ben anlattım, ihracatçılara yapılan iadeleri kolaylaştırdık. Bakın, 2016 yılında KDV iadesi 37 milyar lira yapılmış, 2017 yılında yapılan KDV iadesi 51 milyar lira. Biliyorsunuz, dâhilde alınan KDV, ihracat iadeleri düşürüldükten sonraki KDV’dir. Dolayısıyla biz ihracat iadelerini ne kadar artırmışız? 14 milyar lira artırmışız. Yani KDV’de daha fazla iade yapıyorum, KDV’lerden vazgeçiyorum, topladığım vergi 55 milyar lira. Yani, aslında biz 2017 yılında KDV’de de bütçe hedefinin üzerindeyiz. 2016 yılında cari dönem tahakkuk tahsilat oranı dâhilde alınan KDV’de 70,2; 2017 yılında 81,2.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Vergi iadeleri...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dâhil.

2016 yılında toplam cari dönem vergi gelirleri tahakkuk tahsilat oranı 87,1; 2017 yılında 93,4. Yani biz 2017 yılında iyi iş yaptık.

Sayın Paylan’ın söylediğinin aksine, ekonominin çarklarını döndürecek şekilde, öyle ekonomiye narkoz falan değil, ekonomiyi uyuşturma değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Morfin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ekonominin ihtiyacı olan teşvikleri verdik, destekleri verdik; bu çarpan etkisiyle ekonomi katlandı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yan etkileridir o.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, Sayın Paylan, 2017 yılı başında sosyal güvenlik primlerini dokuz ay erteledik. Dokuz ay sonra biz o sosyal güvenlik primlerini önceki yıllardan daha fazla topladık, biliyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2017 yılı başında bunu yapmasaydı o onu toplayamazdı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz TÜRMOB Başkanından görüş alalım.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI A. MASİS YONTAN – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri, saygıdeğer katılımcılar; hepinizi Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği adına saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Biz de ülke çapında 4.750 yeminli mali müşavir, 105 bin serbest muhasebeci mali müşavir olarak görev yapmaktayız. Ayrıca, içimizden çıkan 16.500 bağımsız denetçimiz vardır. Bizim bu iki meslek grubumuz birbirine alternatif meslek grupları değil.

Getirilen katma değer tasarısı, bazı maddeleriyle gerçekten bir reform niteliğindedir. Özellikle birikmiş olan katma değerın mükelleflere iadesi, mükellefler için bir finansmandır. Dolayısıyla bu finansmanın zamanında iade edilmesiyle birlikte ekonomiye de canlılık kazandıracağını düşünüyoruz. Maliye Bakanlığı bu yasayla neyi amaçlıyorsa biz meslek mensupları olarak bunun gerçekleşmesi için çalışıyoruz, çalışacağız.

Yapılan bu yeni düzenlemeyle ilgili yalnız bir şey istirham ediyoruz: Meslektaşlarımızın hak ve hukuklarının korunmasını mutlaka istiyoruz. Hak ve hukuk korunmalıdır. Bu anlamda, biraz önce sayın milletvekillerimiz tarafından da gündeme getirilen, özellikle şüpheli ticari alacaklarla ilgili -ki gelir vergisi bunlarda da bu bir sorundur- sorunun orada da çözülmesi lazım. Bu sorunun yine serbest meslek erbaplarına da tanınması yönünde 256'ncı maddede bir düzenleme yapılması, yine serbest mesleğin tahsilat esasına değil, tahakkuk esasına bağlanması da bir talebimizdir. Şimdi, bildiğiniz gibi serbest meslek hizmetleri tahsil esasına bağlı ancak katma değer tahakkuk esasına bağlı yani hizmeti verdiğiniz anda parayı almanız bile katma değeri belli etmeniz lazım. Bunun kaldırılması, tamamen tahsilat esasına bağlanması veyahahut da ikisinin de tahakkuk esasına bağlanması, bu konuda yardımlarınızı bekliyoruz.

Yine, 29'uncu maddeye eklenen (4)'üncü fıkrayla gerçekten de şüpheli alacakların, bu nedenle tahsil edilmeyenlerin KDV'den istisna edilmesi doğrudur ve yerindedir. Bunun diğer serbest meslek erbaplarına da tanınmasını istiyoruz ve tabii bu şüpheli alacakların -biraz önce sayın milletvekilimle konuşuyorduk- zaman aşımına bağlanması lazım çünkü incelemelerde çok tenkit konusu yapılıyor. Oysa alınmamıştır, alınmadığı zaman, yirmi sene bu iş bekletilmez.

Evet, bu yasayı destekliyoruz, bazı yerleri dediğim gibi reform niteliğindedir. Sözü çok uzatmadan bu yasanın ülkemize gerçekten yarar sağlamasını diliyorum. Bakın, şöyle bir rakam vereyim: 1989 yılında meslek yasası olmadığı zaman gayrisafi milli hasıla içinde gelir vergisinin payı 13,3'tü; geçen sene gelir vergisi payı yüzde 25. Burada serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler yadsınamaz dolayısıyla biz önemliyiz, önemli olduğumuzu Sayın Bakan da takdir ediyor, bu yönde de teşekkür ediyorum. Bu düzenlemeyi yüce Meclisin takdirine bırakıyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sağ olun.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanın sözleri üzerine söz aldım.

Sayın Bakan, siz konuya bir Maliye Bakanı olarak tabii ki yaklaşacaksınız ama önceliği sanki konuşmanızda mükelleflere vermiş gibi bir ifade kullandınız ama sonuç olarak da o 167 milyarın aslında gerçek alacak olmadığını, zaman içerisinde eritileceğini, basına intikal ettirildiği gibi, basındaki algı gibi, kamuoyundaki algı gibi üç ay içerisinde falan ödenmeyeceğini de ifade ettiniz. Katma değer vergisiyle ilgili olarak bir sorun var.

Önce şu söylediğiniz konuya cevap vereyim. Bu sizin bülteniniz, bütün vergilerle ilgili olarak 2017 için bütçe hedefleri ve gerçekleştirmeler var, katma değer vergisiyle ilgili olarak da aynı şekilde, bütçe hedefidir, revize değil. “Bu tutar, 2017 yılı Bütçe Kanunu (B) cetvelinde tahmin edilen gelir hedefidir.” diyor katma değer vergisi için. Bütçe hedefinin altındasınız KDV için. Af kanunu sırasında da en fazla tahsil edemediğiniz vergilerin başında gelenin KDV olduğunu da hatırlıyorum, rakamı yanlış söylememek için ifade etmeyeyim ama KDV’yle ilgili olarak tahsilatınız çok çok düşüktü, KDV’yle ilgili olarak sıkıntı vardı. Şimdi, siz bir taraftan KDV tahsil edemiyorsunuz, diğer taraftan iade yapamıyorsunuz, böyle bir durumdayız katma değer vergisinde. Hâlbuki KDV konulduğu zaman esas amaç hem çağdaş bir verginin gelmesi hem de otomatik bir stabilizatör gibi zincirleme olarak menşesinden tüketiciye kadar bir kayıt sistemi oluşturmasıydı hedeflerden bir tanesi, bunun gerçekleşmesi lazım. Şunu söyleyebilseydiniz, bakın, değerli meslektaşınız da diyor ki: “Bu reform niteliğindedir.” “Nedir?” “İadelerin yapılması.” Çok önemli bir konu ama reform niteliğinde olabilmesi için mesela şunu söyleseydiniz: Ben oranları düşürüyorum, oranları KDV’de yüzde 18’in altına düşürüyorum, yüzde 10 yapacağım ama yaygınlaştıracam. Demin, Sayın Temizel dedi ki: “Benim Defterdarlığım dönemimde, çok iyi hatırlıyorum, 1 milyon 400 bin küsur –rakamı da tam vermişti- KDV mükellefi vardı İstanbul’da.” Şimdi ne kadar var, biliyor musunuz? 765 bin, yarı yarıya düşmüş. O zaman 1 milyon 400 küsur bin -438 bin dediniz galiba, değil mi?- şimdi 765 bine düşmüş. Bakın, katma değer vergisi mükellef sayısı azalıyor, artması lazım. 2017’de bizim millî gelirimiz...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Hayır, o oranlar 1,5 milyon. 10 bin liraya kadar olan 800 bin kişi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2,5 milyon KDV mükellefi var, İstanbul’dan bahsediyoruz. 1 milyon 400 bin küsurdan şu anda 765 bine düşmüş. Onu söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sermaye Anadolu’ya yaygınlaşmış Sayın Kuşoğlu, siz onu fark etmemişsiniz. Yani bir yerde azalıyor, başka bir yere gidiyor.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, ben bir şey soracaksınız zannettim ama siz yeniden bir giriş yaptınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Konuşmayalım mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Yok, konuşuyorsunuz zaten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Niye kızılıyorsunuz?

BAŞKAN – Ben mi kızılıyorum?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Buldun yumuşacık adamı, böyle söylüyorsun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “2017’de millî gelir 3 trilyon lira, rekor kırıldı.” diye övünüyorsunuz, 50 milyar liralık bir katma değer vergisinden bahsediyoruz. Bu makul bir rakam mıdır? Bu rakam makul değildir. Toplamada ve iadede sıkıntı var. Eğer reform niteliğinde olacaksa bu sıkıntıyı gidermesi lazım, kayıt dışılıkla ilgili çözümler getirebilmesi lazım Sayın Bakanım, bu taraflarıyla uğraşmanız lazım. Maddeler sırasında özellikle bunlara değineceğim.

Vergi kanunla konulur, idare tarafından alınır; alacaksınız, almasını bileceksiniz, biz de hatta burada muhalefet olarak diyeceğiz ki: “Ya, bu kadar almayın, bu kadar üzerine gitmeyin.” Siz önce almasını bilin, biz o muhalefeti yaparız ama siz o tarafını yapın lütfen.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Paylan, siz de bir şey mi söylemek istiyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Elbette söz istiyorum.

BAŞKAN – Neden “elbette” yani? Konuşmalar tamamlandı, ben “Bir soru mu soracaksınız?” diye...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bakın, ben dedim ki: KDV bir tüketim vergisi ve 80 milyonu ilgilendiriyor, yüzde yüzü ilgilendiriyor KDV. Tekrar dedim ki: Bu maddeler yüzde biri ilgilendiriyor. Ben iyimser söylemişim, sizin verdiğiniz rakamlara göre yüzde biri değil, binde bir ilgilendiriyor yani altı üstü 10 bin, 20 bin, 30 bin yatırımcıyı ilgilendiriyor. Siz de zaten dediniz ki: “Eli taşın altında olan yatırımcılar.” Ya, eli taşın altında olan yatırımcılar da 80 milyon, KDV ödüyor. Tüketim vergisidir KDV sonuç olarak. Eli taşın altında olan yatırımcılar değil ki elbette onların alacağı varsa düzenlenir ama geniş kesimlere dönük... Şunu diyemediniz mesela: “Ben, işçilerin KDV yükünü şu kadar azaltıyorum, emeklinin KDV yükünü bu kadar azaltıyorum, memurların KDV yükü bu kadar azalacak ey vatandaşlar, ey 80 milyon vatandaşım!” diyemediniz çünkü binde bir ilgilendiriyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, benim ne deyip neyi diyemediğimi bırak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hatta ve hatta, bakın, hemen örnek vereyim: Üçüncü havaalanı yatırımı yapılıyor, değil mi? Cengiz-Kolin-Limak bunu yapıyor. Ne yapacak?

BAŞKAN – Ama siz onu demin de iddia ettiniz, Sayın Bakan da öyle olmadığını söyledi, siz şimdi bir daha söylüyorsunuz. Bunun sonu yok ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır...

Şunu söylüyorum: 7 milyar dolarlık yatırım yapacak. Yani ne yapar? İşte 20-25 milyar TL. Ne yapar bunun KDV’si? 4-5 milyar TL KDV alacağı var. Ne olacak bu madde geçince, biliyor musunuz? Gidecekler Sayın Bakanın kapısına “Ya, sıkıştık işte. Şöyle, böyle 5 milyar lira KDV alacağımız var, hadi bunu geçirin.” İnşaatçılar işte, alacakları burada, belli. Yani bu anlamda, belki 50 kişiye, 100 kişiye özel düzenleme yapılacak burada.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, anlaşılmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitireyim.

Bir şeye cevap vermedi Sayın Bakan, onu da hatırlatmak istiyorum.

Sayın Bakan, burada yürürlük tarihiyle ilgili bir soru sormuştum, “1/1/2019” olarak geçiyor, siz etki analizine “2020” olarak geçirdiniz. İkincisi: Nasıl finanse edileceğine dair hiçbir şey söylemediniz. Bakın, bir bütçe açığı öngörüyorsunuz, genişlemeci bir politika öne koyuyorsunuz. Ya vergi alacaksınız ya borç alacaksınız, başka bir yolu yok bunun. Ya 80 kişiye verip 80 milyondan borç alacaksınız ya da bunun karşılığında vergi alacaksınız. Bunu söyleyin Sayın Bakan, açıklayın, vereceğiniz şeyin

karşılığını nasıl finanse edeceksiniz? Daha fazla faiz, daha enflasyon, daha fazla vergi mi, daha fazla borç mu, bunları açıklayın. Bir de “1/1/2019” yürürlük tarihini niye etki analizine 2020 yılına koydunuz, bunu da açıklayın Sayın Bakan. Yüzde 1, binde 1 meselesini de bir duyalım sizden.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, son cümlelerinizi alayım, başkasına söz verelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğrudan Sayın Paylan’ı hedef alarak söylüyorum.

Sayın Paylan, eleştiriler yapıyorsunuz, buna saygı duyuyorum, onlara cevaplar da veriyorum ama buna rağmen, verdiğim cevapları hiç sayarak, duymazlıktan gelerek yani böyle emme basma tulumba gibi aynı şeyi tekrar tekrar söylüyorsunuz. Ayıp! Şöyle ayıp: Ya, anlatıyorum. Şimdi, ben biliyorum, Genel Kurula ineceğiz, Genel Kurulda kürsüye çıkacaksınız, şurada yaptığınızı gene yapacaksınız. Ayıp ya! Siyaseti, eleştiriyi yapalım ama bakın, izah ettiklerim...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye ayıp Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar, bir dakika ya...

“Yüzde bir” diyorsun, ben bunun niye yüzde birle ilgili olmadığını söylüyorum, buna rağmen, bunlar hiç yokmuş gibi burada açıklamalar yapıyorsun. Bu doğru bir yaklaşım değil.

Bakın, çok güzel eleştiriler var, teşekkür ediyorum ama ben de burada boğazımı yırttım ve bunları izah ettim, açıkladım. Bari, en azından, bu açıklamaların çerçevesinde şunları ilave diyebilirsiniz ama hiç konuşmamışım gibi bir tarz geliştirdiniz, onu artık yani...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum, anlaşılmıştır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Devam ediyorum, cevap vereceğim.

Bir: Bu tasarı, yeni dönemdeki iade sistemi 1 Ocak 2019’dan sonra verilecek beyannamelerle başlıyor, on iki aylık dönemde indirim konusu yapılamayan katma değer vergisinin on üçüncü dönemde iadesini öngörüyor. Bu nedenle, bizim etki analizi raporumuzda gelecek maliyetin ilk defa 2020 yılında olduğunu söylememiz bundan dolayıdır.

BAŞKAN – On üçüncü ayda müracaatına imkân veriyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, müracaatına...

Dolayısıyla, özel olarak orada bir kaydırma gibi bir düşünce yok.

Demin yine konuşmamda söyledim, yine dinlememişsiniz, bir de bana diyorsunuz ki: “Beni dinle.” Dedim ki: “Biz burada, evet, vergi yükünün azalmasına imkân sağlıyoruz, bunun bir kısmını kayıt dışı ekonomiyle mücadele ederek, bir kısmını oran çalışmalarıyla telafi edeceğiz ama netice itibarıyla, bu bütçe dengesine de bu şekilde yansıtılacak.” Bu genişlemeci bir maliye politikası mıdır yoksa aslında ekonominin orta ve uzun vadede çarpan etkisi nedeniyle ekonomiye sağlayacağı fayda nedeniyle aslında, mali disipline uygun bir yaklaşım mıdır, onu siz takdir edin. Bizim bütçe disiplini konusunda veya genişleyici kamu maliyesi konusundaki duruşumuz sözden ibaret değil. On altı yıldır bu ülkede bütçe yapıyoruz ve bütçe uyguluyoruz, o açıdan da herhangi bir sorun yok.

Sayın Kuşoğlu, polemik yapmak istemiyorum, sözlerimin her birisi tane tane bellidir. Bütçede öngörülen rakam bu, orta vadeli programdaki rakam bu, gerçekleşme bu ama gerçekleşmenin arkasındaki faktörler: Bir, iadeleri hızlandırdık, bilerek hızlandırdık ekonomiye destek olmak için. İki, bir kısım KDV’den vazgeçtik ekonomi canlansın diye. Dolayısıyla bunu söyledim. Sizin söylediğiniz şu: “Beceremediniz, toplayamadınız, yapamadınız.” Değil, Sayın Kuşoğlu. Kim toplayamamış, kim becerememiş, kim yapamamış? Toplamışız, oranlar belli, tahakkuk tahsilat oranları belli. “Becerememişsiniz.” Nereden becerememişiz? Şimdi, görürsünüz ki sanki 2002 yılında biz bu sistemi

devraldığımızda katma değer vergisi tahakkuk tahsilat oranları 1999 yılında yüzde 99,5'ti, biriken katma değer vergisi 5 milyar liraydı. Bunların hepsini siz de benden daha iyi biliyorsunuz da -yani şimdi hoşunuza da gidiyor- bu açıklamaları bana yaptırmak zorunda bırakıyorsunuz, yapmayın.

Sayın Bakanımızın VEDOP'la ilgili çalışmalarını her zaman söylüyoruz, 2002 sonrası dönemde Gelir İdaresi Başkanlığının bu alandaki devam eden yatırımlarını söylüyoruz. Bugün Gelir İdaresi Başkanlığı her geçen gün idari kapasitesi daha genişleyen bir şey, onun için bir acizlik yok, bir başarısızlık yok. "Başarı var." da demiyorum ya. Bu başarıyı kim takdir edecek? Siz de değil, ben de değil, millet, millet. Siyasetin kuralı, millet karar verir.

O açıdan, lütfen burada yaptığımız değerlendirmelerde... Getirdiğimiz önerileri göklere çıkarmıyorum, getirdiğimiz öneriler sihirli formül demiyorum. Bana piyasa ne dediyse ben onu getirdim, ekonomi ne dediyse onu getirdim, vatandaş ne dediyse onu getirdim. Şimdi konuşuyor Sayın Paylan... Esnaf odalarına gittim, esnaf odalarına -sen tabii uğramazsın öyle yerlere- esnaf odalarına gittim, esnaf odası bana dedi ki: "Sayın Bakanım ya şu devreden KDV'den muztaribiz." Senin için 10 bin liranın kıymeti yok ama benim esnafım için 10 bin lira önemli bir para, onun kira parası. Kusura bakmayın, vatandaşla bu kadar alay etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Son olarak bir Sayın Demiröz'e bir söz vereceğim ama ondan sonra başka kimseye söz vermeyeceğim.

Buyurunuz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu meslekte aşağı yukarı 1975 yılından beri hizmet veren bir kardeşiniz olarak son söz benim olsun. Kırk üç sene mi oldu?

Öncelikle, Mevlüt Bey yok, katkıları büyük olacak, hayırlı olsun diyorum. Emin Bey, siz iletirsiniz.

Maliye teşkilatı olarak hepinizi kutluyorum, çok güzel, reform niteliğinde bir yasa tasarısı getirmişsiniz, tebrik ediyorum bütün meslektaşlar adına.

Doğrusu, sayın muhalefet vekilim seçim hazırlığı falan diyor ama muhalefet olarak zaten seçimden kaçmamanız lazım. Seçimin ne kadar erken olması sizin için bir avantaj. O nedenle, seçim konusunda hiç endişelenmeyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Biz doğru düzgün bir ülke devralmak istiyoruz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – CHP için de aynı, ne kadar erken olursa sizin avantajınıza. Onun için bu yönden siz şanslısınız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Erken seçim mi var yani?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Hayır, demiyorum, olsa bile bunu sizin faydalı görmemiz lazım.

Yatırım, üretim ve ihracat açısından büyük bir avantaj sağlayacak bu yasanın hayırlı olmasını diliyorum.

Tabii, burada iadeler en büyük konu. Benim istihdamım, meslek mensubu olarak -aşağı yukarı 105 bin serbest muhasebeci ve 5 bine yakın yakın yeminli mali müşavir var- muhasebecilikten gelen bir kardeşiniz olarak, mesleğimiz 1989 yılından bugüne kadar bir ivme kaydetmiş durumda, bir noktaya gelmiş. Bugün avukatlar aynı avantajı sağlayamadılar, maalesef bir sistem kuramadılar. Onun için bu mesleğin dinamiklerini değiştirmeyecek şekilde mutlak suretle serbest muhasebeci, mali müşavir

arkadaşlardan da yararlanmamız gerektiğini ifade ediyorum ama kuralları belli, zaten 2 bin yetkili arkadaş alacaksınız, onların da Risk Analiz Merkezinde eğitimlerini iyi yaptırmak lazım; faydalanmak için onları önce bir eğitmek lazım, daha sonra da onlardan yararlanmamız lazım.

Bu nedenle getirilen şeyler, yasayla iade... Bizim bilançoda biliyorsunuz, devreden KDV kısa vadeli alacaklar arasında gözükmüyor yani bu bir alacak. O nedenle, onun bir an önce işletmelere verilip yatırıma dönüşmesini ve bunun üretim ve istihdamı da hızlandıracağını ben ümit ediyorum.

Hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli üyeler, tasarının geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin (5) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu Kanunun uygulanmasında arsa karşılığı inşaat işlerinde; arsa sahibi tarafından konut veya işyerine karşılık müteahhide arsa payı teslimi, müteahhit tarafından arsa payına karşılık arsa sahibine konut veya işyeri teslimi yapılmış sayılır.”

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, birleşime 18.20'ye kadar on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.06

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.30

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNEY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 44'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

1'inci maddeyi okutmuştum.

Sayın Bakan, 1'inci madde üzerinde bir kısa açıklama alalım lütfen.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Uygun görürseniz Gelir İdaresi Başkanımız bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Sayın Ertürk, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Malumlarınız olduğu üzere, katma değer vergisinde verginin konusunu oluşturan şey kanunda yazılı işlemler. Bu işlemler de esas itibarıyla iki şekilde karşımıza çıkıyor: Teslim ve hizmet. Teslim ve hizmetin neler olduğu da kanunda detaylı bir şekilde belirtilmiş durumda. Kanun tasarısının 1'inci maddesinde, teslim sayılan hâllerden birisi olan trampanın aynı zamanda ülkemizde çok yaygın bir uygulama alanı olan kat karşılığı inşaat işlerini de kavradığına ilişkin bir düzenleme yapılmakta. Aynı zamanda bu belirlemeye, netleştirmeye ilaveten arsa sahibinin müteahhide arsanın tamamını değil de sadece payını, o inşaata tekabül eden payını verdiği burada netleştirilmekte. Müteahhidin de bu almış olduğu pay karşılığında da arsa sahibine konut veya iş yeri devri netleştirilmektedir. Bu anlamda önemli bir değişikliktir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi “teslim ve hizmet” dediniz, doğru. Şimdi kat karşılığı yapılan işlerde bu düzenlemeyi yapıyorsunuz ancak memlekette hep şöyle bir baskı var bu kentsel dönüşümün olması için veya yeniden yapıların yenilenmesi için: İşte, yeni imar artışları verilsin ki bu kat dönüşümleri olsun.

Şimdi, bu kat karşılığı yapılan işlerde sorun yok zaten çünkü orada KDV yok. Diyelim ki 5 katlı binada 10 daire var, 10 vatandaş binasını bir müteahhide veriyor, orada 8 kat imar veriliyor. Müteahhit orada 10 dairesini geri teslim ediyor vatandaşla. Ortada bir KDV yükü, herhangi bir yük yok vatandaşla dair. Burada bir tanımlama yapıyorsunuz, doğru bir düzenleme ancak biliyorsunuz şehirlerimiz ciddi bir imar yüküyle karşı karşıya ve bu imar yükünün artmaması anlamında imar artışı olmadan... Diyelim ki 10 dairede 10 vatandaş var, bunu bir müteahhide vermek istiyor. Biliyorsunuz, bu hizmet yani müteahhide diyor ki: “Sen bu binayı yap, 1 milyon lira karşılığında 10 daire bana ver.” Ama bu 1 milyon TL üzerinden 180 bin TL de sözleşmeye KDV yazmak zorunda. Ancak Kentsel Dönüşüm Yasası'nda biliyorsunuz şöyle der: “Kentsel dönüşümde her türlü harç ve vergi istisnadır.” Ancak bu ifade KDV Yasası'na dercedilmediği için siz diyorsunuz ki verdiğiniz görüşlerde: “Hayır,

arkadaş, benim KDV Yasamda böyle bir istisna yok, ben bu KDV'yi almak zorundayım.” Bu da kentsel dönüşümü yavaşlatan bir uygulamadır. Yani eğer ki kentlerimizi daha fazla imar yüküyle karşı karşıya bırakmak istemiyorsak, kentsel dönüşümü imar yükünü artırmadan teşvik etmek istiyorsak bu KDV istisnasını...

Ya, düşünün, bir vatandaş var, kat karşılığı veriyor, hiçbir yükü yok zaten, 10 kuruşluk bir yükü yok ama imar artışı yoksa vatandaş hem o binanın maliyetini ödüyor hem de üstüne bir de siz “Yüzde 18 KDV alacağım.” diyorsunuz. Burada haksız bir durum var ve her vatandaşın...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – İş yerlerinde yüzde 18.

RECAİ BERBER (Manisa) – Konutlarda yüzde 1 zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır. Şöyle: Biliyorsunuz, orada belli bir limit var.

BAŞKAN – Metrekareye bağlı arkadaşlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Metrekareye bağlı, eyvallah ama sonuç olarak şehirlerin oturmuş eski yerlerinde... Düşünün ki Ankara'nın Yenimahalle'sinde, şurada burada 100 metre karenin altında bir daire yok ve buraların dönüşmesi için o vatandaşın... Zaten eskiden beri orada oturanlar. İlla bunlar zengin olarak addedilemezler. Bayındırlık Bakanlığı belli bir limit koyarak o rakam eğer ki kentsel dönüşüm yasasında olduğu gibi bir istisnaya kavuşturulursa bu kentsel dönüşümü hızlandıran bir uygulama olur. Böyle bir önerim var. Bunu değerlendirmenizi istirham ediyorum Sayın Bakan. Bu olursa şehirlerimize yük vermeden, ilave imar yükü vermeden kentsel dönüşüm hızlanabilir diyorum. Düşünün ki 120 metrekare dahi olsa ilave imar olduğunda KDV yok. “Artı 2 kat ver.” diye belediyelere gidiyorlar, size de geliyor, biliyorsunuz. İlave yük verdiğinizde hiçbir yükü olmuyor ama aynı şekilde vatandaş dönüştürmek istediğinde ciddi bir yükü karşı karşıyadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ben bu olayı hadisenin içinde uygulayıcı olmadığımı için anlamakta biraz zorlanıyorum. Bunu biraz daha basite indirirsek burada KDV matrahını daraltıyorsunuz ama kiminkini? Sahibi olduğu arsayı müteahhide veren arsa sahibininkini. Bunun karşılığında sadece konut ve iş yeri KDV ödeyecek, onun yükümlülüğü devam ediyor. Öyle değil mi, yanlış mıym?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Arsanın tamamının değil de kendine düşen hissenin...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Şimdi tamamını mı ödüyor?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Şu anda belirsiz, tamamını istemiyor.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Vekilim izin verirse çok basit bir örnekle izah etmeye çalışayım.

Olayın bir tarafında arsa sahibi var, bir tarafında da müteahhit var. Arsa sahibinin buradaki borcu, müteahhide bir arsa teslim etmek. Bugüne kadarki uygulamalarımızda biz bu arsanın tamamının müteahhide teslim edildiğini kabul ediyorduk. Tasarıdaki bu değişiklik, tamamının değil de kendi payına düşen dairelere tekabül eden arsanın teslim edildiği şeklinde. İktisadi kıymeti azaltıyoruz yani orada, arsanın tamamından paya dönüştürüyoruz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Yani yüzde 40 vermişse 40'ı alıyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Bunun karşılığında o payı alan müteahhidin de borcu, bu pay karşılığında arsa sahibine taahhüt ettiği o konut ya da iş yerlerini vermek.

Bununla alakalı ileride bir maddemiz daha var aslında. İzin verirsiniz yeri gelmişken ona da değineyim.

BAŞKAN – Tabii, tabii. 16’ncı madde miydi?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – 7’nci madde.

7’nci madde de bu müessesesyle yakından alakalı. Burada, konut veya iş yerinin katma değer vergisi matrahına konu değerinin ne olacağına cevap veriyor 7’nci maddedeki değişiklik. Vergi Usul Kanunu’nda emsal bedel maddemiz var. Emsal bedel maddemizde de 3 tane ölçüt var. Birincisi normal satış ölçütü, ikincisi maliyet ölçütü, üçüncüsü de takdir esası. Orada ikinci esasın yani maliyet esasının kullanılmasına ilişkin bir düzenleme öngörülüyor. Yani aslında müteahhit söz konusu daireleri vücuda getirirken katlanmış olduğu maliyetler onun katma değer vergisi matrahını oluşturuyor anlamında bir değişiklik öngörüyor tasarı. Yani bu 1’inci ve 7’nci maddeyle birlikte kat karşılığı inşaat işlerinde işlemin mahiyeti netleştiriliyor, işleme konu kıymetin ne olması gerektiği hususu netleştiriliyor ve bunun matraha olan etkisi netleştiriliyor. Böylece, yargıda süren, mükelleflerde süren ihtilaflarda önemli ölçüde bir azalma bekliyoruz ve olay da netleşmiş olacak.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bir sorum daha var belki de benim anlayışımдан kaynaklanan: Müteahhit kendine düşeni sattığı zaman KDV tahsil ediyor mu?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Ediyor. Arsa sahibi eğer mükellef değilse orada bir KDV söz konusu değil.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Tamam, teşekkür ederim.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Direkt gidecek ve satacak o zaman.

RECAİ BERBER (Manisa) – 1’den fazla daire satarsa otomatik olarak mükellef oluyor zaten.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Satarken duruma bakacağız. Satarken ticari faaliyet kapsamında bir satış söz konusu olursa mükellefiyetleştireceğiz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Orada 1’den fazla gayrimenkul satarsa ticari faaliyet olur, vergiye tabi olur.

BAŞKAN – Sayın Koçer, buyurun.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – O konuda bir düzenleme geliyor mu yani arsa sahibinin satacağı 1’den fazla konutla ilgili?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var zaten.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Var da yeni bir düzenleme var mı bu KDV şeyiyle birlikte?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok Sayın Vekilim, orada şu anda yürürlükte olan ilkeler, kurallar bugüne kadarki görüşler geçerli.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7’nci maddeyi okutup işleme alacağım.

7’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 3065 sayılı Kanunun 27 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“6. Arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin bedelin tespitinde, müteahhit tarafından arsa sahibine bırakılan konut veya işyerinin, Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ikinci sıradaki maliyet bedeli esasına göre belirlenen tutarı esas alınır.”

BAŞKAN – 7’nci madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 3065 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ç) bendi eklenmiş, (2) numaralı fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki cümle ile aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“ç) Müzayede mahallerinde yapılan satışlarda bu satışları yapanlar,” “Bu gibi sebeplerle fazla veya yersiz hesaplanan ve Hazineye ödenen vergi, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre işlemi yapan mükellefe iade edilir. Şu kadar ki söz konusu iadenin yapılabilmesi için işlemle ilgili beyanların düzeltilmesi ve fazla veya yersiz hesaplanan verginin satıcı tarafından alıcıya geri verilmesi şarttır.”

“3. Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (g) alt bendinde sayılanların ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerine ilişkin katma değer vergisi mükellefiyeti, bu işlemler nedeniyle oluşan iktisadi işletmeler adına tesis edilir.

4. Maliye Bakanlığı, kurumlar vergisi mükelleflerinin talebi üzerine, katma değer vergisi beyanlarının birleştirilmesine ilişkin olarak, en az %50 oranında ortağı olduğu diğer kurumlar vergisi mükellefleriyle birlikte, talepte bulunan kurum nezdinde grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeye, kapsama dahil olacak mükellefleri sektörler, işletme büyüklükleri, iş hacimleri, doğrudan veya dolaylı ortaklık durumu ve diğer vergilerden dolayı mükellef olup olmadıklarına göre tespit etmeye, bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

5. Maliye Bakanlığı, bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (g) alt bendinde sayılanların talebi üzerine, en az %50 oranında ortağı olduğu iktisadi işletmeler için, bunlardan birisi adına grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeye, bu fıkranın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Ertürk, bir açıklama alabilir miyim madde üzerinde?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Tabii ki Sayın Başkanım.

Katma Değer Vergisi Kanunu’nun konusuna giren işlemlerden bir tanesi de müzayede mahallinde yapılan satışlar fakat şu anda Katma Değer Vergisi Kanunu’muzda müzayede mahallinde yapılan satışlarda verginin mükellefinin kim olacağına ilişkin net bir belirleme yapılmamış durumda. Bu nedenle mükellef maddesinin içine bu müzayede mahallinde yapılan satışlarda verginin mükellefinin kim olacağını “satışı yapanlar” demek suretiyle netleştirmekte tasarının bu hükmü.

İkinci olarak tasarıda, katma değer vergisinde düzeltmeye konu işlemlerle ilgili bir netleştirme yapılmakta. Uygulamada bazen vergiye tabi olmayan bir işlemten dolayı KDV hesaplandığı ya da olması gerekenden daha yüksek bir miktarda KDV hesaplandığı ve tahsil edildiği söz konusu olabilmekte. Bu gibi durumlarda fazla veya yersiz tahsil edilen bu KDV’lerin iadesine ilişkin olarak bizim Katma Değer Vergisi Uygulama Genel Tebliği’nde detaylı açıklamalar var fakat söz konusu açıklamalarla ilgili yargıda yürüyen birtakım sıkıntılı ihtilaflar var. Çünkü yargı bize bazı hususlarda “Tamam, tebliğdeki ifadeler şey ama kanun bazında bir sıkıntı var.” diyor. Bu düzenleme şu anda bizim yapmış olduğumuz uygulamaya paralel bir düzenleme ihtiva etmekte.

Özeti de şudur: Fazla veya yersiz bir KDV hesaplandıysa bu hesaplanan KDV'nin hazineye intikal etmesi şartıyla, fazla veya yersiz tahsil eden bunu ettiği kişiye iade edecek, sonra da o kişi bize gelecek, mükellef o iade ettiği vergiyi bizden talep edecek, biz de ona iade edeceğiz. Mevcut tebliğimizdeki uygulamayla bire bir, paralel bir düzenlemedir. Arz ederim.

Üçüncü bir fıkra ekliyoruz 8'inci maddeye. Burada da belediyeler, genel bütçeli idareler, diğer kamu kuruluşları gibi birtakım kurum ve kuruluşların altında iktisadi işletmeler oluşabiliyor, katma değer vergisi açısından da mükellefiyet tesisi gereken iktisadi işletmeler oluşabiliyor. Sayın Bakanımız biraz önce dercedti, uygulamada örneğin bir belediye bazen bir iktisadi işletmesiyle alakalı olmasa bile katlanmış olduğu birtakım şeyleri indirilecek KDV olarak, kendi adına bir mükellefiyet tesis edip orada izleyebiliyor. Burada, bu tarz işlemler nedeniyle, sadece ve sadece o iktisadi işletme adına bir KDV mükellefiyeti tesis edilebileceğine ilişkin bir kural var, o kural netleştiriliyor.

Bir sonraki yeni bent “grup KDV mükellefiyeti” dediğimiz, biraz önce genel görüşmeler sırasında da üzerinde detaylı durulan şeyle ilgili düzenleme içeriyor. Bir kurumlar vergisi mükellefi olmak gerekiyor her şeyden önce. Bu kurumlar vergisi mükellefinin bize yani vergi idaresine başvuruda bulunması gerekiyor. Zorunlu bir müessese değil ihtiyari bir müessese. Bunun da bu bize başvuran kurumlar vergisi mükellefinin de yüzde 50 veya daha fazla ortağı olduğu diğer şirketlerle ilgili toplu olarak beyanname birleştirilmesi şeklinde bir müesseseyle tek bir beyanname verilmesi konusunda talepte bulunuyor. Bu talep üzerine de tabiri caizse, örneğin, 6 şirket yerine sadece 1 şirket tarafından KDV beyannamesi verilmesi söz konusu olacak.

KDV Kanunu'na eklenmesi öngörülen dördüncü bentle alakalı olarak “Kamu kurumları altında oluşan iktisadi işletmelerde bu müessese nasıl çalışır?” diye bir soru akla gelebilir. Tepedeki şey “entity” aslında bir şirket olması gerekirken bazen kamu kurumlarında bu şart gerçekleşmeyebiliyor, örneğin bir belediyenin altında bu tarz işletmeler olabiliyor. Onların da bu tarz bir uygulamadan yararlanabilmesini sağlama anlamında onlara özel bir düzenleme öngörülüyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, belediyelerle ilgili bir düzenleme var. Sayın Başkan, burada Belediyeler Birliğinden kimse var mı, çağrı yapıldı mı? Belediyeler Birliğinden kimse varsa, bir görüş alabilirsek iyi olur.

BAŞKAN – Var, maddeye ilişkin görüşünü alalım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle bir açıklama yapayım da bir yanlış anlama olmasın Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim yapmış olduğumuz düzenleme belediyelere münhasır bir düzenleme değil, tüm kamu kurumlarına dönük bir düzenleme.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, siz de bir şey söyleyeceksiniz, sizi de alayım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet Sayın Başkanım.

Dördüncü maddeyle ilgili olarak uygulamayı nasıl yapacağız Sayın Genel Müdür? Uygulamayla ilgili, grup şirketleri konusunda... Talep üzerine bir şirketi sorumlu tutacaksınız. Bu şirketin herhangi bir özelliği olmayacak mı? Mükellefin tespit ettiği bir şirket mi olacak? Daha sonra değişmesi gerektiği zaman, bu sorumlu olan şirketin nasıl değişmesi söz konusu? Cezalarla ilgili olarak, sorumlulukla ilgili

olarak bu şirketin nasıl özelliği olacak? Dediğim gibi, o değişiklikler belli dönemler itibarıyla mı olacak ya da zorunlu olarak yüzde 50 altına düştüğü zaman gruptaki payı nasıl değişecek ya da kendisi keyfi olarak değiştirecek mi gruptaki bu sorumlu olan şirketi mükellef?

BAŞKAN – Sayın Ertürk, Sayın Kuşoğlu’nun sorusuna bir cevap verirsiniz...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Vekilim, her şeyden önce bu hüküm zorunlu bir hüküm değil yani bütün mükelleflere bu şekilde davranılacak diye bir kural getirmiyor, ihtiyari. Yararlanmak isteyen kurumlar vergisi mükelleflerimiz bize bir talepte bulunacak. Mükellefin kurumlar vergisi mükellefi olması gerekiyor tabii ki. Bu kurumlar vergisi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Giriş çıkış da ihtiyari olduğuna göre giriş çıkışta da bir sorun yok mu? Ben üç ay istifade ettim, sonra vazgeçtim...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Maddenin şu anki tedvin tarzına göre açıklama yapmak durumundayım haklı olarak. Bu hususta hüküm idareye yetki veriyor yani bu uygulamanın nasıl olacağı, o sizin sormuş olduğunuz hususların nasıl hayata geçirileceğiyle ilgili idarenin düzenleme yapmasına ilişkin bir yetki veriyor. Fakat burada bence hatırlatılması gereken en önemli şey şu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama onu bilelim de yani ona göre konuşalım biz. “Maliye Bakanlığı olarak biz yetkiyi alırız, bunu istediğimiz gibi yaparız.” diyorsanız o ayrı bir konu.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok, estağfurullah, öyle bir şey söylemem mevzu bahis olamaz. Vergi idaresi her zaman kanunlara ve hukuka saygılı olmuştur, olmaya da devam edecektir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Muhakkak olacaksınız da uygulamayı nasıl yapacağınızı bilmek istiyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Vekilim, burada belki şu açıklanabilir, şu söylenebilir: “Bu uygulama somut olarak nasıl hayata geçecek?” Şimdi, grubu oluşturan şirketlerin KDV mükellefiyeti devam edecek mi etmeyecek mi? Belki o konuda bir şeyler söylemek önemli olabilir. Aslında burada her bir mükellefin KDV mükellefiyeti devam edecek. Söz konusu müessese, onların KDV mükellefiyetinin ortadan kaldırılmasına ilişkin herhangi bir şey getirmiyor, sadece beyannamenin vergi idaresine verilmesi sırasında beyannamenin toplulaştırılmasını öngörüyor. Toplulaştırmayla ilgili olarak da tabiri caizse, bizim zaten malumunuz bir muhtasar prim hizmet beyannamelerinin birleştirilmesi müessesemiz var, ona benzer bir müessese gibi düşünülüyor şu aşamada. Tabii, burada akla şu da gelebilir: Bu yüzde 50 nerede duracak? Mesela sahip olan şirketin altında 5 tane yüzde 50’yi aşan iştiraki var, onların da altında var vesaire. Aslında, burada, taslaktaki hüküm “dolaylı ya da dolaysız ortaklıklar” demek suretiyle bir işaret de veriyor ama tabii, bunların hepsi yetkinin nasıl bir yetki olduğuyla alakalı şeyler, henüz yetki kullanılmadığı için bu aşamada bir şey söylememiz, siz de takdir edersiniz ki biraz zor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani bir kanun düzenlemesi yazıyorsunuz ama nasıl olacağını bilmiyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Demin tümüyle ilgili görüşmeler sırasında Cemal Bey söyledi ya da Nejat Bey söyledi belki: “KDV mükellefiyetinin bu yüzde 50’nin üzerindeki grup şirketler için kaldırılıyor olması ve tek beyanname veriliyor olması güzel bir şey.” Demişti. Siz, şimdi “Kaldırılmıyor” diyorsunuz, grup şirketlerin hiçbirisi için KDV mükellefiyeti kaldırılmıyor ama grup şirketlerinden bir tanesi ilave olarak bir KDV beyannamesi daha veriyor, bundan sorumlu...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Yok, KDV mükellefiyeti devam ediyor fakat...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İlave olarak bir beyanname daha veriyor.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – ...beyanname verme mükellefiyeti kalkıyor. Herkesin adına sadece bir tek KDV beyannamesi veriliyor yani bütün hesaplanan KDV’lerde indirim; KDV’ler tek beyannamede toplanıyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kim veriyor onu? Hangi şirket veriyor onu?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşte, onunla ilgili bir belirleme yapmıyorlar.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Bize talepte bulunan şirket, tepe şirket.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, bir tepe şirketi varsa, bir holdingleşme söz konusuysa tamam ama grup şirketlerinde siz öyle bir ayırım da yapmıyorsunuz, biraz keyfi, mükellefe bırakıyorsunuz onu.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – “Ortağı olduğu şirketler” diyor Sayın Vekilim. Yani talepte bulunan şirketin ortağı olduğu şirketlerle birlikte tek bir KDV beyannamesi vermesini öngörüyor.

Arz ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşte, orada bir yığın soru işareti gündeme geliyor tabii de onlarla ilgili düşünceniz nedir, şimdiden ne yapacaksınız, herhâlde belirlemişsinizdir. Yani bu konuda Maliye Bakanlığı alacağı yetkiyi nasıl kullanacak diye soruyorum ben de. Nasıl kullanacak bu yetkiyi?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Özür dilerim, tam anlayamadım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Maliye Bakanlığı, grup şirketleriyle ilgili KDV beyannamesi konusunda alacağı yetkiyi ne şekilde kullanacak, nasıl tasarladınız onu? Onu soruyorum ben de.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Vekilim, bir şirket var, bu şirketin 5 tane ortağı var. Bu ortaklardan 3’üyle ilgili yüzde 50’den fazla ortak...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ortağı mı iştiraki mi diyelim?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – İştirak ya da ortak, fark etmez.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bir şirketin iştirakleri var, o şirkete ortaklar da var, ayrı şey onlar.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – İzin verirsiniz bir daha tekrarlayayım. Bir şirket var, bu şirketin 5 tane iştiraki var yani ortak olduğu şirketler. Bunlardan 3 tanesinde iştirak payı yüzde 50’nin üzerinde, 2 tanesinde de yüzde 50’nin altında. Altında olanlar bu uygulamanın dışında kalıyor, o yüzde 50’nin üzerinde olduğu şirketler ile bu şirket ya da bize talepte bulunma durumunda olan şirketin ayrı ayrı KDV mükellefiyetleri devam etmekle birlikte, beyannamelerinin birleştirilmesine cevaz veriyor bu hüküm. O bize talepte bulunan şirket tek bir beyannameyle hem kendisinin hem de yüzde 50’nin üzerinde iştiraki olan şirketlerin KDV’lerine ilişkin hesaplanan KDV, indirim KDV’lerini birleştiriyor ve bize beyanda bulunuyor ve ödemesi gereken vergiyi de ödüyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Alım satımda da faturalaşıyor.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Kendi aralarındaki alım satım işlemleri de mükellefiyetleri devam ettiği için KDV’ye tabi olmaya devam ediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Muhakkak öyle olacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, öbür model de var.

Bir başka grup KDV modelinde ise grubu oluşturan şirketler arasında faturalaşma olmuyor, tek bir işletmemiş gibi işlem görüyor. Biz onu tercih etmiyoruz. Biz diyoruz ki her mükellef...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O uygulamada zor zaten, mümkün değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...kendisi ayrıca KDV mükellefi olsun, sadece toplamda... Aslında, bu, şu anlama geliyor: Biz grup içi mahsuplaşmayı yapmış oluyoruz yani gruba dâhil şirketler, normalde, şu anda da var mı... Mesela ortakların bu borçlarına mahsup gibi. Yani biz diyoruz ki 3 tane şirketin KDV beyannamelerini -birisinde ödenecek var, birisinde indirilebilir var- birleştir, tek bir beyannameyle ver ama kendi aralarındaki mal ve hizmet teslimlerinde ayrı birer mükellef gibi hareket ediyorlar, dediğimin tersi var yani. Diyor ki tek bir şirket gibi kendi aralarındaki teslimlerde KDV yok.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Peki, bunlar halka açık... Sayın Genel Müdür “3 şirket” dedi, 5 tanenin 3’ü yüzde 50 iştiraki olan. Bunlardan biri halka açık ya da 2’si halka açık, biri değil. O zaman fark etmeyecek mi? Ve diyelim ki birinin iade hakkı var, birinin de ödemesi var. Nasıl olacak? İkisinin arasındaki hak kullanımı açısından yüzde 50’den fazla ortak için tamam, orada söz sahibi iştirak sahibi; halka açık şirketlerde nasıl olacak? Bir problem teşkil etmeyecek mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir kere bu zorunlu değil, zorunluluk yok.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Zorunlu değil de diyelim ki yüzde 50’sinden fazlasına iştirak olarak sahip olan biri var ama aynı zamanda bir tanesi de halka açık, birisi değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, o şirketler arasında KDV ödemesi ve alacağı var. Alacak olan şirket halka açık ama ne yapıyorsunuz? Ödeyeceğiyle mahsup ettiğinizde yüzde 50 için fark etmiyor da alacaklı olan için sektöre göre fark ediyor, o bir problem yaratabilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O bizim açımızdan işletmelerin kendi yapacakları bir hesap. Bizim açımızdan özel olarak...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – SPK veya Ekonomi Bakanlığı veya Ticaret Bakanlığı nasıl bir değerlendirme yapar?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Şimdiye kadar hissesini aldıysa adam mevcut duruma göre aldı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tamaylıgil.

Sayın Paylan bir şey mi söyleyeceksiniz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir bilgi versinler de ondan sonra.

BAŞKAN – Evet, bir İçişleri Bakanlığı açıklama yapsın.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MEVZUAT VE STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANI KADİR TANER ESER – Efendim, madde bizce de incelendi. Madde sadece belediyeleri ilgilendiren bir hüküm değil, maddede de belirtildiği gibi (g) alt bendinde sayılan ticari işletmeler. Burada belediyeler, köyler ve il özel idarelerinin şirketleri de var. Bu şirketlerin KDV mahsuplarının bu şirketler tarafından takip edilmesi, bu şirketler adına takip edilmesi öngörülüyor, biz de destekliyoruz efendim, katılıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, şimdi alayım sizin düşüncelerinizi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben istediğim şeyi alamadım, şu anlamda: Belediyeler sonuç olarak mali özerkliği olan kurumlar ve bu belediyelere artı bir yük getirecek Sayın Bakan. Yani birtakım şeyleri mahsup ederken siz bunları mahsup edemez duruma getireceksiniz, iktisadi işletmeden aldığı KDV'yi alacaksınız ama diğer noktada düşürmek istediği KDV'leri düşürteceksiniz. Bunun ne kadarlık bir yük getireceğine dair bir bilginiz yok çünkü büyük şehirlerde veya her belediyede -olabilir- iktisadi işletmeler var, şu ana kadar bu yük yokken artı bir yüke girecek belediyeler, bu da mali yapılarını bozabilir diye kaygı duyuyorum. Bununla ilgili Belediyeler Birliğini belki yarın gelse dinlesek bu anlamda ne kadar bir yük getirecek ona göre bu maddeyi geçirsek daha doğru olur diyorum.

İkinci olarak söyleyeceğim, bağlı şirketler konusunda KDV'yle ilgili bu avantajı getirdiğinizde, Sayın Bakan, bakın, gittikçe kartelleşen bir ekonomi var. Yani düşününki bir holding var, hem ithalatçı şirketi var hem toptancı şirketi var hem de perakendeci şirketi var. Bu noktada, bir tanesinin alacağı var, bir tanesinin borcu var, bunlara mahsuplaşma getiriyorsunuz ancak biliyorsunuz piyasada yalnızca ithalatçı olan, yalnızca toptancı olan ve yalnızca perakendeci olan büyük çoğunluk var; bunlarda böyle bir avantaj olmayacak ve bu, kartel şirketlerin yani büyük grupların faydalanacağı bir maddedir. Hani, ben yüzde 1 diyorum ya bu binde 1'e, on binde 1'e tekrar faydalı bir madde olurken geniş kesimlere yani yalnızca perakendeci olan, yalnızca bir marketi olan veya yalnızca toptancı olan geniş kesimlere, büyük esnaf kesimlerine bu avantaj getirilmemiş olacak ve büyük gruplar birbirleriyle iş birliği yaparak bu geniş zincirleri olan gruplar bu maddeden yararlanacaklar yani Türkiye'nin on binde 1'i bu maddeden yararlanacak ama Türkiye'nin yüzde 99'unu bu madde ilgilendirmemiş olacak tekrar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz vereceğim Sayın Bakan, bütün söz taleplerini karşılayayım, en son size vereceğim.

Sayın Ayhan, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ben hiç KDV beyannamesi vermediğim için soruyorum. Bir tek grup şirketinin overall olduğu tek rakamı mı gelecek?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Evet.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Siz aşağıdakileri nasıl takip edeceksiniz? Gerek kalmayacak mı? Bilmediğim için soruyorum yani basite insin olay.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Şimdi, bu beyannamelerin şeklini henüz belirlemedik ama biz şöyle yapacağız tabii ki yani o grup içindeki her bir şirketin KDV mükellefiyeti de devam ediyor aslında, hem defter kayıtları hem belgeleri yine saklanmaya, bizim tarafımızdan istenildiğinde ibraz edilmeye mecbur. Sadece ve sadece şu hakkı kazanıyorlar, ayrı ayrı verdikleri zaman, birisinin hesaplanan KDV'si daha yüksek, birisinin indirim KDV'si daha yüksek olabiliyor ama birleştirdikleri zaman eğer grup lehine bir durum ortaya çıkarsa, mesela indirim KDV'leri fazla, hesaplanan KDV'ler grup bazında düşük olursa ödenecek bir KDV çıkmayabiliyor ya da tersi bir durum olabiliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, anlaşılmıştır.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, demin siz konuşuyordunuz, ben Sayın Ertürk'e sordum ama tam olarak cevap alamadım, belki de siyasi bir konu olduğu için siz cevap verebilerseniz memnun olurum.

Şimdi (4)'üncü bentte diyoruz ki Maliye Bakanlığına bir yetki veriliyor, kapsama dâhil olacak mükellefleri, sektörler işletme büyüklükleri, iş hacimleri, doğrudan veya dolaylı ortaklık durumu ve diğer vergilerden dolayı mükellef olup olmadıklarına göre tespit etmeye ve bu fıkraya uygun esasları Maliye Bakanlığı tespit eder. Nedir düşünceniz buna uygun olarak? Tamam, ihtiyari ama istediği zaman girip çıkabilecek mi? “Benim bu ay -grup şirketleri olarak bakıyorum- ihalem var, öbür ay girmek istemiyorum, çıkıyorum.” falan... Yani burada grup şirketlerinden bir tanesi sorumlu olacak, hangisi sorumlu olacak? Cezayla ilgili grup şirketlerinden bir tanesi sorumlu olacak. O cezai sorumluluk nasıl olacak? Şirketlerden bir tanesi ceza alacak. Hangisi alacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 13'üncü maddede buralar var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yanlış bir beyanda bulunmadan dolayı vesaire yani bunlarla ilgili bir cevap alabilirsek daha net olacak, bir muğlaklık var burada.

Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

BAŞKAN – Bir bilgi verirsiniz Sayın Bakan.

Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, grup KDV uygulaması da başka ülkelerde örnekleri olan bir uygulama. Temelde işletmelerin ödeyecekleri katma değer vergisini grup şirketleri bakımından aslında azaltan bir uygulama. Çünkü bir şekilde grup KDV uygulaması olmadığı takdirde bir şirket mutlaka net ödeyici, öbürü de indirim KDV'yi devam ettiriyor, hâlbuki burada bir noktada işletmelerin lehine bir düzenleme yapılıyor ve işletmeler bir noktada bunu bir avantaj olarak kullanabiliyorlar. Ama yeni sistemin temel özelliği, artık sonraki döneme devreden KDV'nin iade edilmemesi söz konusu değil. Yani kısa vadede bu böyle olsa bile, belki bir avantaj sağlasa bile nette on iki ayda bir indirim, iade olacağı için çok fazla sıkıntı olmaz. Kendi aramızdaki çalışmalarda aslında “İndirim, iadeyi getirdikten sonra grup KDV'ye ihtiyaç var mıdır?” diye de konuştuk. Bunu yani iadeyi getirdiğimiz zaman grup KDV'ye aslında ihtiyaç bile yok, onun için biz yetki aldık ihtiyaç olabilir diye. Şimdi biz temelde on iki aylık bir dönemden sonra iadeyi getirdik. Yani sizin söylediğiniz: “Yetkiyi nasıl kullanacaksınız?” Burada on iki aylık indirim, iade dışında özellikle ekonomik açıdan stratejik önemi haiz sektörlerde aslında genel olarak iadeyi aşağı çekmek yerine, özellikle yoğun yatırımların yapıldığı sektörlerde veya ülke ekonomisi için önem arz eden sektörlerde grup KDV uygulamasıyla yine bu yönde işletmelere bir destek mekanizması oluşturmak mümkün. Bunu yapmış olmamız kimseye bir KDV ödemediğimiz veya bir para verdiğimiz anlamına gelmiyor, sadece katma değer vergisinin ne zaman tahsil edileceğine ilişkin bir öne alma düzenlemesi yapmış oluyoruz. Onun için şu aşamada özel olarak belirlenmiş bir sektör düşüncemiz yok, işletme büyüklüğü düşüncemiz yok ama birçok vergi kanununda biz düzenlemeleri yaparken büyüklüğü, sektörü, KDV mükellefi olup olmadığı gibi kriterleri yazıyoruz. Bu kanunu düzenledikten sonra oturacağız, çalışacağız, hangi sektörlerde bunun ne kadarlık bir fiskal etkisi olduğunu da gözetmek zorundayız, bakın, gözümüz kapalı da vermeyeceğiz. Şimdi, belki de bazı sektörlerde bunu vermek demek fiskal açıdan bir vergi kaybına da neden olabilir, o zaman yapmayacağız, o dengeyi mutlaka korumak durumundayız. Burada o açıdan arkadaşların belki şu sektör bu sektör diyememesinin sebebi bu.

Belediyeler meselesine gelince de tekrar söyleyeyim, bugünkü mevcut kanuna göre bir belediye vergi mükellefi değil yani belediyenin kendisi KDV mükellefi değil veya Maliye Bakanlığı kamu kurumu olarak vergi mükellefi değil, il özel idaresi vergi mükellefi değil. Kanunun 1'inci maddesi ne diyor? “Ticari, zirai, mesleki faaliyetler çerçevesinde yürütülen teslim ve hizmetler” diyor. Dolayısıyla

bir belediyeyi getirip vergi dairesine mükellef yapan faaliyet iktisadi bir faaliyet. Dolayısıyla, mesela otobüs işletmeciliği yaptığını varsayalım, park, bahçe işi yaptığını söyleyelim vesaire, belediyelerin birçok bu şekilde iktisadi işletmeleri var; gayrimenkul alım satımı yapabilir belediyeler, KDV mükellefi olabilir. Mevcut kanunda belediyeler vergi mükellefi olmadığı gibi, yine aynı kanuna göre bir iktisadi işletme eğer KDV mükellefi olmuşsa bu iktisadi işletmenin indirilebilir KDV'si ancak ve ancak o iktisadi işletmenin faaliyetlerinin bir parçası olarak, teslim veya hizmetin girdisi olarak yapmış olduğu alışların indirim KDV'si olabilir. Bu açıdan aslında bugünkü kanunun ilgili maddelerini, kanunun amacını yan yana koyduğumuzda, bugün huzurlarınıza getirdiğimiz madde aslında bir yenilik içermiyor aslında, zaten kanunun 1'inci maddesinde, 29'uncu maddesinde var olanları açık bir şekilde tekrar kanuna koyuyor. Bugüne kadar bir uygulama gelişmiş, belediyeler bir iktisadi işletme kurduklarından bahisle belediyeler adına bir vergi mükellefiyeti kaydettirmişler "İktisadi işletmem var" diye. Mükellefiyetin adı, diyelim ki -ben Çankaya'da oturuyorum- Çankaya Belediyesi KDV mükellefi. Ama Çankaya Belediyesi bu mükellefiyeti yaptıktan sonra KDV beyannamesini verirken belediyenin iktisadi işletmesinin bütün alışlarını indirim KDV yazdığı gibi, Çankaya Belediyesinin -sadece örnek veriyorum, özel bir şeyim yok yani- kendi binasının elektrik faturasındaki KDV'yi de indirim konusu yapmış, personeline yemek hizmeti almış, onu da yazmış yani yürüttüğü iktisadi faaliyetin içinde olmayan birçok şeyi buraya dâhil etmiş. Zaten bu nedenle belediyelerin sonraki döneme devreden KDV'si hızla büyümüş. Şu anda birkaç belediyede bunu örnek de yaptık "Bakalım durum nedir? diye. Girdik belediyelere -bir vergi incelemesi değil, bir araştırma inceleme çalışması- bir baktık ki belediyelerin "indirilebilir KDV" diye yazdıkları KDV gerçek KDV, iktisadi işletmeyle ilgili olan yüzde 10, yüzde 90 aslında o iktisadi işletmeyle ilgili olmayanlar. Şimdi, biliyorsunuz, biz yeni sistemde ne diyoruz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ceza mı kesiyorsunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz her şeye cezacı yaklaşımla bakmıyoruz Sayın Paylan, biz mükellefe eğitici, öğretici rehberlik yapmak istiyoruz.

Bizim bu yeni sistemde fark eden bir şey var. Mevcut sistemde kamu kurumları, belediyelerde sonraki döneme devreden KDV devrediyor ama iadesi yok zaten. Onun için onlar oraya yazıyor, biz onları alıyoruz ama bir sonuç doğurmuyor. Hâlbuki yeni sistem diyor ki: "On iki ay içerisinde indirim yoluyla giderilemeyen KDV iade edilir." Değil mi? Şimdi, ben eğer bu yasal düzenlemeleri yapmazsam o zaman belediyenin diğer işleri nedeniyle yüklendiği KDV'yi bana iade KDV olarak getirirse ne olur? E, ben ona ceza yazarım, sıkıntılar olur. Onun için dedik ki madem sistem değişiyor, aslında mevcut kanunun içinde de var olan bu esası koruyacak hükümleri açık bir şekilde kanuna dercedelim Bakın, burada bir kolaylık getiriyoruz belediyeler bakımından. Sizin söylediğiniz endişeyi biz de düşündüğümüz için şöyle bir şey yapıyoruz: Demin ne dedik? Grup KDV'de iktisadi işletmeler bakımından yüzde 50 ortak olmak şartı arıyoruz, grup KDV olması için ama kamu kurumlarında bu şartı aramıyoruz. Bunu niye yapıyoruz? Belediyenin üç dört tane iktisadi işletmesi varsa hiç ortaklık yapısına bakmasın, otomatik olarak bu indirim mahsubu yapsın yani onların lehine o hisse oranına bağlı olmadan avantaj getiriyoruz.

Durum bundan ibarettir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, şimdi, bu grup şirketler arası mahsuplaşma getirdiğiniz anda ve bu kanuna baktığımızda yürürlük biliyorsunuz "yayımlı tarihinde" diyor. Bakın, siz etki analizinde bu maddeyle ilgili herhangi bir yük koymamışsınız 2018, 2019 ve 2020'ye. Şimdi, mahsup

hakkı getirdiğiniz anda, düşünün ki holding şirketleri var, bir şirketinin 3 milyar TL alacağı var, bir şirketine 3 milyar TL diyelim ki ödüyor; mahsuplaşırsa 2018 yılında, bir anda bütçeye 7-8 milyar TL bir yük olarak görebiliriz bunu. Yani sıfır bakın, etki analizi sıfır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bence yanlış o, eksi olması lazım yani ne kadar olacağı belli değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır ama bakın, bir yük gelecektir. Yani sonuç olarak biriken KDV'den... Diyelim ki 160 milyarın -holdinglere baktığımızda- 30 milyarını holdingler taşıyorsa, grup şirketi anlamı tanımlanabilirse bu 30 milyar TL'nin diyelim ki 15 milyar TL'si bu yıl bir anda mahsuplaşabilir ve bir anda bütçeye daha eksik KDV tahsis edersiniz ve 10 milyar, 15 milyar yük gelebilir. Bunu ne olarak öngörüyorsunuz, niye sıfır yazdınız Sayın Bakan buraya? Bir de bu haksız rekabet yaratmaz mı? Yani yalnızca holdinglere yani grup şirketlerine bir avantaj getiriyorsunuz, tek tek yapan küçük işletmelere, küçük ithalatçıya, küçük toptancıya bu hak olmayacak yani haksız rekabet olmuş olacak. Yani bir holdingin yalnızca ithalatçısının diyelim ki KDV alacağı var veya toptancısının KDV alacağı var ama başka holding olmayanın KDV alacağı olan şirket dezavantajlı duruma gelecek. Rekabet Kurumu da buna ne der, takdirlerinize bırakıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir sorum kalmıştı, onu da sorayım. Gerçi meslek mensupları açısından Sayın Başkanımıza işaret ettim ama konuşmak istemedi.

Belki sorun yoktur ama şu aklıma geliyor: Ortak grup beyannamesi verildiğinde, dediğim gibi, bir sorumluluk söz konusu olabildiğinde oradan kaynaklanan, grup şirketlerindeki yanlışlıklardan kaynaklanan sorumluluk kime ait olacak burada meslek açısından da? Bunlarla ilgili bir düzenleme, bir düşünceniz var mı? Yani grup şirketlerinin ortak verdiği beyanname dolayısıyla bazı yanlışlıklar, eksiklikler, yanıltıcı belgeler söz konusu olabilecek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Kuşoğlu, 13'üncü maddede sizin söylediğiniz sorumlulukla ilgili ayrıca bir düzenleme olacak.

Sayın Başkanım, Sayın Paylan zaman zaman bir değerlendirme yapıyor, bir değerlendirme de ben yapayım. Yani, bu tasarı içerisinde belki, vatandaşın günlük hayatını ilgilendiren bir düzenleme olmadığı noktasında bir eleştiri getirilebilir ama şunun da hakkını teslim etmek lazım Sayın Paylan, Sayın Bekaroğlu: Burada, Hükümet olarak on altı yıldır, farklı zamanlarda, geniş halk kitlelerine dönük çok ciddi vergi indirimleri yaptık, bunları ben sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bu Hükümet döneminde olan vergi indirimleri ve istisnalar: Bakın, bütün ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi hizmetlerde katma değer vergisi oranını AK PARTİ hükümetleri döneminde 18'den 8'e indirdik. Zirai amaçlı kullanılan birçok ürünün katma değer vergisi oranını 18'den 8'e veya 8'den 1'e indirdik. Birçok sebze, meyve, tohum, fidan teslimlerinde yani vatandaşın günlük gıda tüketiminde katma değer vergisi oranlarını düşürdük. İçeceklerin teslimindeki KDV oranlarını düşürdük. Eğitimde katma değer vergisi oranlarını düşürdük. Tekstilde, konfeksiyonda vatandaşın bugün... Yani şöyle söyleyeyim: Aslında çok güzel bir şey, belki arkadaşların yapması lazım, bizim Tüketici Fiyat Enflasyonu Sepeti var yani vatandaşın yaptığı harcamaların ağırlığını gösteren bir sepet var. O sepete baktığımız zaman, orada gıda maddelerinde KDV oranlarını düşürdük. Eğitimde KDV oranlarını düşürdük. Sağlıkta KDV oranlarını düşürdük. Yine vatandaşın o tüketim sepeti içinde olan birçok diğer alımlarında KDV oranlarını düşürdük. Tarım sektörüne dönük, yemde, gübrede, makinelerde, tarım makinelerinde

katma değer vergisi oranlarını düşürdük. Yine vatandaşların lehine olmak üzere gayrimenkul, konut teslimlerinde KDV oranlarını düşürdük. Dolayısıyla burada, AK PARTİ Hükümetleri olarak son on beş yıldır, vatandaşımızın gerçekten sosyal olarak, ekonomik olarak ihtiyacı olan birçok alanda vergi oranlarını düşürmüş hükümetleriz.

Bu tasarının ortak özelliği, zaten baştan beri gerekçesinde de var, söylüyoruz, yatırımı, üretimi, ihracatı ve genel ekonomiyi desteklemek. Yoksa diğer alanlarla ilgili zaten tasarıda özel bir düzenleme yok. Artı, katma değer vergisiyle ilgili birçok düzenleme, biliyorsunuz, Bakanlar Kurulu kararıyla da vatandaş lehine yapılabilen düzenlemeler.

Bu açıdan, bu tasarıda getirdiğimiz düzenlemeler sanki vatandaşların bu taleplerine karşı yabancymış gibi bir anlayışla söyleniyor, bu doğru değil. On beş yıl boyunca çok ciddi anlamda vergi indirimleri yaptık.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama benim soruma cevap verilmedi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hangi sorunuza?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şunu diyorum: Şu anda mahsuplaşma...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika...

Sayın Paylan'ın söylediği konular doğru yani Sayın Paylan'ın gündeme getirdiği konular gündeme getirilebilecek konular. Haksız rekabet konusu doğru bir konu. Yani acaba aynı sektörde aynı işi yapan firmalar arasında böyle bir şey olabilir mi? Bizim bildiğimiz bir konu, üzerinde dikkatle çalışacağımız bir konu.

Sonra, burada firmaların lehine nihai olarak bir vergiden vaz mı geçiyoruz? Burada sadece bir zaman problemi var, yoksa, alınması gereken KDV'yi yine alıyoruz. Ama grup KDV'si, firmaların ödeyecekleri KDV'yi onların lehine olmak üzere ötelediği muhakkak. Zaten grup KDV'sinin getirilme amacı o.

Üçüncü olarak: Doğru, etki analizinde bu boş geçilmiş, yanlış. Bunun karşısına bizim “negatif” yazmamız lazım, eksi. Ama şu anda bir karar vermediğimiz için... Biliyorsunuz, biz etki analizi raporunda hesaplayabildiklerimizi yazdık, artı veya eksi işaretiyle gösterdiklerimize de dedik ki: “Bunlarla ilgili verilecek karara göre negatif.” Onun için bu düzenleme yapıldığında, tabii ki katma değer vergisi gelirleri üzerinde yıllık bazda gelir azalışına neden olacak ama bu, vergiden vazgeçtiğimiz anlamına gelmiyor. Sadece zamana...

BAŞKAN – Teşekkür ederim, anlaşılmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Paylan, peki, son sözünüzü alayım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Son olarak söyleyeyim. Sayın Bakanım, rekabet konusunda gerçekten sıkıntılar yaratabileceğini siz de söylediniz. Biz burada bir yetki veriyoruz size ve bu bir tek grup şirketlerinde kullanılabileceği için, rekabette zaten avantajlı olan büyük şirketlere karşı geneli korumamız lazım, küçük esnafı, küçük toptancıyı, aradaki pek çok firmayı korumamız lazım. Bu anlamda ben bu maddenin yanlış olduğunu düşünüyorum. Bu yetkiyi verdiğimiz anda yalnızca küçük bir azınlığa bu yarayacak, geniş esnaf kesimine, toptancı kesimine yaramayacak Sayın Bakan ve rekabette geriye düşebilecekler. Etki analizi konusunda da bütçeye yük getireceğini 2018 itibarıyla siz de kabul etmiş oldunuz. Yani bu anlamda, en azından bu rekabetteki sıkıntıları gidermek anlamında, hem de bunun yürürlük tarihini diğer yürürlüğe taşırsanız bütçe dengelerini sarsmazsınız, yoksa bütçeniz şaşar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli arkadaşlar, 2018 yılında grup KDV’yle ilgili herhangi bir ikincil düzenleme yapmayacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama yetki, yürürlük...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika... Bakan olarak söylüyorum.

Biz bu yılın bütçesini yapmışız, hedeflerimizi koymuşuz. Bu açıdan, 2018 yılı grup KDV bakımından analizlerin yapıldığı, çalışmaların yapıldığı bir yıl olacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman yürürlüğü düzeltelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika... Fark etmez, yapabiliriz yani.

Ama şunu söyleyeyim, şunu da bilin: Bugün defakto grup KDV’ler var, defakto grup KDV uygulaması var. İşletmeler farklı sektörlerdeki yani ödenecek KDV üreten şirketler ile indirilebilir KDV üretecek şirketleri, iktisadi faaliyetleri aynı şirketin altında toplayarak da aslında bir şekilde grup KDV uygulamasını yapmaya çalışıyor. Yani bir noktada bu meseleye olumlu bakmamızın sebeplerinden bir tanesi de o. Dolayısıyla işletmelerin bir şekilde arkadan dolanıp yaptıkları bir şeyde biz bir kere o arkadan dolanmaların önüne geçeceğiz bu sene. Onun önünde hukuki bir engel yok, yapabilir yani şu anda bir işletme iki faaliyeti tek bir şirketin altında yapıp KDV’sini dengeleyebilir. Ama burada yeni bir aracı sisteme katacağız.

O endişeleriniz veya ifade ettiğiniz hususların hepsini biliyoruz, onları çalışacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bakanım, 13’üncü maddeyi okutayım, onun üzerinde de bir açıklama alacağım sizden. Bağlantılı olduğu için 13’e geçtim.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 3065 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (b) bendi (c) bendi şeklinde teselsül ettirilmiştir.

“b) Grup katma değer vergisi mükellefiyetinde verginin ödenmesinden, gruba dahil olanların tamamı müteselsilen sorumlu olmak üzere, nezdinde grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis edilenler,”

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama alalım, hem de Sayın Kuşoğlu’nun sorusunu da cevaplamış oluruz bu arada.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müsaade ederseniz Adnan Bey bir açıklama yapacak.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Vekilimizin haklı sorusuna aslında bu madde cevap veriyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben meslek mensupları açısından da sordum, ona cevap vermediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onunla ilgili de bir önerge vereceğiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi oldu bak, tamam oldu Sayın Bakanım.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Katma değer vergisinde mutlaka bir tarhiyatın muhatabına ihtiyaç var. Bu grup KDV mükellefiyetinin tesis edildiği durumlarda tarhiyatın muhatabı kim olacak sorusuna cevap veriyor bu 13’üncü madde. Birden fazla şirket bir grup çatısı altında mükellefiyet tesis ettirdiği zaman burada, grup adına bize beyanname veren nezdinde değil sadece

yani müteselsilen sorumlu olmak üzere grubu oluşturan bütün şirketler sorumlu ama bizim nezdimizde, kayıtlarda, o beyannameyi veren şirketin muhatap olacağını, tarhiyatın muhatap olacağını söyleyen bir madde.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Meslek mensubu olarak hangisi sorumlu olacak?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Önergemiz var.

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi okutuyorum...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Önerge varmış Sayın Bakan.

BAŞKAN – Bunda bana gelen bir önerge yok.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 3065 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine “serbest bölgedeki alıcıya” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına” ibaresi ve

(b) bendine “vasıl olmalı ya da” ibaresinden sonra gelmek üzere “gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına veya” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Bir adet önerge vardır, onu da okutup birlikte işleme alacağım maddeyle.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesinde yer alan “gümrüksüz satış mağazalarına” ibarelerinin “gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Cemal Öztürk

Giresun

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir açıklama alabilir miyiz madde ve önergeyle yapılmak istenen değişiklikle ilgili olarak, ikisini beraber lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey’den bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Sayın Ertürk, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Malumlarınız olduğu üzere, ihracat teslimleri katma değer vergisinden müstesna. İhracat tesliminin ne olduğuna ilişkin de Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 12’nci maddesinde detaylı açıklamalar var. Tasarının bu maddesinde de bu 12’nci maddeye birtakım eklemeler yapılıyor. Böylece, “duty free” dediğimiz gümrüksüz satış mağazalarına ilişkin olarak yurt içinden oraya teslim edilen malların da ihracat teslimi olduğu düzenlemesi yapılıyor bu maddede.

Önergede de yaptığımız şu, “duty free”lere yapılan teslimler ihracat teslimi olarak düzenleniyor fakat önergeyle şu husus da düzenleniyor bu vesileyle: “Duty free”lere teslim edilen mallar bazen bizim burada arzu ettiğimiz, bu düzenleme kapsamındaki mallar da olabilir. Örneğin, birtakım demirbaş eşyalar olabilir, tezgâh, masa, sandalye gibi şeyler de olabilir, bizim buradaki kastımız ticari mallar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Satmak üzere aldığı mallar onlar.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Önerge de onu sağlamaya matuf bir şekilde geliyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Duty free” örneğini verdiniz ama “duty free”lerden kimlerin alışveriş yaptığı da belli. O malları alıp geri memleketin içine gidiyorlar.

BAŞKAN – Ya, yerli üreticiyi yabancı üreticilere karşı koruyorsun, yaptığın o yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Anlıyorum da siz bunu ihracat sayıyorsunuz ama oradan vergisiz olarak alınıp tekrar memleketin içine giriliyor. Burada bir sıkıntı var ve lüks tüketimler bunlar genelde, zenginler buraya gidip bu alışverişleri yapıyorlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz yerli üreticiyi koruyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, eyvallah da “duty free” dediği için örnek olarak söylüyorum. “Duty free”leri ihracat saymak, bilmem ne... Bu örneği keşke vermemiş olsaydınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yabancıların lehine çalışıyor mevcut sistem.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, “duty free”lerden alışveriş yapanlar kimler?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başka bir konu açıyorsan eyvallah... En son ne zaman gittiniz “duty free”ye?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Gidemiyoruz Sayın Bakanım, oradan geçmiyoruz artık.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime 20.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.23

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.58

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 44’üncü Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 3065 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“j) Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri,

k) Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler, Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler,

1) Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından, Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere, münhasıran sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere söz konusu hizmetlerle birlikte sağlanan diğer teslim ve hizmetler istisnanın kapsamına dahil değildir.),

m) 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri (İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.),”

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde bir adet önerge var, önergeyi de okutuyorum, beraber işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısı'nın çerçeve 4'üncü maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen (j) bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Madde üzerinde ve önergede yapılmak istenen değişiklik üzerinde birlikte bir açıklama alalım lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Sayın Ertürk...

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gümrük antrepoları ve geçici depolama olan yerlerde, gümrük hizmetlerinde ve gümrüklü sahalarda verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri şu anda Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre kısmi istisna kapsamında. Bu taslaktaki bu hükümle bu istisna kısmi istisnadan alınıp 13'üncü madde altında tam istisnaya kavuşturulmakta.

Bir diğer yeni hükmümüz, genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi gibi hayra müteallik tesislerin bağışlanması durumunda, bunların vücuda getirilmesi sırasında bir katma değer vergisi yükü oluşmasına matuf bunların KDV'lerinin istisna tutulmasına ilişkin bir hüküm.

Bir diğer istisna hükmümüz de, Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu, gerçek kişilere verilen birtakım teşhis ve tedavi hizmetlerinin katma değer vergisinden istisna tutulması; bu da tam istisna kapsamında.

Şu anda Genel Kurulda görüşülmekte olan torba yasamızda mevcut bir hükmümüz var, istisnai hükmümüz, yine KDV'yle ilgili; o, 31/12/2019'a kadar bu araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde teslim edilen ve münhasıran bu faaliyette kullanılan makina ve teçhizat KDV alınmamasını öngörüyordu. Oradaki 31/12/2019'a kadar olan istisnanın sürekli hâle getirilmesine ilişkin bir düzenlemeyi ihtiva ediyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu “Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek ve tüzel kişiler tarafından Türkiye...” Burada tek tek tatad ediyor. Ondan sonra, parantez içi hükmüyle diyorsunuz ki: “Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere, söz konusu hizmetlerle birlikte sağlanan diğer teslim ve hizmetler istisna kapsamında dâhil değildir.” Zaten tek tek saymışsınız, niye parantez içi illa “diğer hizmetler” diye...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne olur ne olmaz, yani, net olsun da.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Net olmuyor, bu sefer muğlaklık olmuş oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle yani: Burada açıkça hangilerini kapsadığını...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, diyorsunuz ki: “Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere münhasıran sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri...” Sonra da diyorsunuz ki: “Sağlanan diğer teslim ve hizmetler istisna kapsamına dâhil değildir.”

BAŞKAN – Otelcilik hizmetlerinden bahsediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Tek tek saymışsınız, sonra “Diğerleri dâhil değildir.” Diğerleri yok ki, zaten tek tek tatad etmişsiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle: Yani, söylediğinizde haklısınız ama burada herhangi bir şekilde yarın genişleme yönünde bir yorum yapılmasın diye saydıklarımızın dışındakilerin kapsama dâhil olmadığını da tekrar böyle, açıkçası, şeddeleyerek yazıyoruz çünkü yarın, öbür gün “Şu da buraya girer mi, bu da buraya girer mi?” diye bir tartışma olmasın diye.

BAŞKAN – Otelcilik hizmetlerinin dışında başka bir şey kalıyor mu burada geride?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

BAŞKAN – Otelcilik hizmetleri diyelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Otelcilik olabilir, ulaşım olabilir, rehberlik olabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama tek tek zaten “hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri”, bunun dışında başka bir şey olursa zaten kapsama alanı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, siz “Parantez içini hiç koymayalım.” mı diyorsunuz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açıkçası, biz bir noktada bu maddeyi bir şekilde, o maksadı dışına çıkarak yorumlanmasın diye, özellikle ifadeyi koyarak güçlendirmek istedik. Yani, buradaki amacımız kapsamın genişlememesi noktasındaki irademizi ortaya koymak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, “Nedir ‘diğer teslim ve hizmetler’?” diye o zaman ben sorarım, “‘Diğer teslim ve hizmetler’ nedir?” diye sordum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bunların dışında kalan her şey.

BAŞKAN – Otelcilik...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Zaten bunları yazmışsınız, o zaman aynı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, bakın, burada gerçekten gayet...

BAŞKAN – Yani, araba gönderdiniz, havaalanından aldırınız, bir ulaştırma hizmeti verdiniz, otelde hasta yatırdınız, hastane hizmeti verdiniz, yemek hizmeti verdiniz. Yani, bunların dışında...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Bu da sağlık hizmetinin bir parçasıdır.” der mi yani?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama burada demişsiniz: “Koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon...”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mesela hastayı ben hastaneden havaalanına kadar götürdüm, bu da sağlık hizmetine girer mi?

BAŞKAN – Yani, tahayyülde sınır yok, hizmette sınır yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Diğer” demekle bunu engellemiyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha iyi bir öneriniz varsa onu yazalım ama burayı, inanın, bir şekilde sınırlamayı güçlendirmek için yazdık, başka bir şey değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben de bu anlam güçlensin diye bunu ifade ettim, siz bilirsiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

BAŞKAN – Sayın Çaturoğlu, size de ihtiyaç var burada.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir de, bu (k) fıkrasında “Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine olan...” Buraya belediyeleri de dâhil etsek. Belediyelere özellikle bağışta bulunmak isteyen hayırseverler de var, bunu da...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, belediyeler kapsamında var.

Burada tartışacağımız ve üzerinde Genel Kurula kadar çalışacağımız husus: Burada hayırseverlerin yapacakları inşaat türlerini saydık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Maliye Bakanlığı olarak çalışmayı yaparken şu prensiple hareket ettik: Bu hayırseverlerin bağışladıkları bu inşaatlarla ilgili Gelir Vergisi Kanunu’nda bir sayım yöntemi belirlenmiş; yani, kazançlardan indirimle ilgili “hangi okul, cami” diye tek tek sayılmış. Biz Katma Değer Vergisi Kanunu’nda bu müesseseyi getirirken Gelir Vergisi Kanunu’ndaki sayılanları bire bir aynen aldık buraya. Şimdi, biz bunu daha geniş tutarsak, o zaman gidip Gelir Vergisi Kanunu’ndaki kapsamı da genişletmek lazım. Onun için...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşte, buna belediyelere, kültür merkezlerine ve...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, işte, bak, biliyorum konuyu; bazı belediyeler gündeme getirdi, biliyorum, haberim var konudan. Mesela Milli eğitim Bakanlığı bugün yeni öneriler getirdi. Ben diyorum ki: Yeni öneriler var, hepsini topluca değerlendirelim. Ama şunu bilmemiz lazım: KDV Kanunu’nda bir değişiklik yaptığınız zaman otomatikman Gelir Vergisi Kanunu’nda da yapmak gerekiyor; öbür türlü tutarsızlık olur.

BAŞKAN – Sayın Bakan, rica etsem, notlarınızı alın, hepsine toptan cevap verelim olur mu? Daha 3, 4 üyemiz var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Sayın Başkan, kusura bakmayın.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, makul buluyorsanız Sayın Bakan -ki makul karşıladınız zannediyorum- gelir vergisinde de aynı paralelde bir değişiklik yapılabilir yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama hepsini beraber değerlendirelim. Tabii, tabii.

BAŞKAN – Aynen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Doğru da olur aslında.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İşte, Genel Kurula kadar bütün talepleri toplayalım Tane tane yapmayalım bunları.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu “okul, çocuk yuvası” gibi sonuç olarak bağış yapılan yerlerle ilgili kaygılarım var. Şu çerçevede söyleyeyim: Sayın Bakanım, bunun kötüye kullanımları olabileceğine dair kaygılarım var. Yani, çünkü şöyle oluyor pratikte de: Şimdi, diyelim ki siz bir inşaat şirketisiniz, bir bölgede imar

alıyorsunuz; “Ben buraya bu imarı veririm ama sen buranın camisini yapacaksın, okulunu yapacaksın, çocuk yuvasını yapacaksın.” deniyor bu şirketlere, bunu biliyoruz. Ve bu şirketler diyelim ki orada 1 milyar liralık yatırım yaptılar; cami, hastane, okul, şu bu -neyse yapacağı da- 100 milyon liralık bir yatırım olarak görüldü ve bu şart olarak konmuş zaten ona. Bunu, oradaki 100 milyon liralık maliyeti bir şekilde 300 milyon lira olarak şişirebilir; yani, diyelim ki eve kullandığı betonu camiye kullanmış, okula kullanmış gibi gösterebilir, daha şişkin gösterebilir yani oradaki betonu, bilmem neyi, demiri, şüyü buyu ve bu çerçevede kötüye kullanımlar söz konusu olabilir. Tabii ki hayırseverlerin bu anlamda desteklenmesine bir itirazımız yok ancak bu tip kötüye kullanılmaların önüne nasıl geçmemiz gerekiyor? Yani, siz bize bununla ilgili bir formül sunmadınız, yani bir öneri geliştirmediniz. “Arkadaş, biz bunları böyle bir...”

BAŞKAN – Yok, bunları protokollere bağlayacaklar ve protokollerin ekinde de hepsi bulunacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama anlıyorum da, Sayın Bakanım, yani, şimdi o camiye şu kadar metreküp...

BAŞKAN – Keşif... Yani, listeler olacak, malzeme listeleri olacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) - ...beton mu gitti, bu kadar demir mi, şey mi gitti, bütün bunları ikincil mevzuatla mı düzenleyeceksiniz, bizi rahatlatacak bir...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan’ın gündeme getirdiği hassasiyetler doğru hassasiyetler.

BAŞKAN – Efendim, biz onun öyle olduğunu biliyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İdare bu konuyla ilgili her türlü tedbiri almakla yükümlü ve sorumlu. İlgili bakanlıklarla birlikte usul ve esasları belirlerken buna çalışacağız. Her zaman için bu risk var ama mutlaka şöyle yapacağız: Bir kere, mutlaka böyle bir istisnadan yararlanmak için ilgili kamu idaresiyle inşaat başlamadan önce bir protokol yapılacak. Hak edişler üretildikçe yani bu işler yapımı sırasında da ilgili idare tarafından takip edilecek ve inşaatın gerçekleşme durumuna bağlı olarak da buradaki istisnadan yararlanılan katma değer vergisi miktarına ilişkin listeyi de hayırsever, ilgili kamu idaresine ibraz edecek. Yani, KDV’siz aldığı bütün faturaların listesini ilgili kuruma teslim edecek; biz, dolayısıyla, bunu ilgili kuruluşlardan alıp gerçekten burada kullanılıp kullanılmadığını da normal fatura kontrolleri kapsamında şey yapacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, Sayın Bakanım, bakın, benim kaygım şu: Bir hayırsever, diyelim ki başka bir sektörde çalışıyor, bir cami yapmak istiyor; bununla ilgili zaten bir sıkıntı olmaz; adamın betonla işi yok, demirle işi yok, orada bir suistimal olmaz ama olabilecek suistimal inşaat şirketleriyle ilgilidir. Onlara zaten -açıkça söyleyeyim- “Şu imar karşılığında bir cami yap, bir okul yap.” deniyor. Orada suiistimaller söz konusu olur ve bununla ilgili kaygılarımızı iletmemiş oluruz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, bir projede ne kadar metreküp beton gidecek, ne kadar demir gidecek, bunların hepsi belli yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, yapmayın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açıklama yapsın; bir dakika, açıklama yapsın.

BAŞKAN – Bunları da protokollerin eki hâline getirdiklerinde, malzeme listeleri de belli olduğunda sizin bu kaygılarınız tamamen ortadan kalkar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar bana teknik bir açıklama yaptılar, bir de size yapsınlar.

BAŞKAN – Peki, bir de bana yapsınlar, olur.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Şu anda hâlihazırda buna benzer uyguladığımız istisnalar var ama bu istisnada da aynı şekilde, örnek Millî Eğitim Bakanlığıysa, Millî Eğitim Bakanlığı ile bağlı kişi arasında protokol oluyor ve bu protokol çerçevesinde hangi okulu, hangi yeri yapacaksa bunu belirliyorlar ve ne kadar sürede yapacağına ve bağışlayacağına ilişkin protokol yapıyorlar. Buradaki usul ve esaslarda, başka istisnalarda da uyguladığımız şekilde, ekinde bir liste oluşturacağız. Burada kaç derslikli, ne kadarlık bir malzeme, makine ve teçhizat gerekiyorsa onlara ilişkin liste. Bunlar onaylandıktan sonra bize gelecek, bizim vergi dairesince oluşturulan bir istisna belgesine dönüştürülecek ve sisteme bu yüklenecek.

BAŞKAN – Tamam. Soru. Bunu anladık. Ben hayırsever olarak kısmî destekte bulundum, ne yapacaksınız?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Burada kısmî destek diye bir şey yok.

BAŞKAN – Allah, Allah! Ben bir hayırseverim, diyelim ki protokol imzalıyoruz. Protokole bağlamıyor musunuz?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Evet.

BAŞKAN – Diyelim ki 2 milyon liraya mal olacak, diyor ki “Ben hayırsever olarak bunun 1 milyon TL’sini karşılıyorum.” 1 milyon TL’sini de Millî Eğitim karşılayacak ya da Özel İdare karşılayacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok.

BAŞKAN – Efendim, uygulamada çok var Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Bizim buradaki öngörümüz okulun tamamını hayırsever yapacak, buradaki tek soru, Sayın Paylan’ın gündeme getirdiği soru şu...

BAŞKAN – Nerede yazıyor? Tamamını yapacağını ben bir yerde göremiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle: Diyelim ki 10 ton çimento faturası alınmış, istisna belgesini kullanarak KDV’siz almış ama orada gerçekte 5 ton çimento kullanılabilir. Dolayısıyla, bu, acaba bir şekilde başka yerlerde kullanılmak üzere alınabilir mi? Dolayısıyla, burada arkadaşların söylediği gibi, doğru, bir istisna belgesi alınacak ama bence en önemli kontrol hayırseverin bütün bu alışlarına ilişkin belgelerini saklaması, alışlarına ilişkin belgeleri listelemesi, Millî Eğitim Bakanlığına vermesi, Millî Eğitim Bakanlığının en sonunda o listeyi vergi dairesine gönderip o belgeyi kontrol etmesi. Yani, bir şekilde inşaat bittikten sonra bizim Vergi Denetim Kurulunda bir denetim yapılması lazım. Bu kadar. Dolayısıyla, 5 ton çimento kullanılacak bir yerde 10 ton çimento faturası varsa o zaman ne yapacak? Gelecek, diyecek ki “Sen burada sahte fatura kullanmışsın.”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu tamam Sayın Bakanım, tamam, kaygılarımızı söyledik.

Diğer mesele Sayın Bakanım, şu sağlıkla ilgili KDV’yi yabancılara...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayırsevere bir de ceza yükleyeceksiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne desem bir bahane çıkarıyorsunuz.

BAŞKAN – Bakın ama Sayın Paylan’ın insicamı bozuluyor, konuşamıyor.

Sayın Paylan, görüyorsunuz tek suçlu ben değilim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Etağfurullah, olur öyle.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; ikinci mesele şu: Sağlıkta yabancılara KDV'yi sıfırlıyoruz. Şimdi açıkça söyleyeyim: Sağlıkta KDV yüzde 8 zaten. Şimdi biz Ahmet, Mehmet, Ayşe, Fatma, Garo hastaneye gittiğimizde yüzde 8 KDV ödeyeceğiz, Corc, Hans gelecek, yüzde 0 KDV'yle hizmet alacak. Arkadaşlar, bu hakka sığmaz, adalete sığmaz. Sebebi şu: Özellikle bu dönemde ülkemizin döviz kuru ciddi anlamda değer kaybetmiş durumda. Zaten inanılmaz bir şekilde avantajlı. Yani yabancıların gelip burada hizmet alması, düşünün ki, bir hastaneye gittiğinde zaten çok ucuz geliyor onlara, yurt dışından gelip sağlık hizmeti alanlara. Kendi vatandaşımız sıkıntıda. Yani o sağlık hizmetlerini almakta sıkıntı çekerken, Corc'a, Hans'a böyle bir avantaj getireceğiz. Aynı şeyi emlakta da yaptık. Dedik ki: "Ahmet, Mehmet ev alırken yüzde 18 KDV verecek ama Corc, Hans geldiğinde sıfır KDV." dedik. Bunları ben doğru uygulamalar olarak değerlendirmiyorum. Eğer ülkemizi biz her anlamda çekici hâle getirirsek, hukuk devleti anlamında, huzur ülkesi olma anlamında, zaten yabancılar gelip bu hizmeti alırlar. O açıdan bu maddeye karşı çıkılım derim, Sayın Bakan dinlemedi ama...

BAŞKAN – Ben dinledim, siz merak etmeyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Diğer bir eleştirim daha var, onu da söyleyeyim bari, şu ilgili maddede.

Sayın Bakan, yalnızca Corc'a, Hans'a KDV indirimini yapmayın, Ahmet'e, Mehmet'e de yapıyorsanız yapın. Ama hep beraber yapın. Yalnızca yabancılara öyle sıfır KDV'yle hizmet vermeyin. Döviz kurumuz çok uygun bu anlamda. Zaten büyük bir avantaj. Euro 5 liraya koştı sayenizde.

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz ne söylerseniz söyleyin Sayın Paylan bunu söyleyecek, onun için araya girmeyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Genel Kurulda da söyleyecek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Euro olmuş 5 lira, artık bundan avantajlı memleket yok, hizmetlerimiz bedava.

Diğer mesele, diğer madde... Çok maddeli bu torba biliyorsunuz.

Şu AR-GE'de Sayın Bakan, makine teçhizata KDV istisnası getiriyorsunuz. Bunlar olumlu olabilir ama cari açığı 52 milyar dolara koşan ve bu yıl bu gidişatta 60-70 milyar dolar cari açık verecek bir ülkede bu kadar ithalatı körükleyecek maddeler koymak ne kadar doğru diye sizi uyarıyorum. Yani, ciddi anlamda, bakın, hurda indirim olsun, makine meselesi olsun, bu kadar ekonomi ısınmışken iki ayda 15 milyar, bir yılda 52 milyar dolar cari açık veren bir ülkede cari açığı artık frenleme, yani bunu regüle edici düzenlemelere ihtiyaç var. Bu maddelerin hepsi çünkü makine teçhizatta biliyorsunuz yüzde 70 veya daha fazlasını ithalat yapıyoruz, cari açığı körükleyecek maddeler. Bu anlamda Hükûmetinizi uyarıyorum. Yani duvara çarpmamak için cari açığı soğutucu düzenlemeler getirin, değil ısıtıcı düzenlemeler, bunlar büyük risktir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tamaylıgıl...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Evet, teşekkür ederim.

Benim de sorum, bu özellikle "Türkiye'de yerleşmiş olan yabancı uyruklu gerçek kişilere verilen sağlık hizmetindeki..." Şimdi buradaki verilen hizmet kapsamında...

BAŞKAN – Türkiye'de yerleşik olmayanlar herhâlde.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – "Yerleşik olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler." Yanlış söylediysem kusura bakmayın.

Burada verilen hizmet kapsamında, KDV'nin tespit edilip uygulamada bir ihtilafa yol açmaması konusunda nasıl bir tedbir öngörülüyor? Çünkü neticede aynı hizmeti, diyelim ki, işte, ortaya koyduğunuz buradaki teşhis, tedavi ve rehabilitasyon aşamasında burada KDV yüklenimi olan ile olmayanı verilen hizmete göre istisnai koyduğunuzda bu karmaşa nasıl ortadan kalkacak, onu nasıl ayırt edebileceksiniz açıkçası? Çünkü neticede özellikle tedavi ve rehabilitasyon aşamasında KDV yüklenimi söz konusu olacak. E, böyle olduğu zaman, hadi bunun ne kadarı yüklenimli, ne kadarı yüklenimsiz, ne kadarı bunun hizmet verilen yabancı veya gerçek, içeride yaşayan, yerleşmiş olan gerçek kişiler içindir diye. Bu ayırımın kriteri ne olacak ve bu nasıl yapılacak? Buradaki istisna kısmı ve oradaki düzenlemenin hizmetten dolayı KDV olarak tahsil edilmemesi sonucunda ortaya çıkacak olan uygulama kaosunun ben ortaya çıkabileceğini ve buradan da çözümün nasıl yapılacağını da açıkçası bu madde içeriğinden tam olarak göremiyorum, bir.

İkincisi de; tabii, şimdi birtakım istisnalar getiriyoruz da biraz önce cari açığı çoğaltacak AR-GE ve makine ekipman açısından değerlendirildi. Peki, bunun tam tersi, böyle bir KDV maddesi ortaya koyduğumuzda, madem dünya korumacılık ve o korumacılığa bağlı sürekli verilen hedeflere bağlı bir düzenleme olmuyorsa, yani bugün Amerika'da 1.200'e yakın korumacılıkla ilgili karar alındı. Biz kendi yerli üretimimize şu verilen istisnalar kapsamında daha da ön açacak bu kanun içeriğinde bir düzenleme yapmayı düşünüyor muyuz? Yani gerek imalat gerek üretim ve yerli mamulün kullanılması aşamasında.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Evet Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Bey bir açıklama yapsın sorulara ilişkin.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Bey...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, Sağlık Bakanlığınca yabancılara verilecek buradaki sağlık hizmetleri, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmeti diye bahsettiğimiz hizmetler hâlihazırda zaten yüzde 8 oranına tabi, yani indirim oranına tabi bir hizmet yerli, yabancı ayırımı olmaksızın. Bunlarla ilgili olarak da hâlihazırda bugün bu kurumlar, Sağlık Bakanlığına bağlı bu kurumlar, hastaneler olabilir, bunların yüklendikleri KDV'leri indirimli orandan zaten iade alma durumları var. Bugün sadece fark şu olacak: buradaki tam istisna kapsamında olduğu için tamamını iade alacak, diğerinde yüzde 8 ile 18 arasında 10'unu iade alıyordu. Aradaki fark sadece bundan ibaret olacak. Yüklenimlerini ayırma işlemi de zaten tam istisna kapsamındaki işlemlerde hesaptan indirilecek KDV'si müsait olmak kaydıyla yüklenilen KDV'sinde o hizmete ilişkin alışları, makine teçhizat alışları, katlandığı hizmetler varsa onların KDV'lerinin tamamını iade alabiliyor idi; yine de öyle olacak.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bir kaosa yol açmayacak yani.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Ben şunu söylüyorum, yani şu anda da hâlihazırda da oran 8 idi, 8'e de indirim hakkı doğuruyordu, iade hakkı doğuruyordu.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ama her iki yani hem yabancı hem de Türk hastalar için yüzde 8 idi indirimli de olsa ama şimdi siz bir de onu ayırıyorsunuz, oradan ortaya çıkacak farkı söylüyorsunuz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Evet, birisinde tam istisna kapsamındaki işlem dolayısıyla iade hakkı doğurmuş olacak, diğerinde hâlihazırdaki uygulamada indirimli olana tabi işlem dolayısıyla iade hakkı doğuran işlem olmuş olacak; ayırım bundan kaynaklanacak. Verilen hizmet kişisi belli, sayısı belli, bir dağıtım anahtarı...

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, Sayın Başkan, Sağlık Bakanlığından birisi var mı? Kim talep etti bu maddeyi? Sağlık Bakanlığı gelip dedi mi ki yani “Yabancılar buraya akın akın gelecek. Yabancılar pahalı geliyor bu hizmetler. Euro olmuş 4,80; çok pahalı bu ülkeniz. Bunu yaparsak işte, yüzde 8 avantaj olunca ülkemize yabancı yağacak.” diye bir şey mi söylediler? Ülkemiz zaten ucuz bir ülke şu anda yani daha da ucuzlatsak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim ülkemiz ucuz bir ülke değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, ucuz şu anlamda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, sözlerinize dikkat edin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, 4,80...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl bir nitelemedir bu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ucuz, ucuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O kelimeyi geri alın lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye ucuz değil?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Ucuz bir ülke ne demek?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, ucuz; yani şu anda 4,80 euro kuruyla...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne anlamda ucuz diyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – 4.80 euro kuruyla geldiğinde...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Lütfen kelimeleri yerli yerinde kullanalım!

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, 4,80 euro kuruyla geldiğinde vatandaş 1 euro veriyor 4,80 lira alıyor ve bu anlamda Sayın Bakanım...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz de yakalarmışsınız ya!

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neyse, biraz ciddiyete davet ediyorum sizi de.

Ya, yüzde 8 daha avantaj vermek Ahmet’e, Mehmet’e vermeden hak mıdır, adalet midir diyorum ve kim talep ediyor?

BAŞKAN – Sayın Paylan, teşekkür ediyorum.

Maksat hasıl olmuştur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan çok önemli bir konuyu tabii dikkate getirdi, ben de içeride biraz önce kendisine anlatmaya çalıştım.

Tabii, meseleye bir vergi istisnası getirme olarak bakacak olursak eksik olur. Birçok Hükûmet programında da, dokümanında da son yıllarda özellikle ifade ediyoruz, sağlık turizmi gittikçe önem kazanan bir yeni sektör. Bütün uluslararası dokümanlarda, çalışmalarda dünya nüfusunun yaşlanma olgusu, özellikle de Avrupa ülkelerindeki nüfusun hızla yaşlanma olgusu bilinen bir gerçek. 2050, 2100

yılına baktığımız zaman Avrupa’da nüfus ciddi anlamda yaşlanacak. Kendi ülkemiz de dâhil olmak üzere dünya nüfusunun genel olarak yaşlandığı da bir vakıa. Dolayısıyla bu, ülkelerin sosyal güvenlik sistemleri üzerinde ve sağlık harcamaları üzerinde de ciddi etkiler meydana getirecek. Önümüzdeki on yıllarda kamu hem sosyal güvenlik harcamaları bakımından hem de sağlık harcamaları bakımından ciddi yüklerle karşılaşacak ve ülkeler bu süreçte bu maliyetlerle baş edebilmek açısından mutlaka arayış içerisine girecekler ve bugünden de başlamış bir gelişme.

Şimdi, bu şunu gösteriyor; demek ki ileriki yıllarda yaşlı bakımı, rehabilitasyon, fizik tedavi veya kronik hastalıklar... Bakın, özellikle nüfusun yaşlanmasının getirdiği ciddi yeni kronik hastalıklar ortaya çıkacak. Bu anlamda Türkiye aslında ciddi bir potansiyeli yakalamış olma durumuyla karşı karşıya. Şimdi, bu bölgede Türkiye’nin sahip olduğu genç bir nüfus var, eğitilmiş bir nüfus var, yetişmiş insan kaynağı var. Ülkemiz özellikle yaşlı bakımı anlamında veya rehabilitasyon hizmetleri bakımından, sahip olduğu iklim özellikleri, sahip olduğu güneş, çevresel koşullar itibarıyla yaşlı bakımı ve rehabilitasyon hizmetleri bakımından da ciddi anlamda fırsatlara sahip. Biz bu gelişmeleri dikkate alarak sağlık turizmiyle ilgili Türkiye’nin bu fırsatını realize edebilmek için çalışmalar başlattık.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, bir şeye getireceğim.

BAŞKAN – Hayır, çok güzeldi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuda Sağlık Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığının yayınlamış olduğu rapor ve planlar var. Bundan önce mesela bu Komisyondan yine geçti, sağlık turizmi kapsamında elde edilen kazançlara yüzde 50 kurumlar vergisi istisnası getirdik. Dolayısıyla biz burada KDV istisnasını getirerek aslında fiyat bakımından rekabetçi olan ülkemizin bu anlamda bir avantajını daha da güçlendirmiş oluyoruz ama Komisyonu bilgilendirmek açısından söyleyeyim, şu anda Sağlık Bakanlığının üzerinde çalışmalarını hemen hemen tamamladığı başka bir tasarıda da sağlık turizminin ileriye dönük hem kurumsal yapısının güçlendirilmesi hem de işletmelerimizin bu anlamda desteklenmesi anlamında da başka düzenlemeler de getirilecek.

Onun için Sayın Paylan, yani siz dünyayı takip eden bir insansınız, dünyadaki gelişmelerden haberdar bir insansınız, Türkiye’nin fırsatlarını bilmesi gereken bir insansınız. Bu meseleye de bu açıdan bakalım, öbür türlü magazinsel bir bakış açısı oluyor. Bunu da gerçekten en azından sizin için böyle bir bakış açısında düşünmek istemem yani bu da doğru değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Sayın Paylan’ı gerçi ilgilendirmiyor da şunu sorayım...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye ilgilendirmiyor?

BAŞKAN – Saç ekimi seni ne ilgilendirir ya!

Bu saç ekiminde ciddi bir potansiyeli var Türkiye’nin yani bugün mesela Arap ülkelerine dönen uçaklara, giden uçaklara baktığınızda uçağın neredeyse yüzde 80’i, 90’ı işte başı sarılı adamlardan müteşekkil. Yani bu tarz estetik, işte saç ekimi falan, bunlarda da bunu uygulayacak mısınız yoksa sadece şey midir bu? Yani yoksa sadece ne bileyim, tedavi amaçlı falan mı olacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, yasada getirdiğimiz düzenlemenin kapsamı ilgili sağlık mevzuatında tanımlanmış sağlık hizmetleri.

Şuna çok üzülüyorum gerçekten: Yani Türkiye’de yapılan her olumlu şeye, her iyi şeye muhalif olma, getirilen düzenlemeleri amacı dışında saptırma ve hatta bunu yaparken de...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Size söylüyor Sayın Başkan!

BAŞKAN – Bana söylüyor, ben farkındayım. Bana söylüyor Sayın Paylan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok bir dakika... Hayır, hayır, bu gazetelerde yer alan haberlere istinaden söylüyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Size söylüyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan, aramızı bozmaya çalışıyor ama bozamaz ben biliyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, değil.

BAŞKAN - Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapılan bu düzenlemeyi amacı dışında gösterme, yapılan her iyi şeyin arkasında başka bir şey arama, yapılan her iyi şeye bir kulp takma anlayışında olan ve bu ülkeye bugüne kadar hiçbir yararı dokunmamış, taş üstüne taş koymamış bazı zavallılar kalkıyorlar böyle bir meseleyi magazinsel bir boyuta dönüştürüyorlar ama bu arada başka bir şey de yapıyorlar, o da bence çok ayıp. Bir de burada belli bir bölgeden, belli bir yerden gelen insanlara dönük ayrımcı bir anlayış var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O nefret söylemi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu ayrımcı anlayışı, nefret söylemi anlayışını da kınıyorum ve bunu bütün Komisyon üyelerinin kınadığına da inanıyorum. Gazetelere düşen bu haberleri yazanlar gerçekten hem ayrımcılar hem nefret söylemine dâhil olan insanlar hem de bu ülkede iki tane kuzuyu güdemeyen adamlar, onu da söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, ben magazin kısmında değilim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sataşma var Sayın Başkan size!

BAŞKAN – Yok, sataşmadan söylemedim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır şöyle: Sizin bu soruyu gündeme getirmenizin sebebi, gazetelerde, bazı gazetelerde bu meselenin...

BAŞKAN – Gazeteler falan değil, fiili bir gözlemden bahsediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok, o ayrı bir şey ama gazetelerde bu haberleri yapanların zihin dünyalarındaki gizli kalmış ayrımcılığı da açığa çıkardıkları için de çok enteresan, onu da söylüyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hangi haberler?

BAŞKAN – Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, özellikle sağlık konusundaki bu düşüncelerinizi ümit verici olarak görüyorum, kesin.

Burada tabii, bu probleme sadece dışarısı olarak bakmamak lazım, aynı zamanda bu geriatri meselesinde, çobanlıkta dahi yüksekokul açtığımız bir yerde geriatri meselesinde hiçbir şeyimizin olmaması okul babında, eğitim babında üzüntü verici. Bunun üzerinde özellikle durmak istiyorum. Burada, herhâlde bizde yaklaşık 100 binin üzerinde insan dışarıdan gelip bu hizmetleri bir şekilde vermeye çalışıyor. Bunu bu anlamda da değerlendirmekte, teşvik etmekte yarar var diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz vereceğim.

Sayın Bakan, maddenin yazımına baktığımızda şöyle diyorsunuz: “Koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon.” Benim söylemiş olduğum konu bunların hiçbirini kapsamıyor. Eğer onu da dâhil etmek istiyorsanız bunu bu anlamda genişletmeniz lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tedavi sayılmayan...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Tedavi ama.

BAŞKAN - Tedavi değil efendim. Bu bir hastalık değil. Yani ben kelim ama hiç de rahatsız değilim ve kendimi hasta da hissetmiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tedavi sayılmayan hiçbir hizmet bu madde kapsamında değerlendirilemez.

BAŞKAN – Ama Türkiye’nin önemli bir pazarı var burada.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, Türkiye’nin bu anlamda... Biraz önce, bakın, konuşmamda ifade ettim. Yaşlı bakım hizmetleri, kronik hastalıkların tedavisi ve özellikle de fizik tedavi gibi alanlarda Türkiye’yi biz bir sağlık turizmi merkezi yapmak istiyoruz.

BAŞKAN – Estetikte de yapın. Niye yapmayacaksınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yoksa, bakın, o söylediğiniz şöyle: KDV ödensin orada, sorun yok.

BAŞKAN – Estetikte?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – KDV ödensin, orada bir sorun yok.

BAŞKAN – Bence orada da ödenmesin, bu bir paket çünkü.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, ben de Sayın Başkan gibi düşünüyorum yani bu teşhis, tedavi bu kapsamda değil ama “Bununla ilgili olarak KDV ödensin.” diyorsunuz. Bunlar için ödenmiyor ise onun için de ödenmesin.

BAŞKAN – Kesinlikle ödenmesin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Eğer Türkiye’ye döviz kazandırma amaçlanıyorsa aynı paralelde düşünmek lazım ve o bakımdan da gerçekten Türkiye’nin epey bir müşterisi var.

BAŞKAN – Çünkü bilhassa estetikte bu, büyük tartışma Sayın Bakanım. Yani bir hastalığa bağlı olan bir estetik...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tıbbi hizmet ama teşhis ve tedaviye yönelik değil, koruyucu hekimliği içermiyor, rehabilitasyon hizmeti değil.

BAŞKAN – Yani “estetik” diye koyacaksın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu kapsamda, bakın, Sağlık Bakanlığının ilgili mevzuatlarında tanımlanmış kavramları buraya koyduk. Bu kavramların içine girmeyen hususlar her ne kadar sizin bakımınızdan ticari amaçlarla kapsama dâhil edilmek istense de bizim bu düzenlemedeki amacımız, yaşanan nüfusa bağlı olarak demin ifade ettiğim hizmetlerle ilgili bu istisnayı getirmektir. Onun dışında bir istisna getirmek gibi bir düşüncemiz yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Amaç açısından aldığımız zaman çok uygun değil. “Tıbbi hizmetler” dediğimiz zaman hepsi kapsama alınabilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Demin söylediğiniz hizmetleri bence kapsama almayalım. Sayın Kuşoğlu, demin ifade ettim, söyledim, bakın, yaşlı bakım hizmetleri, rehabilitasyon hizmetleri, fizik tedavi hizmetleri ve özellikle de yaşlılığa bağlı kronik hastalıklar var, bu hastalıklarla ilgili olan konular.

BAŞKAN – Bunlar tamam ama öbürü de psikolojik rahatsızlığa yol açabiliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, kesinlikle almayacağız o hizmetleri.

BAŞKAN – Yani mesela kompleks yaratabiliyor, psikolojik rahatsızlık oluşturabiliyor insanda.

BİHLUN TAMALIGİL (İstanbul) – Demek ki sizin bilinçaltında oluşmuş bazı şeyler var.

BAŞKAN – Olabilir, belki bu da rapora bağlanması...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Obeziteye yönelik tıp var.

BAŞKAN – Obezite bir hastalık ama.

Peki, Sayın Kuşoğlu, devam edecek misiniz?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Etmiyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben de etmeyeceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanın estetik ve bakım hizmetlerine yönelik bu tutumu karşısında devam edemedik.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurunuz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aslında girilecek bir top değil. Ama Sayın Bakanın özellikle Avrupa’da yani “üçüncü kuşak” turizm diye tanımlanmış olan alanı tanımladıktan sonra sınırlama getirmesi üzerine girmek zorunda kalıyorum. Şu an Avrupa’da gerçekten 65 yaşını bitirmiş, emekli olmuş insanlarla ilgili olarak bütün turizm ülkeleri ve bölgeleri özel programlar yapıyorlar. Bunların büyük bir kısmının hastalığı falan yok. Normal turizm mevsimi bittiği andan itibaren bu üçüncü kuşak için turizm zamanı başlıyor. Bütün bir kışı gelip Antalya’da geçiren de bir sürü insan var. Dolayısıyla eğer gittikçe yaşlanan dünya nüfusunda bu gruba hizmet edebilecek düzenlemeleri teşvik etmek istiyorsanız bu kapsam, dar bir kapsam. Zaten Avrupalıya böyle bir kapsamı hiçbir turizm şirketi anlatamaz. Siz oraya gideceksiniz, hastanız “Şu, şu, şu tedavilerde KDV ödemeyeceksiniz, ambulansla gelerseniz KDV ödemeyeceksiniz ama taksiye bindirirsek sizi KDV ödeyeceksiniz.” gibi şeylere girmemeleri gerekir bunların. “Bu kapsam içerisinde, üçüncü kuşak turizm politikaları çerçevesinde verilen hizmetlerin hepsine ben ya yüzde 1 KDV uyguluyorum ya da KDV almıyorum kardeşim.” demek olayıdır. Dolayısıyla sistem üstünde ciddi olarak durulduğu takdirde belki daha önceden akla gelmeyen şeyleri de böylece çözmüş olursunuz. Şu anda gidin, Antalya otellerinin tamamı neredeyse yüzde 20, yüzde 30... Zaten o kadar alabiliyorlar çünkü fazla hizmet veremiyorlar. Kışın açık kalmaları onlar sayesinde oluyor. Teşvik ettiğiniz takdirde bu çoğalır. Bir sürü yaşlı insan dolaşıyor ortalıkta. O nedenle tutarlı olmak gerekir.

Teşekkür ederim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle Sayın Bakanım: Sizin söylediğiniz turizm türü gittikçe önem kazanan bir alan. Burada özellikle biz bilerek “sağlık turizmi” dediğimiz alanlarla sınırlayıcı bir düzenleme yapmak istiyoruz. Çünkü burada genel anlamda turizmin teşviki bağlamında bir düzenleme yok hatta bu düzenlemede diyoruz ki: “Bu kişiye verdiğiniz otelcilik hizmetleri bile bu istisnanın kapsamına dâhil değildir.” O açıdan eğer sizin söylediğiniz türde bir genişleme yapacak

olursak... O zaman turizm sektörünün zaten genel anlamda KDV'nin kaldırılması yönünde bir talebi var. Biz burada özellikle uzun vadede sağlık turizmine... Yani o söylediğiniz bence sağlık turizmi değil de -sizin söylediğiniz gibi- o başka bir alan anladığım kadarıyla. Bizim maksadımız o değil.

BAŞKAN – Yani yurt dışı acentelere satışta KDV var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada büyük ölçüde bu sistem nasıl işleyecek? Yurt dışındaki özel veya kamusal sosyal güvenlik kurumları üzerinden işleyecek. Yani burada ya bizim hastanelerimiz orada gidecekler sosyal güvenlik kurumlarıyla sözleşmeler yapacaklar, biraz önce ifade ettiğim hizmetleri biz Türkiye’de onlara vereceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yerleşik yurt dışı şirketlerine, acentelere yapılan yatak satışlarında KDV var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

BAŞKAN – Yurt dışına kesilen faturalarda?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet. Şu anda yurt içinde sağlanan her türlü turizm hizmeti yüzde 8 KDV’ye tabi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yurt dışındaki sadece münhasıran hizmet faturasına –şey değil- yurt dışına kesilmişse onda yok.

BAŞKAN – “Hizmet faturası” deyince paket, paket...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, bakın şöyle: Türkiye’de yararlanılan tüm hizmetlerden dolayı Türkiye’de katma değer vergisi doğar ve Türkiye’ye yurt dışından gelen bir turist Türkiye’de kaldığı süre içindeki almış olduğu tüm hizmetlerden dolayı da katma değer vergisini öder.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Turist değil Sayın Bakanım. Hollanda’da bir acente Türkiye’deki otellere fatura kesti ya da burası kesti, onunla ilgili katma değer vergisinden bahsediyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama hizmetten Türkiye’de yararlanılmıyor mu? Gene KDV olur.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hizmetten Türkiye’de yararlanılmıyor, o turist gönderiyor buraya.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Göndersin ama o hizmetten yine o yurt dışındaki acente bile Türkiye’de yararlanıyor.

BAŞKAN – Paketin içerisinde görüyorlar onu.

Sayın Karakaya, buyurun lütfen.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bence aslında bu konunun... Bu bir hizmet sektörü, kapasitenin, rekabetin rakipler açısından değerlendirilmesi lazım. Yani biz buğdayı da üretiyoruz, destekleme yapıyoruz ama bazen öyle zamanlar oluyor ki yarı fiyatına dışarıya satmak durumunda kalıyoruz. Ya buradaki asıl mesele, bizim bu sektörümüzde boş kapasitemiz var mı? Hizmet sektörünün özelliği, üretim yapıp stoklama yapamazsınız, o kapasiteyi o anda kullanınız ya da kullanmadınız. Dolayısıyla işin bu tarafından bakılması lazım. Bu indirimin oluşturacağı ekstra talebin kendi iç hizmetlerimiz açısından değerlendirmesini yapıp ona göre bir dengeyin, optimum bir şeyin bulunması lazım. Eğer böyle bir boş kapasitemiz varsa bu kapasiteyi rekabet şartlarını da dikkate alarak gayet tabii değerlendirmemiz lazım. Piyasaya girme, piyasada tutunma gibi, işin, konunun bu boyutlarıyla değerlendirilmesi gerektiğine inanıyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Herhâlde Sayın Bakanı ikna edemedik, bu madde geçecek ama son bir uyarımı daha yapayım. Bu madde kötü kullanıma da açık Sayın Bakan. Şöyle ki: Hep “Kötü kullanım nasıl olur?” diye düşündüğümüzde, düşünün ki bir kliniğiniz var, Ahmet geldi “Ya yüzde 8 KDV var arkadaş sana ama George’a yok.” dedi. “O zaman benim adıma ‘George’ diye yaz arkadaş.” der. George bilmem ne diye bir fatura düzenler ve hiçbir şey yapamazsın. Buradaki kötü niyeti eğer ki dizginleyemezseniz böyle uygulamalar olacak. Bakın, konut satışında bu olmaz. Niye? Tapu var çünkü. Tapuya gitmeniz lazım yüzde sıfır KDV için, tapu diye bir kurumunuz var bunu denetleyen ama siz bunu yaptığınız anda bilin ki pek çok “George” “Hans” bilmem ne diye faturalar düzenlenecek Ahmet, Mehmet’e ve kötüye kullananın da önünü açacaksınız.

Sayın Bakan, bakın, teşvikleri bu şekilde yapmayın bence.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Garo Bey, bir saniye; bu “George” dediğiniz yani pasaporta girmiş insanlar mı olacak yoksa...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Değil, değil ya; isim uydur ya, “Benim akrabam yurt dışında var.” işte, yaz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Pasaport olmadan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya pasaport olmadan yazarsın belge, ne olacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur mu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yazarsın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Giriş için belgeler olacak, olur mu öyle şey?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya yapmayın Allah’ımızı severseniz. Ya, diyelim ki giriş çıkış belgesi var, bir arkadaşınız, ahabanız var, yaz oraya ismini devam et. Ya kötü kullanıma açık olduğunu söylüyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şunu bitireyim, bitireyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan’ın zikrettiği konular riskli, bütün riskler yönetilmelidir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet yani bu konu risk altındadır. Nasıl yönetilecek Sayın Bakan?

Benim diyorum ki, önerim şu: Yüzde 8 KDV’de kalsın, siz bunu başka türlü teşvik edecekseniz edin yani vergiyi alın Sayın Bakan, vergi almaktan korkmayın, vergi almazsanız borç alacaksınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Evet Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendine “Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “aynı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yazılı şartlar dahilinde adi ortaklıkların sermaye

şirketine dönüşmesi işlemleri ve” ibaresi eklenmiş, (g) bendinde yer alan “atıklarının” ibaresi “atıkları ile konfeksiyon kırpıntılarının” şeklinde değiştirilmiş ve (o) bendinde yer alan “; ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri ile” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge var, okutuyorum, birlikte işleme alacağım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 5’inci maddesinde yer alan “yürürlükten kaldırılmıştır.” ibaresinin “yürürlükten kaldırılmış ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

“ö) Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri,”

BAŞKAN – Evet Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Madde ve önerge üzerinde yapılmak istenen değişikliklerle beraber bir açıklama istiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Evet Sayın Ertürk.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilanço esasına göre defter tutan ferdi bir işletmenin sermaye şirketine dönüşmesi katma değer vergisine tabi değil fakat bir adi ortaklığın aynı şartlarla bir sermaye şirketine dönüşmesi bugün itibarıyla katma değer vergisine tabi. Söz konusu düzenleme bir adi ortaklığın da bir sermaye şirketine dönüşmesi durumunda katma değer vergisi istisnasından yararlanmasını öngörüyor.

Bu düzenlemede öngörülen başka bir husus, bizim hâlihazırda birtakım metal hurdalarımız, cam atıkları gibi kıymetlerin teslimi katma değer vergisinden istisnadır. Bunların arasına konfeksiyon kırpıntıları da ekleniyor. Bir de kısmi istisna kapsamında olan “ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri” ibaresi başka bir bende taşınmak suretiyle indirimden yararlanma hakkına kavuşturuluyor.

Arz ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye getiriyorsunuz, kimin talebi?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Hangisini?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Konfeksiyon kırpıntıları...

BAŞKAN – Zaten pek çok sektörle ilgili olarak bu var. Tekstilde de sadece konfeksiyonla bunu sınırlı yapıyorsun çünkü başka ipliğe, şuna buna gittiğin zaman onu kontrol etmen mümkün değil. Hatta burada da genişletme talebi var Sayın Bakanım, onu da arz edeyim yani işte buradaki kullanılan malzemeler, aksesuarlar gibi konuların da dâhil edilmesi isteniyor ama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle söyleyeyim Başkanım, onu ben inceledim de ilk intibam şu: Yani normalde sanayide ham madde olarak kullanılan girdilerle ilgili bu düzenleme doğru, konfeksiyon kırpıntıları dışında demir hurdaları -başka ne var arkadaşlar- cam yani bunlar

yeniden ham madde olarak kullanılan şeyler fakat bu demirbaşlar gibi yani sizin bana verdikleriniz, onlar ham maddeye dönüşen şeyler değil aslında. O açıdan şunu söyleyeyim: “Bu kimden geldi?” Sayın Paylan her zaman mutlaka bir şey arıyor. Uşak’ta anladığım kadarıyla ciddi anlamda konfeksiyon kırıntılarından bir iplik üretimi var, ciddi anlamda OSB’de bir sanayi oluşmuş orada. Bunu bana milletvekillerimiz ilk defa getirdiğinde... Aslında diğer malzeme için var bu, gerçekten önemli ve oradaki amaç da kayıt dışı ticareti kayıtlı hâle getirmek. Çünkü bugün istisna olmadığı için katma değer vergisi alınması gerekiyor, bu tam tersine kayıtlının önünde engel oluşturuyor. Çünkü bunlar genellikle tek tek toplanan malzemeler. Bu açıdan buradaki yapılan düzenleme özellik konfeksiyon kırıntılarından iplik üretiminin de önündeki bu kayıt dışılık engelini ortadan kaldıracak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6’ncı maddeyi okutuyorum

MADDE 6- 3065 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (f) bendi (g) bendi şeklinde teselsül ettirilmiştir.

“f) İkinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmaz ticaretiyle işgal eden mükelleflerce, katma değer vergisi mükellefi olmayanlardan (mükellef olanlardan istisna kapsamında yapılan alımlar dahil) alınarak vasfında esaslı değişiklik yapılmaksızın satılan ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların tesliminde matrah, alış bedeli düşüldükten sonra kalan tutardır.”

(Oturma Başkanlığına Kâtip Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama yapmak ister misiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey bir açıklama yapsın uygun görürseniz.

BAŞKAN – Tabii.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah bunların karşılığını teşkil eden bedel mevcut KDV uygulamasında fakat uygulamamızda bu ikinci el taşıtların ya da gayrimenkullerin KDV mükellefi olmayanlara satışında bu kural katma değer vergisi matrahının çok yüksek oluşmasına sebep oluyor. Bu hususu gidermek açısından bu öngörülen düzenlemeyle, satış bedelinden alış bedelinin düşülmesi suretiyle matraha ulaşma anlamında bir düzenleme öngörülüyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, burada “vasfında esaslı değişiklik yapılmaksızın” diyor. Bu “vasfında esaslı değişiklik yapılmaksızın” herhangi bir yerde tanımlandı mı? Ben hatırlamıyorum. Bununla neyi kastediyoruz yani bir sorun olur mu uygulamada?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİM DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, buradaki kasıt şu: İkinci el araçlarda ya da taşınmazlarda KDV mükellefi olmayandan alınan herhangi bir araç otomobil niteliğindeyken bunun içerisinde kesilip kamyonet tarzı bir araca

çevrilmesi ya da otobüsün kamyonete çevrilmesi ya da evlerde, konutlarda ciddi manada bir tadilat yapılması... Yani genel tadilatlarda herhangi bir sorun yok ama şöyle olabilir: Natamam bir bina alınır hiçbir şekilde duvarları, etrafları örülmemiş, sadece temeli alınmış bir şekilde, ondan sonra konuta çevrilmek suretiyle bu da ikinci el satışı gibi değerlendirilebilir diye “vasfında esaslı değişiklik olmaksınız” demek suretiyle esasında gene konut olan ya da iş yeri ise iş yeri olan, bunların içerisinde birtakım tadilatlarını, temizliklerini, boyalarını yapabilen, yaptıktan sonra da tekrar satışta bulunabilen işlemleri kastederek böyle kaleme alındı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mehmet Bey, bunu o zaman tanımlamak gerekmez mi? Bu sonra sıkıntıya sebep olabilir uygulamada.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yönetmelikle yaparız. Her şeyi kanuna yazmak gerekmez.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Muhakkak tabii ama tebliğde yazsanız bile bu mahkemelik olur birçok şeyde.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Her olayı da açıklayamayacak, muhtemelen örnekler vererek açıklayacak.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİM DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Şimdi, Sayın Bakanım, bu maddenin -23’üncü maddeye ekliyoruz bunu- altında da yine buna ilişkin özel matrah şekillerinin belirlenmesinde işin mahiyetini göz önünde tutarak usul ve esasını belirlemeye, tespit etmeye Maliye Bakanlığının yetkisi var ama buradaki temel kaygı bir şeyin esasında... Hani burada şu anda hemen aklımıza gelen bir şey değil ama gerçekten de bitmemiş bir konutu ya da bir iş yerini alıp bunu sonradan bitirmek suretiyle satmak... Yani art niyetle kullanılmış olabilir, bu art niyetle kullanımın önüne geçmek bağlamında böyle bir ifade yazılma gereği hasıl oldu.

Arz ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir çok kişi var, bu tür konutları alıyorlar, mesela 500 bin liraya, 600 bin liraya, 1 milyon liraya alıyor Ufak çaplı, 50 bin liralık, 60 bin liralık değişiklik yapıyor, satıyor. Bayağı da farklı bir fiyata satıyor ya da otomobil için benzeri şeyler söz konusu. Aslında ticari kazanç elde ediyor ama bu...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, burada mesela bu şekilde, diyelim ki 500 bin liraya aldı bir konutu. Burada 50 bin, 60 bin ya da 100 bin liralık bir maliyet yapmak suretiyle -içini yenileme, birtakım dolaplarını yenilemek suretiyle- bunun değeri eğer 800 bin lira olmuşsa -katlandığından daha fazla- bu aradaki fark, yani alış bedeli ile satış bedeli arasındaki farktan alacağım için, alış bedeli ile satış bedeli arasındaki fark açılmış olacak, matrah açılmış olacak yani makas açılacak ve ben her hâl ve takdirde aradaki KDV’yi alacağım yani.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Orada KDV söz konusu olacak.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Gene KDV almış olacağım, evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, otomobilde nasıl yapacaksınız onu?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Otomobilde de şu şekilde oluyor: Burada zaten vurgu ikinci el otomobil ticaretiyle işgal edenlerin KDV mükellefi olmayanlardan alım. Bugün piyasa değeri 50 bin lira olan bir aracı düşünelim. KDV mükellefi olmayan herhangi birisinden, mesela bizden “galeri” dediğimiz ticari işletme bu aracı alsa

50 bin liraya, bu araç eğer ki ticari mahiyet arz eden Cady tarzda, hani biraz da böyle hafif ticari araç dediğimiz araçlardansa üzerinde yüzde 18 KDV var, eğer değilse, binek otomobilsen yüzde 1 KDV var ve bunun üzerinden, matrahın tamamı üzerinden, 50 bin liralık aracı 51 bin liraya satsa bile 51 binin tamamı üzerinden KDV hesaplıyor. Ama şu anki uygulamada -şunu söylemeye çalışıyorum- 50 bin alış bedeli, satış bedeli 51 bin, aradaki bin lira üzerinden genel oranda KDV hesaplanıyor. Yani bazen hafif ticari araç dediğimiz araçlarda aracın alış bedeli 50 binse satarken bu aracı 50 bine bile satsanız KDV'siyle beraber -yüzde 18 KDV olacağı için- 59 bin lira yapabiliyor. Dolayısıyla, hiçbir şekilde 59 binin üzere satmadığı müddetçe hep zararına satma durumu oluyor, bu da kayıt dışılığa sebebiyet veriyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, bu verdiğiniz örneklerle bu “vasfında esaslı değişiklik yapılmaksızın” ibaresinin bir önemi kalmamış oluyor. O zaman bunu da yazmaya gerek yok. Her hâlükârda aradaki fark zaten vergilenecek. O zaman “Vasfında değişiklik yapılsın veya yapılmaksızın...” Her hâlükârda...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Şöyle de olmasın diye: Mesela herhangi bir özel kişi bir bina yapmaya başladı ama binanın iş yeri mi, konut mu olduğu belli değil, daha henüz bitmemiş, sadece betonları atılmış ve duvarı kapatılmamış, neye çevrileceği belli değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama onun bir ruhsatı vardır.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Ruhsatı olsa bile.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Muhakkak vardır.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Ruhsatı olsa bile bunun henüz daha şeyleri tamamlanmamış olabilir, iş yeri olarak mı kullanılacağı, konut olarak mı kullanacağı tespit edilmemiş olabilir. O anlamda, bir güvenlik müessesesi anlamında yazıldı. Hani çok suistimale açık bir yer olmasın diye.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O satıldıktan sonra da ne olarak kullanılacağı belli olmaz. Ben bir apartman dairesini alırsam, sonradan alıcı farklı kullanabilir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Bir apartman dairesindeyse burası iş yeri olarak... Bugün genelde serbest meslek erbabı, dişiçi, avukat, serbest meslek mensupları gibi kişiler zaten böyle bir yeri kullanabiliyorlar. Yani ofisi de binayı iş yeri gibi kullanabiliyorlar. Bunlarda bir sıkıntı yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Bu vasfında esaslı değişiklik yapılmaksızın” ibaresi ya gereksiz oldu ya da açıklanmaya muhtaç kaldı gibime geliyor. Bir daha düşünürseniz iyi olur.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Peki, “Vasfında esaslı bir değişiklik yaptım.” dediği zaman ne olacak?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – İkinci el şey alıp satan anlamında... Yani bu, kapsamda değerlendirilebilecek olan, özel matrah kapsamındaki bir işlem olmayacak, tamamı üzerinden alacağız.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Bütün satış bedeli üzerinden KDV hesaplanacak o zaman.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Zaten öyle olacak. Kendisi aldı, aldığı fiyat...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Hayır, aldığı ile sattığı arasındaki farka KDV koyacak.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Faaliyet tanımı değişiyor o zaman. Yani burada olduğu gibi ikinci el motorlu kara taşıtını ticareti yapan değil, eski araçlar ya da yeni araçlar da dâhil bunun içerisine, esaslı değişiklikler yapılarak, içerisine bilmem neler koyarak, şunları yaparak, bunları yaparak değişiklik yapanların faaliyet konusu ayırdır. Faaliyet alanı değişik. Faaliyet alanını tanımladıktan sonra parantez içiyle bu olayı çözmek mümkün değil.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Ama o mümkün yani masraf yapmışsa giderlerinin arasında tespit edilir, üzerine koymuş demektir. 500’e almış, 300 de masraf etse demek ki vasfında bir değişiklik yapmıştır. Onu defterden tespit edecek ya da faturasız yapacak o değişikliği.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle ama Vedat Bey: Şimdi, aldım ben otomobili, üzerine farlar ekledim, jantlarını değiştirdim. Bu mudur vasfında değişiklik, yeter mi?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Bence o değişiklik sayılmaz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Yok onlar...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Motorunu eğer 1.500’den 2.500’e değiştiriyorsan o bir vasıf değişikliğidir veya binek aracını ticariye çeviriyorsan o bir vasıf değişikliğidir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu sizin yorumunuz. İşte onun için sorun var diyorum.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Değişiklik kanunda var zaten, ekonomik ömrünü uzatan...

BAŞKAN – Yeterli cevap oldu mu?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Olmadı, olmadı. Biraz üzerinde çalışırsanız iyi olur. Sizin için de herhâlde soru işareti vardır değil mi?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu otomobil işini yapan tanıdıklarım da var, arkadaşlarım var ve bu bir yılda 3 araçla ilgili bir sınır var ya, şöyle yapıyorlar: 3 araç sınırına geldiğinde babasını devreye sokuyor, babasının adına 3 araç alıyor, sonra annesini devreye sokuyor, sonra halası, sonra teyzesi, sonra öbür kuzeninin adına ve böylece bu otomobil alım satımından hiçbir şekilde vergi verilmiyor.

Şimdi, bu önemli bir düzenleme ancak eksik. Sebebi şu: Şimdi, düşünün ki 50 bin liraya bir araba aldınız Sayın Vekilim, 60 bin liraya satışa koydunuz, 58’e anlaştınız. Ya, şimdi burada şu düzenleme yok: 51 bin lira üzerinde göstermeniz önünde hiçbir engel yok. Yani bin lira arada fark gösterirsiniz, bin lira üzerinden 180 lira verginizi verirsiniz, devam edersiniz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Bir kasko değeri sınırlaması var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Var, ayrı ama yani biliyorsunuz, o konuda...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Notere beyan ederek, ben buna satıyorum anlamında demek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tabii, notere beyan ederek 51 bin lira... Yani bin lira kâr gösterir, yani 5 bin lira etmişken 180 lira KDV’sini verir, devam eder. Bu da sınırlamıyor. Burada başka bir regülâtör sisteme ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Yani burada, bilmiyorum, emsal değerler mi, liste mi, şu mu, bu mu noktasında bir izaha davet... Yani o anlamda regülâtör bir mekanizmaya ihtiyaç var diye düşünüyorum. Yoksa şu olur: Kayıt altına almış olursunuz ama arzu ettiğiniz vergiyi asla toplayamazsınız, o aradaki farklar çok düşük, çok sembolik olarak gösterilir ve kayda girmiş gibi olur ama arzu ettiğiniz vergiyi Sayın Bakan, asla toplayamazsınız burada.

Diğer mesele, emlakta da... Ha, şey örneğini de vereyim, şu sıkıntı var: Bazı insanlar biliyorsunuz, bu alım satımcılar araba alıyolar, biraz hurda, vatandaşın bakamadığı, üzerine masraf edip ondan sonra satıyorlar. Ama, yani o masraflar falan asla burada gösterilmeyecek. Yani hani o bahsettiğiniz gibi KDV olduğu sürece yani o vergilendirme olduğu sürece, bırakın onları göstermeyi, cüzi noktada göstermek gibi bir eğilim söz konusu olacak. Veya ev alanlar, hani şimdi değerlemede 500 bin liraya bir ev aldı, 100 bin lira masraf etti. Kim 600 bin liraya onu gösterecek? Yani çünkü hep 510 bin liraya gösterecek ve aradaki vergilendirecek. Bu anlamda hayal ettiğiniz vergiyi almak gibi bir şey söz konusu olmayacak, yalnızca kayda girmiş olacak, tek muradınız o olur ama görürsünüz son derece cüzi bir vergilendirmeye karşı karşıya kalacağız. Bunun da önüne Sayın Bakan nasıl geçmeyi düşünüyorsunuz, bununla ilgili bilgi verirseniz seviniriz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Doğru bir tespit Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Bey...

BAŞKAN – Peki, size mi?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, buradaki sorulardan bir tanesi şuydu: Birden fazla araç satma konusu ticari kazançla ilgili bir konu yani KDV’yle ilgili bir konu aslında çözümlenmiyor, burada onun konusu yok. Ama marjın düşük gösterilmesi konusu gerçekten de buranın sorusu çünkü daha evvel KDV mükellefi olmayan kişilerden gerek gayrimenkul gerekse ikinci el araç alanların bize en çok serzenişte bulundukları konu bunun KDV’siz olarak bünyelerine girip eğer bunu KDV’li olarak aynı fiyata bile satsalar zarar edecekleri için bunu kayıtlara bile almadığı şeklinde. O yüzden kayıt dışılığa iten bir unsur olduğu şeklinde, bunun aradaki marjdan değil de tamamı üzerinden vergilendirilmesinin. O sebeple, burada kayıt dışılıkla da mücadele anlamında, buradaki kayıtlı değerleri görebilmek anlamında, buradaki alış satışları kavrayabilmek anlamında bunu yaparak en azından bunlar bir kayda girsinsin önce. Ama ondan sonra o alış satış bedelini, alış bedeli ile satış bedelini çok düşük göstermek suretiyle, marjdan vergilendirilmesi durumunda küçük bedel göstermek suretiyle... Yani yeterince kavrayamama hususu aslında bugün her alanda geçerli olan bir konu. O yüzden o ayrıyeten üzerinde emlak değeriyle bakılıp değerlendirilmesi gereken bir husus.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şöyle bir şey ekleyebilir miyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şöyle Sayın Bakan: Bu konuyu defalarca size önermiştim. Emlak konusunda, değerlendirme konusunda ciddi bir meselemiz var. Yani değerlendirme konusunda siz “Yüzde 50’den fazla olamaz.” diye bir madde de koydunuz. Şimdi, pek çok noktada emlaklar gerçek değerinde değerlendirilmemiş oldu. Oysaki emlaklar gerçek değerinde değerlendirilmiş olsa ve bu noktada siz çok daha rahat bir şekilde bu alandan vergi alabileceksiniz. Vergilenme anlamında tek evi olan vatandaş tabii ki koruyacak düzenleme ama esas olarak rantı vergilendirecek bir düzene geçmemiz lazım. Burada, Sayın Bakan, bir alt sınır yok. Yani 500 bin liraya ev alan bir kişinin 500.001 liraya bu evi satmasının önünde hiçbir engel yok ve 1 liranın KDV’sini vermesinin önünde de hiçbir engel yok şu maddede.

BAŞKAN – Meslek temsilcilerinden bir görüş alalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani 50 bin liraya araba alan bir kişinin “50.001 liraya arabayı sattım.” deyip o 1 liranın KDV’sini vermesinin önünde hiçbir engel yok.

BAŞKAN – Evet, TÜRMOB’dan bir görüş alalım.

Buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI A. MASİS YONTAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, şu kasko olayı, işte çoğu araçlarda kasko değerleri çok yüksektir. Her ne kadar kaskonun altında yüzde 35’lere kadar indirim yapılabilirdiyseniz da biliyorsunuz, bunun için bir rapor düzenlenmesi lazım. Eğer arabanın tespit edilmiş, rapor düzenlenmiş herhangi bir hasarı yoksa kasko bedeli baz alınıyor. Çoğu zaman bu kasko değerleri çok yüksektir. Ya, piyasada arabalar bundan satılmıyor. Öbür taraftan, Maliye Bakanlığımızın getirmiş olduğu alış ile satış arasındaki farkın vergilendirilmesi ise çok doğrudur ve mantıklıdır. Neden? Şahıstan aldığınız zaman gerçekten haksız yere katma değerle alınıyor ama kaskonun üstünde çok durmak lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

Sayın Temizel, siz sorunuzu sordunuz mu?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sordum galiba.

BAŞKAN – Peki, tamam.

Evet, şimdi, 6’ncı maddeyi...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan bir şey demeyecek mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Cevapladık.

BAŞKAN – Yok, ilgili kişiler cevapladı.

Evet, 6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. 8’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin;

a) (2) numaralı fıkrasında yer alan “devrolunur ve iade edilmez” ibaresi “devrolunur ve oniki ay süreyle indirim yoluyla giderilememesi halinde, bu süreyi izleyen altı ay içinde talep edilmesi şartıyla, iade edilir” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra da yer alan “teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) (3) numaralı fıkrasına “vuku bulduğu” ibaresinden sonra gelmek üzere “”takvim yılını takip eden” ibaresi eklenmiştir.

c) (4) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.”

4. Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen katma değer vergisi, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde indirim konusu yapılabilir (Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesine göre karşılık ayrılmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınan katma değer vergisinin bu fıkra kapsamında indirim konusu yapılabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınması şarttır.).

5. Bakanlar Kurulu, bu maddenin (2) numaralı fıkrasında yer alan oniki aylık süreyi sektörler, işletme büyüklükleri ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre yirmidört aya kadar uzatmaya, tekrar kanuni seviyesine indirmeye; Maliye Bakanlığı, bu maddenin (2) numaralı fıkrasında yer alan indirim ve iade için belirlenen süreyi sektörler, işletme büyüklükleri ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre üç aya kadar indirmeye, belirlenen sürede mükelleflerce indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin iadesini, vergi

incelemesiyle veya sektörlerle, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre vergi incelemesi dışında belirlenecek diğer yöntemlerle yapmaya, vergi indirimi uygulamasında doğabilecek aksaklıkları vergi mükerrerliğine ve vergi muafiyetine meydan vermeyecek şekilde, bu Kanunun ana ilkelerine uygun olarak gidermeye, indirim ve iadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama yapmak ister misiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Arabacı Bey bir açıklama yapsın.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, Katma Değer Vergisi Kanunu’na ilişkin yapılan değişikliklerin en önemli maddesi burası. Burada uygulanagelen düzenleme yani “İndirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi hiçbir şekilde iade edilmez, devrolunur ve iade edilmez.” diye bir hüküm vardı. Bu hüküm, on iki ay boyunca indirim yoluyla giderilemeyen KDV devroluyorsa ve herhangi bir şekilde hesaplanan KDV ile giderilememişse, on üçüncü aydan sonra altı ay içerisinde talep edilmek kaydıyla iade edilebileceğini öngören bir düzenleme.

Ayrıca, gene aynı maddede takvim yılıyla ilgili gider yazılmayla ilgili birtakım sıkıntılar yaşanıyordu. Onunla ilgili ve bu hususu aşabilmek adına vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılını takip eden yılın sonuna kadar defter kayıtlarına kaydedilmek suretiyle bunun gider yazılabileceğini, indirim yapılabileceğini kabul etmiş oluyoruz.

Bir diğer düzenleme de yine burada sektörden gelen taleplerden biri de değersiz hâle gelecek, değersiz hâle gelen alacaklara ilişkin hesaplanan KDV’nin değersiz alacak yazan mükellef tarafından bunun Vergi Usul Kanunu’ndaki şartlar gerçekleştiği tarih itibarıyla bu hesaplanan KDV’yi, hesaplanan KDV ve devlete ödenen, hazineye ödenen KDV’yi ancak tahsil edemediği KDV’yi düzeltme yani indirim KDV yapabilme imkânı getirilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan siz “Bütçe dengelerini gözeterek bu adımları atacağız.” demiştiniz ve “Belli kistaslarımız olacak.” demiştiniz ancak madde bir emir veriyor size yani “...izleyen altı ay içinde talep edilmesi şartıyla iade edilir.” diyor. Ya “edilebilir” demiyor veya bir...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Stok bu yalnız...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır ama “İade edilir, talep edilmesi kaydıyla.” diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu stok, KDV değil ama.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, tamam, devreden, indirilemeyen...

Yani şöyle diyorum bakın: 1/1/2019’da yürürlüğe girdi kanun, on iki ay boyunca da bekledi bu, 1/1/2020’de vatandaş bir baktı, 160 milyar TL alacağı var. Altı ay içinde de size başvuru yaptı. Kanun ne diyor? Emrediyor, “...iade edilir.” diyor. Burada bir anda kamuya 2020 yılının bütçesinde ne bileyim 70, 80, 50 milyar bir anda bir yük gelebilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, “edilir” dediği için diyorum Sayın Bakan. Rakamları... Siz 9 milyar demişsiniz burada da... Yani burada bir şey koymuyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 1 Ocak 2019’dan sonraki dönemler için geçerli bir kural.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Doğru, tamam.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onun için o 1 Ocak...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ha, önceki stoka bakmayacaksınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O ayrı, o ayrı, onu normal, onu ayrı bir hesaptan ödeyeceğiz bütçe imkânları dâhilinde.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 1 Ocak 2019’dan sonra olan stoku, biriken stoku...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öncesi ayrı, sonrası ayrı, bu şimdi sonrası.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, onu ayırabilecek misiniz? Nasıl yapacaksınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, biz her şeyi ayırabiliriz, merak etmeyin.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, “Bunları ayırabiliriz.” diyorsunuz ama Sayın Başbakan birçok yerde bunların üç ay içerisinde ödeneceğini söyledi, birçok yerde. Bakın, diyor ki: “Otuz üç yıllık Katma Değer Vergisi Yasası’nı kökünden değiştiriyoruz. Aslında bu bir değişiklik değil, bu bir reform. Bunun içinde ne var? Bugüne kadar birçok kolaylık var, say say bitmez, detayına girmeyeceğim ama vatandaşın devletten alacağı biriken KDV’si bir takvime göre ödenecek, vatandaş devletten alacaklı hâle gelmeyecek. Eğer bundan sonra KDV’ler üç ay içinde ödenmezse ödenmeyen zaman için devlet faiz verecek, nasıl faiz alıyorsa gecikmiş alacaklarına, vereceklerine de aynı şeyi yapacak.” Yani “Üç ay içerisinde ödenecek, ödenmiyorsa da faiz verecek.” diyor Sayın Başbakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunu birçok yerde söyledi, Konya’da söyledi, burada söyledi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kendiniz okurken Sayın Başbakanın ne kadar doğru ve güzel bir açıklama yaptığını kendiniz de burada söylüyorsunuz. Sayın Başbakan ne diyor? “Geçmişten gelen KDV’yi bir takvime göre ödeyeceğiz.” diyor, cümle devam ediyor. “Yeni döneme ilişkin katma değer vergisi ise talep edilebilir hâle geldikten sonra, üç ay içinde ödenecek, ödenmezse faiz ödenecek.” deniyor. Dolayısıyla Sayın Başbakanımızın açıklamalarıyla madde tamamen taban tabana uyuyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bununla ilgili olarak algı ne oldu? “Üç ay içerisinde biriken KDV ödenecek.” şeklinde...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, diyor ki: “Geçmişten gelenleri bir takvime göre ödeyeceğiz.” Bakın, kendiniz okudunuz ifadeyi. Bir daha okuyun Sayın Kuşoğlu ifadeyi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir takvime göre ödenecek ama üç aylık bir takvime göre ödenecek diye, insanlar böyle anlıyor bunu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır. Bir takvime göre ödenecek. Yok canım, herkes çok güzel anlıyor, sorun yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Herkes böyle anladı, böyle yazdı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Herkes güzel anlıyor, siz de anlıyorsunuz da bence anlamak istemiyorsunuz. İnanın, bakın, şunu söylemedik: 31/12/2018...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, bunları ne zaman, ne kadarlık bir takvim içerisinde ödeyeceksiniz? O zaman açıkça söyleyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Söyleyeyim.

Değerli arkadaşlar, 31/12/2018 tarihi itibarıyla biriken stok KDV'yle ilgili, ilgili yıl, her yıl Bütçe Kanunu'nda ve orta vadeli programda biriken KDV'den ne kadar ödeyeceğini kamuoyuyla paylaşacağız. Biz bütçe yapıyoruz, orta vadeli program yapıyoruz, orada bunu açıklayacağız. Yeni döneme ilişkin...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu sene ödemeyeceksiniz o zaman.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Zaten 1 Ocak 2019'dan itibaren başlayacak o maddenin uygulaması. Onu da söyleyeyim Sayın Kuşoğlu: Geçmiş döneme ilişkin iadeler vergi incelemesi raporuna göre yapılacak.

İki: Geçmiş döneme ilişkin bu incelemeleri yaparken sektörler itibarıyla burada bütçe imkânlarını gözетerek öncelikli sektörler belirleyeceğiz. Burada tabii ki yatırım, üretim ve ihracat öncelikli olmak üzere bir belirleme yapma noktasında çalışmamız var. 2019 yılı bütçesini hazırlarken ne yapacağız? 2019, 2020, 2021 orta vadeli programı açıklayacağız. Dolayısıyla 2019, 2020, 2021 yıllarında stok KDV'den ne kadar ödeyeceğimizi orta vadeli program öngörülleri içerisine koyacağız, kamuoyuyla da paylaşacağız. Yeni dönemde yani 1 Ocak 2019'dan sonra başlayacak dönemde süre bakımından bir inisiyatif yok, belirleyici bir hüküm var. Ocak ayından itibaren yeni bir dönem başlıyor. Bu dönemde yüklenilen KDV, yüklenildiği aydan itibaren, ondan sonraki on iki ay boyunca hasılat KDV'yle giderilememişse mükellef on üçüncü ayda idareye başvurup katma değer vergisinin kendisine iadesini talep edebilecek. Maliye Bakanlığı mükellefin bu talebi üzerine üç ay içerisinde incelemelerini tamamlayacak ister kendisi inceler ister yeminli mali müşavir raporunu da yeterli görebilir, SMMM raporunu da yeterli görebilir. Ama üç aylık süreç içerisinde iadeyi yapmak zorunda. Herhangi bir şekilde mükellef bütün belgelerini verdiği hâlde üç ay içinde bu incelemeyi yapmamışsa, iadeyi hazır hâlde getirmemişse kronometre başlayacak, o tarihten itibaren faiz ödeyecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki ne kadar bu 31/12/2017 itibarıyla? “167 milyarlık bir iade var.” dediniz ya, bunun ne kadarı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Stok KDV olarak bekleyen 167 milyar lira.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Stok olanın ne kadar rapora bağlanmış vaziyette?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Hayır bunların hiçbirisi rapora bağlanmış değil, şimdi yeni incelemeye başlayacağız bunları. Çünkü bugüne kadar Sayın Kuşoğlu, bu reform ne kadar elzem, bu sistem niye sürdürülemez? Çünkü stok KDV birikiyor, birikiyor, birikiyor, hiçbir inceleme yapmıyorsunuz, mükellef “O tarafta, bu tarafta bir alacağım var.” diyor ama alacak ortada yok. Dolayısıyla diyoruz ki bu artık sürdürülemez. Onun için şunu yapacağız: Biz özel grup başkanlıkları kuruyoruz, özellikle en kısa zamanda diğer gruplardan bu gruplara eleman transfer edeceğiz, Gelir İdaresi Başkanlığıyla VDK bir eğitim programı düzenleyecek ve ardından da bu vergi incelemelerini süratle başlatacağız. Ha, bu şu anlama gelmiyor: Şu anda prensipte esas olarak vergi incelemeleriyle yapmak istiyoruz ama uyum düzenine ilişkin göstergeler itibarıyla çok uyumlu olan mükellefler bakımından da burada yeminli mali müşavir raporuyla iadeyi de düşünebiliriz. Ama açıkçası, bu dönemler hiç incelenmemiş dönemler, bu dönemlerin vergi incelemeleri yapılması doğru. Ama öbür taraftan da bunu vatandaş için bir eziyete de dönüştürmemek lazım, vatandaşla kolaylıklar da sağlamak lazım onu da inşallah düzenleyeceğiz. Niye hemen başlamıyorsunuz? Bazıları diyorlar ki: “Niye hemen mesela stokla ilgili iadelere başlamıyorsunuz?” 2018 yılı bütçemizi yaptık, 2019 bütçesini yaparken

oturup planlamayı yapacağız. Ayrıca bu konuyla ilgili, iadenin usul ve esaslarıyla ilgili düzenlemelerin hazırlanması lazım, bu konuyla ilgili Vergi Denetim Kurulunda ekiplerin oluşturulması lazım. Ciddi anlamda mükelleflere bu iadelerle ilgili süreçler konusunda birtakım belirlemeler yapılması lazım. Yani iade etmeme niyeti olsa biz bu reformu getirirken 2018'in sonuna kadar olan sistem eskiden olduğu gibi devam eder derdik, doğru mu? Yani iade etmeme niyetimiz olsa öyle derdik, öyle demiyoruz, hayır, iade ederiz diyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama “Uzun bir vadede iade ederiz.” diyorsunuz, tekrar ertelemiş oluyorsunuz bir yıl.

Bu (5)'inci fıkrada “Bakanlar Kurulu bu maddenin (2) numaralı fıkrasında yer alan oniki aylık süreyi sektörler, işletme büyüklükleri ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV'nin kaynağına göre yirmidört aya kadar uzatmaya, tekrar kanuni seviyesine indirmeye Maliye Bakanlığı...” Yani bu bir anlamda vergi koyup kaldırma. “...oniki aylık süreyi yirmidört aya kadar uzatmaya, tekrar kanuni seviyesine indirmeye...” Anayasa'ya aykırı değil midir bu madde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, değil, hayır, hayır. Şu anda, biliyorsunuz, mevcut sistemde “Devreden KDV iade edilmez.” diye bir kural vardı. Kanunla devreden KDV'nin mutlaka iade edileceğini düzenliyoruz, on iki aylık süreyi orta süre olarak belirliyoruz kanunla, Bakanlar kuruluna da kanunla belirlenmiş bir süre limiti veriyoruz, diyoruz ki: “Bakanlar Kurulu bu süreyi en fazla yirmi dört aya çıkarabilir, tekrar kanuni süresine indirebilir.” Bu açıdan, verdiğimiz yetki, Anayasa'yla Bakanlar Kuruluna verilebilecek yetkiler dâhilinde bir yetkidir yani sınırsız bir yetki verilmiyor. Şunu deseniz haklısınız, “Bakanlar Kuruluna sınırsız bir şekilde bu KDV'yi iade etmeme yetkisi de veriyor.” deseniz olur ama yok, en fazla yirmi dört aya kadar uzatabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama sektörlerle ve işletme büyüklüklerine göre de ayırım yapıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Hani yetkiyi Bakanlar Kurulu geneli itibarıyla kullanabileceği gibi, belirli sektörler bakımından uzatabilsin. Mesela, örnek vereyim: Yani bugün, biliyorsunuz dış ticarete -demin bahsedilen konular- bazen koruyucu yani koruma amaçlı tedbirler alıyoruz haksız rekabete karşı. Mesela, çok ucuz fiyatlarla Türkiye'ye mal ithal edildiğinde biz diyoruz ki bu malın fiyatını siz düşük beyan etseniz bile katma değer vergisi matrahı bakımından tutarı daha yüksek belirleriz diyoruz. O zaman ne oluyor? Daha fazla katma değer vergisini indirim KDV olarak ödüyor. Şimdi getirilen mevcut sistemde mesela hiç onu alamıyor, birikiyor o sürekli. Belki, biz ileride bu düzenlemeyi yaparken yani bu tür dış ticaret önlemleri kapsamında oluşan indirimli KDV'de iade süresi on iki ay değil de yirmi dört aydır diyeceğiz. Dolayısıyla burada ekonomi politikalarının ihtiyaç duyduğu alanlarda Bakanlar Kuruluna bu tür sınırlı bir yetki de vermek lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, sonuçta iade edilmediğini, daha bir yıl edilmeyeceğini öğrenmiş olduk. Sayın Bakanım, gülmeyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Şöyle...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başbakanın söyleminden herkes onu anladı. Siz şimdi diyorsunuz ki: “Orada şöyle bir ibare var.” Vatandaş ne bilsin onu.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Sayın Başbakanımızın söylediği ifade kanuni düzenlemelerin bire bir aynısıdır. Sayın Kuşoğlu, biz burada vatandaşa, yıllardır biriken, alması noktasında hiç ümidi olmayan ve hiç kimsenin de bunu konuşmadığı bir ortamda katma değer vergisi iadesinin önünü açıyoruz, devlet olarak taahhüt altına giriyoruz, devlet olarak bunun imkânını sağlıyoruz.

İkinci olarak, 1 Ocak 2019'dan sonraki sistemde de on iki ayda bir mutlaka KDV iadesinin önünü açıyoruz. O açıdan şunu söyleyeyim: Yani şunda haklısınız, hiçbir konuşmamızda "Böyle bir anda ödeyeceğiz." demedik. Dolayısıyla vatandaş için böyle... Ben şunu söyleyeyim: Biz bunu kanunu getirmeden önce sektörlerle, sivil toplum örgütleriyle bu süreleri paylaştık yani "Biz ancak bunu bu sürede yapabiliriz, bu imkânlarla veriyoruz." diye. Kimsenin zaten "160 milyar lirayı bir günde getirin bize, ödeyin." şeklinde bir talebi yok. Herkes anlayışlı davranıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hatta KGF'nin yerine bu şekilde piyasa hareketlendirilecek diye ekonomistlerin bayağı bir yorumları oldu.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. O biliyorsunuz her zaman için... Yok, yok. Onlar biliyorsunuz dedikodu ekonomistleri, sürekli bir şekilde her şeyden bir şey çıkarıyor...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yalanlamanız lazımdı o zaman.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Biliyorum o yazıları, biliyorum. Onu niye yazıyorlar biliyor musunuz? Sanki Hükümet olarak gene –böyle, bazı vekillerimizin tabiriyle- bir narkoz vermek için, "KGF yetmedi, alın size KDV diyeceğiz." diye bir yorum yapmaya çalışıyorlar. Hiçbir yerinde bu tasarının, hiçbir açıklamamızda bu KDV'yi bir KGF gibi kullanacağımız şeklinde bir açıklamamız da yok. Baştan beri söylediğimiz şu: Doğru, geçmiş dönem stok KDV'sini ödeyeceğiz ama bütçe imkânları dâhilinde ödeyeceğiz. Bizim orta vadeli programlarda belirlenmiş bir bütçe açığı patikamız vardır, bütçe disiplinimiz var, onu da bozacak hâlimiz yoktur.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Tamaylıgil...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nasrettin Hoca'nın hesabı gibi "İnkâr etmiyorum." diyorsunuz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Ben de iki soru soracağım. Bunlardan bir tanesi şu Sayın Bakanım: Şimdi, biraz önce 2019'dan itibaren yapılacak olan iade sürecinde, sektörlerle göre veya işte önceliklere göre, üretimine göre tercihler belirlenecek ve ona göre bir süreç idaresi gerçekleşecek." dediniz.

Şimdi, mesela, ben şunu hakkaniyet ve şey açısından... Diyelim ki öncelik kabul edilen sektörlerin dâhilinde olmayıp zamanında vergisini ödemiş, zamanında bir mükellef olarak yükümlülüklerini yerine getirmiş olan mükellefler açısından böyle bir iade önceliği ya da diyelim ki bir puantaj söz konusu olacak mı olmayacak mı? Çünkü diyelim ki kimi -genelinde de konuştuğumuzda dile getirmiştik- pek çok yapılandırmanın içerisinde yer almış ve yapılandırmalar neticesinde o dönemin de finansman kaynağı gibi kullanmış ama bir kısmı da gerçekten ekonomik sıkıntıdan dolayı bu yapılandırmaya dâhil olmuş bu tür mükellefler var. Mükellefler konusunda yapılan ve böyle bir önceliği veya sıralamayı ortaya koyacak bir çalışmanız var mı, birinci sorum bu.

İkincisi de -teknik açıdan yine soracağım- biraz önce grup şirketlerini dile getirdiniz kanuni yapılanım içerisinde. Diyelim ki 5 tane şirket var ve bu grup şirketlerinden birinin alacağı var yani birikmiş stoku var ve diğerlerinin de diyelim ki bu önümüzdeki dönem için bir araya geldiklerinde bu stoku eritmek için o grup şirketlerinin bir tanesinin stoktaki payı diğerleri açısından kullanılabilecek mi? Anlatırdım mı? Dinlenmedi herhâlde.

BAŞKAN – Evet.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Sorumu anlatabildim mi? Şimdi grup şirketleri olacak, 5 tane ayrı şirket var. Bunların diyelim ki bir tanesinin KDV stokundan kaynaklanan alacağı var, iade hakkı var ama diğerlerinde de borç var. Bu birikmiş olan stoktaki KDV'yle ilgili o bir tanesi grup şirketi olduğu zaman diğerlerine mahsup edilecek mi, edilmeyecek mi?

BAŞKAN - Evet, Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, teşekkür ediyorum.

Sayın Tamaylıgil, hatırlar mısınız, geçen sene dedik ki... İnşaat sektöründe normalde indirimli orana tabi işlemlerde katma değer vergisi ertesi yıl iade ediliyor ama biz dedik ki: “Mesela inşaat sektöründe 2017 yılında yıl içinde ödeyelim.” Dolayısıyla iadeyi sektör açısından öne almış olduk.

Şimdi, birinci sorunuza ilişkin olarak burada Bakanlar Kuruluna bir yetki alıyoruz ve Maliye Bakanlığına. Kanuni süre on iki ay. Mükellef lehine olmak üzere Maliye Bakanlığı bu süreyi üç aya kadar indirebilir. Maliye Bakanlığı bu süreyi kullanırken bu yetkisini sektörler itibarıyla işletme türlerine göre, ölçeklerine göre belirleyebilecek.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ben bir de mükelleflere göre sıralama diyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani aslında on iki ayı üç aya çekmek demek aslında o mükellefler bakımından katma değer vergisi yükünün daha hızlı bir şekilde üzerlerinden alınması demek. Normalde tam...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ama inşaat veya yatırımcı değil yani sonuçta hizmet sektöründen doğmuş böyle bir yetkisi var. Yani ben sektörel diyorum da...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok şöyle: Yani sonuçta Maliye Bakanlığı bu yetkisini belirlerken ekonomi politikalarının bir uzantısı olarak belirleyecek. Mesela diyelim ki ekonominin o andaki konjonktürüne uygun olarak bütçe imkânlarını da değerlendirdiğimizde örneğin mesela makine imalatçısı şirketlerimiz bakımından makine sektörüyle ilgili katma değer vergisi iadesini on iki aydan üç aya çektiğimizde aslında bu yolla bu sektörü desteklemiş olacağız ama kanuni süre on iki ay. Buradaki amacımız zaman zaman ekonomide ortaya çıkan ihtiyaçlara göre süreyi daha erkene çekmek. Çünkü biz bu çalışmayı ilk yaparken bütün sektörler İngiltere örneğinde olduğu gibi bu sürenin bir ay olmasını istediler. Şimdi, bu bir ay meselesini analize soktuğunuzda yani KDV gelirleri üzerinde etki analizi yaptığınızda gerçekten bizim vergi gelirlerinde önemli bir azalışa neden oluyor. Kendi yaptığımız çalışmalarda on iki aylık bir sürede birtakım tedbirler de alırsak eğer yıllık maliyetin 9 milyar lira olacağını görerek bu işe giriştik. Dolayısıyla iade süresi uzadıkça gelirler üzerindeki aşağı gelme etkisi azalıyor, kısaldıkça da... Biz onun için sektörlerle şöyle konuştuk: Genel bir yetki alalım. Aslında ideali -inşallah ekonomi ilerde çok daha iyi olur, bütçe imkânlarımız çok daha iyi olur- üç aya çekmek, belki de bir süre sonra genel olarak altı aya çekeceğiz bütçe imkânları varsa. Bu anlamda bir esneklik getirmek istiyoruz. Sektörler aslında bunu daha kısa sürede almalılar.

Bakanlar Kuruluna verdiğimiz uzatma yetkisi deminki verdiğim örnek gibi bazı örneklerde yani bu on iki ay değil belki yirmi dört aya kullanmakta yarar var.

Grupla ilgili söylediğiniz soruyu ben şöyle anlıyorum: Gruba dair şirketlerden bir tanesinin iade alacağı doğduğunda gruba dair diğer bir şirketin KDV'den borcu varsa ona mahsup edebilir mi?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani şöyle: Siz dediniz ya “Stoku olanları bütçeye göre, bütçe gücümüze göre yıllar itibarıyla ödeyeceğiz.”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu grup KDV'den bağımsız bir şey.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İşte, hayır, ben şunu soruyorum: Şimdi, stok alacağı olan bir şirketi var, bir de 2018 sonu itibarıyla da KDV borcu var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu yetkiyi aldık, anladım, anladım.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani siz diğerlerine bir belli vade ve önceliğe göre iade edeceksiniz, stoktakilere.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim ilerde stok KDV’yle ilgili yetki maddemiz var, orada yetkimiz var, her türlü mahsup, gider yazdırma, nakit ödeme...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani bu grup şirketi burada şey yapabilecek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Fark etmez.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hayır. şöyle bir arada fark olacak diye: Şimdi bir şirket var, onun stoktan alacağı var. Siz onun için ne dediniz: “2019’dan itibaren bütçe imkânları dahilinde ödemeye başlayacağız.”

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ödemeye başlayacağız.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, yine bir şirket var ama onun aynı iştiraki olduğu ya da sahibinin aynı olduğu 4 şirket daha var. Bu diğer 4 şirketin KDV borcu olacak, bir tanesi de bu stoktan para alacağı var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Stoktan para alacak.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bunları önümüzdeki sene bir araya getirip mahsup ettirecek misiniz diye soruyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bence bunda hiçbir sorun yok. İster mahsuben iade edin...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – O zaman grup olanlara öncelik verilmiş olacak, öyle mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır. Önceliklerin ne olacağına dair bir belirleme yapmış olmayayım bu sözünüze “evet” diyerek ama yani gruptan bir şirketin alacağıyla öbürlerinin borcunu mahsup etme meselesi nakit ödmeden farklı değil. Fark etmez yani olabilir.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani stoktaki alacağını erken kullanma imkânı oluyor da onun için soruyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle: Biz zaten bakın o madde geldiğinde göreceğiz. Sektörlerle yaptığımız toplantılarda “Ya şu yöntem de olur.” denilen her şeyi yazdık oraya. Bir tek şey yazmamıştık: Devlet içi borçlanma tahvili ihracını yazmamıştık, şimdi onu da önergieyle getireceğiz. Onu madde gelince detaylarını anlatacağım. Dolayısıyla kullanılabilecek bütün alternatiflerin yetkisini aldık. Mesela şunu bile söylüyoruz: Yani bir mükellefin diyelim ki tahsili zorlaşmış “Tahsil etmek istesem de tahsilde zorlanıyorum.” Firma da ödemekte zorlanıyor. Bu durumda bile onun borcuna da bu alacağını mahsup edebileceğiz. Ya orada bile kolaylık getiriyoruz.

(Oturma Başkanlığına, Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aslında, tabii, maddeler üzerinde ayrıntılı düşünmeyince belki çözümü vardır da biz göremiyoruz.

Şimdi, 29’uncu maddenin üçüncü fıkrasındaki mahsupla ilgili düzenlemeyi, daha doğrusu indirimle ilgili düzenleme genişletiyoruz. “İndirim hakkı vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla” idi eskiden hüküm. Şimdi diyoruz ki: “Takvim yılını takip eden takvim yılı

aşılmamak şartıyla kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabilir.” Şimdi bizim Katma Değer Vergisi Kanunu’nuzun 30’uncu maddesinde “Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi indirim konusu yapılamayacaktır.” diyor. Şimdi, eğer bu indirimle ilgili olarak belge bir tanesi diyelim ki yılın son ayında oldu, o ay içerisinde düzenlemedi, öbür yıla aktarılmış oldu. O zaman gelir ve kurumlar vergisi açısından takvim yılı esasına göre gider yazılması gereken o belgenin indirim konusu yapılamaması nedeniyle gider de yazılmaması gibi bir soru çıkıyor mu çıkmıyor mu buradan. Yani olayı genişletiyoruz derken diğer maddelerle ilişkisini kopardığımız andan itibaren bazı sorunlar çıkıyor gibi geliyor. Üzerinde pek fazla durulmadığı için “Acaba mı?” falan sorusuyla beraber söylüyorum. Çünkü takvim yılının aşılması nedeniyle indirim konusu yapılması gelir ve kurumlar vergisi açısından mümkün olmayacak ama katma değer vergisi “Olacak.” diyor. Ne olacak şimdi?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – O yıla gider yazılıp KDV indirim konusu yapılacak.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Nasıl gider yazılacak? O zaman maddeyi değiştirmeniz lazım, “Yazılabilir.” demeniz lazım. Maddelerde değişikliğe gitmek gerekiyor?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Şimdi, sonraki yıl gelen ham madde nasıl kaydedilecek veya gider? Kanunen kabul edilince gidere mi atılacak? 2019’un Haziran ayında 2018’e ait bir fatura geldi elimize. 100 bin lira ham madde, 18 lira KDV. Ne yapacağız bunu?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet, tam da böyle.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, kim cevap verecek?

Ya da Sayın Karakaya sizi de dinleyeyim de ondan sonra toptan cevap alayım müsaadenizle.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Başkan, teşekkür ediyorum.

Efendim, devreden, biriken KDV’lerin iadesi konusu aslında katma değer vergisinin özülle çelişmeyen bir yaklaşım. Sonuç itibarıyla katma değer vergisi, bir taraftan tahsil edilen katma değer vergisinden ödenen katma değer vergisi düşüldükten sonra kalanın hazineye ödenmesi üzerine kurulu bir sistem. Ama indirimli katma değer vergisi uygulamaları başta olmak üzere, bu sebeplerden kaynaklı devreden KDV’lerin hiçbir zaman indirilmesi söz konusu olmayacak. Aslında, işletmelerin aktifinde, bilançolarında donuk alacaklar şeklinde, bu anlamda gerçekte bir varlık olmayan ama bilançoda dönen varlıklarda yer alan bir kalem olarak yer alacak. Şimdi bu hep şikâyet edilen bir konuydu. Yani zamanlama olarak bu dönemde böyle bir uygulamanın neden geç kaldığı vesaire, bunlar da tartışılabilir ama bu işin özülle, katma değer vergisinin özülle alakalı bir durum olarak düşünüyorum işin açığını konuşmak gerekirse.

Burada biraz önce genel üzerindeki konuşmalarda Vedat Bey’le de konuşurken 191, 391 hesaplarda bir karışma oldu. Ben orayı biraz açmak istiyorum. 191’deki değersiz alacakla alakalı katma değer vergisi bir taraftan Maliyeye beyan edilmemiş ama diğer taraftan da iadesi konu olursa ne olacak? Eğer öyleyse, o mantık üzerinden gidilecekse 2’nci maddede müzayede mahallinde yapılan satışlarla alakalı fazla veya yersiz hesaplanan ve hazineye ödenen verginin satıcı tarafından alıcıya geri verilmesi şartı getiriliyor. Bunlar birbirleriyle çelişen hususlar. Öyleyse burada da bu şartı kaldırmak gerektiğini düşünüyorum. Dolayısıyla ben daha önceki oturumda konuşulan belki yanlış anlaşılmaya neden olacak bu hususu da düzeltilmiş oldum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bir cevap alabilir miyiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum. Bu değerlendirmeleri beraber biz de dinledik.

BAŞKAN – Hayır, burada hem Sayın Temizel’in hem de Sayın Demiröz’ün soruları vardı.

Sayın Demiröz, buyurun.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Efendim, önerge hazırlanmış. Ödemeyi yapmayan alıcı tarafından indirim konusu yapılan KDV’yi de indirimden çekme konusunda bir önerge var. Bu önerge herhâlde şimdi görüşülecek.

BAŞKAN – Bana 8’inci madde üzerinde gelen bir önerge yok, 9’da var.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – 9’da var. Değersiz alacaklarla ilgili tahsil eden indirim konusu yapacak, daha önce KDV’yi ödemeyen, borcunu ödemeyen de indirimden geri çekecek bununla.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 3065 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) bendine “teslimi ve hizmet ifası” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

“(Bu Kanunun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri ile (4) numaralı fıkrasının (ı) bendi uyarınca katma değer vergisinden istisna edilen işlemler hariç)”

b) (c) bendine aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

“(Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesine göre Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömürlerini tamamladıktan sonra zayı olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanı tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisi ile faydalı ömrünü tamamlamadan zayı olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanı tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin kullanılan süreye isabet eden kısmı indirilebilir.)”

c) (d) bendinin parantez içi hükmünde yer alan “ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen” ibaresi “ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi ile yurt içindeki işlemlerde mal teslimi veya hizmet ifasında bulunan mükellefler tarafından ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge var, onu da okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “(ı) bendi” ibaresinin “(i) ve (ö) bentleri” şeklinde değiştirilmesini ve aynı maddenin birinci fıkrasına aşağıdaki (ç) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

“ç) (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (e) bendi eklenmiştir,

‘e) Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin alıcı tarafından ödenmeyen katma değer vergisi.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir açıklama alabilir miyim hem önerge hem de madde üzerinde lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Sayın Ertürk, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Katma Değer Vergisi Kanunu’nda kısmi istisnalar arasında sayılan bazı hükümler yine kısmi istisnadan kurtulmak fakat gider yazma hakkından indirim yapma hakkına dönüştürmek amacıyla bir düzenleme yapılmakta. Örneğin, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda belli sayıda öğrencilere bedelsiz hizmet verilmesi, yabancı devletlere ait birtakım şeyler ya da serbest bölgede verilen hizmetler, bedelsiz bağışlar gibi birtakım hizmetlerle ilgili işlemler bunlar.

Bir diğer düzenlememiz bu zayı olan mallarla ilgili. Zayı olan mallara ait katma değer vergisi, malumlarınız, indirim konusu yapılamıyor. Fakat zayı olan mal amortismanına tabi bir iktisadi kıymetse ve bu iktisadi kıymet faydalı ömrünü tamamladıysa o zaman uygulamada bir sıkıntı ortaya çıkıyor. Örneğin, faydalı ömrü on yıl, on ikinci yılında zayı olmuş. Bu indirim, sanki KDV’nin düzeltilmesi gibi bir sonuca sebep oluyor. Bu durumu düzeltmek amacıyla düzenleme, faydalı ömür süresi içerisinde eğer bir zayı olma hadisesi vuku bulduysa o faydalı ömür geçirilen süresi kadar kısmıyla ilgili herhangi bir düzeltme işlemi yapılmamasını, sadece kalan süreye matuf olarak bir düzeltme işlemi yapılmasını öngörüyor.

Bir de ithalde sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisiyle ilgili, yurt içindeki işlemlerden mal teslimi ve hizmet ifasında bulunan mükellef tarafından ilgili vergilerin beyan edilerek ödenme hususuyla ilgili bir düzenleme yapılıyor.

Önergeyle ilgili olarak da bir önceki maddede geçen bu değersiz alacaklarla ilgili düzenlemeye paralel olarak, karşı tarafla ilgili geçmişte yapılan indirimin bugün itibarıyla düzeltilmesine ilişkin bir düzenleme öngörülüyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bu (d) bendiyle ilgili bir soru soracaktım. Burada “İlgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen KDV” diyor. “İlgili vergilendirme dönemi” nedir, burada ne kastediliyor?

BAŞKAN – Bir açıklama alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Burada kastedilen şu: Transfer fiyatlandırması yöntemiyle emsaline nazaran daha yüksek bedelle belirlenmiş ve mükellefi tarafından ödenmiş bir KDV olabilir. Bu KDV şu anda 30’uncu maddemizin (d) hükmü gereğince gelir ve kurumlar vergisi kanununda indirim konusu yapılamayan bir gider olduğu için, kanunen kabul edilmeyen gider olduğu için bunun KDV’si de indirim konusu yapılamıyor karşı şirket için. Ödenmiş olsa bile yapılamadığı için burada eğer bu ödenmişse, bu ödenmeye ilişkin bir ibare varsa bunun indirimi yapılabileceğini...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, Mehmet Bey, vergilendirme dönemini soruyorum. KDV’deki vergilendirme dönemi aylık mı olabilecek?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Evet, aylığı kastediyoruz. “İlgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen katma değer vergisi...” O hesaplanan katma değer vergisinin olduğu dönemde...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam. Aylık mı, yıllık mı? Onun için, bir yanlış olmasın dedim.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Aylık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kastettiğimiz de aylıktır diyorsunuz. İlgili vergilendirme döneminde...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, 15 Mart Perşembe günü saat 13.00’te tekrar toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.40

